

Autorzy

Mgr Paweł Czupryn

Mgr inż. Agnieszka Szostok

Mgr inż. Karolina Ioannidis

Zakład Analiz Środowiskowych Eko-precyzja

43-450 Ustroń, ul. Sikorskiego 10

tel. +48 512 110 314; fax (33) 487 63 98

biuro@eko-precyzja.eu

Korekta i redakcja:

Mgr Dominika Jamroga

Wykonano na zlecenie

Gmina Lublin

Urząd Miasta Lublin

Wydział Strategii i Przedsiębiorczości

Plac Litewski 1, 20-080 Lublin

tel.: 81 466 25 00

mail: biznes@lublin.eu

www.2030.lublin.eu

Lublin, listopad 2021 r.

Spis treści

1. Przedmiot i zakres opracowania.....	5
2. Cel i zakres merytoryczny opracowania	5
3. Zakres prognozy	6
4. Metody pracy i materiały źródłowe	7
5. Opis projektu Strategii Lublin 2030. oraz główne cele i kierunki działań	8
5.1. Zawartość Strategii	9
5.2. Wizja rozwoju Miasta	9
5.3. Misja.....	10
5.4. Cele Strategii	10
5.5. Spójność strategii z dokumentami wyższego rzędu	10
5.5.1. Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.).....	10
5.5.2. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030.....	10
5.5.3. Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku.....	11
6. Istniejący stan środowiska.....	14
6.1. Klimat	14
6.2. Jakość powietrza.....	15
6.3. Wody.....	17
6.4. Zasoby przyrodnicze i obszary chronione	20
6.4.1. Lasy.....	20
6.4.2. Formy ochrony przyrody	21
6.4.3. Ekologiczny System Obszarów Chronionych Miasta Lublin.....	32
6.5. Problemy ochrony środowiska dotyczące obszarów podlegających ochronie.....	33
7. Przewidywane oddziaływanie na środowisko w wyniku realizacji zapisów dokumentu.....	35
8. Przewidywany wpływ działań zawartych w projekcie Strategii Rozwoju Gminy Lublin na lata 2021-2030 na wybrane elementy środowiska	91
8.1. Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko.....	91
8.2. Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	92
8.3. Ekologiczny System Obszarów Chronionych miasta	92
8.4. Środowisko przyrodnicze, różnorodność biologiczna, rośliny i zwierzęta	93
8.5. Ludzie.....	93
8.6. Powietrze atmosferyczne.....	94
8.7. Klimat	95
8.8. Zabytki oraz dobra materialne	97
8.9. Zasoby naturalne	97
8.10. Wody.....	98
8.11. Krajobraz i powierzchnia ziemi.....	99
8.12. Hałas i promieniowanie elektromagnetyczne	99
9. Analiza rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu	102
9.1. Ochrona powierzchni ziemi i wód:.....	102

9.2.	Ochrona powietrza:	103
9.3.	Różnorodność biologiczna (w tym fauna, flora, obszary chronione):.....	103
9.4.	Ochrona przed hałasem i drganiami:.....	103
10.	Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji Strategii.....	106
11.	Propozycja działań alternatywnych	106
12.	Potencjonalne oddziaływanie transgraniczne.....	107
13.	Monitorowanie realizacji Strategii	107
14.	Podsumowanie i wnioski	108
15.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	109
16.	Spis tabel i rysunków	113
17.	Bibliografia.....	114

1. Przedmiot i zakres opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do projektu *Strategii Lublin 2030*. Opracowanie zostało wykonane w oparciu o art. 46 oraz art. 47 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2021 poz. 1973).

Zgodnie z zapisami artykułów 46 Ustawy OOŚ, przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty następujących dokumentów strategicznych:

1. koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta, planu zagospodarowania przestrzennego oraz strategii rozwoju, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
2. polityki, strategii, planu i programu w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywany lub przyjmowany przez organy administracji, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;

3. polityki, strategii, planu i programu innego niż wymienione w pkt 1 i 2, którego realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000, jeżeli nie jest on bezpośrednio związany z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynika z tej ochrony.

Zgodnie z artykułem 47 Ustawy OOŚ przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane także w przypadku projektu dokumentu innego niż wymieniony w art. 46 ust. 1 oraz w przypadku projektu zmiany takiego dokumentu, jeżeli w uzgodnieniu z właściwym organem, o którym mowa w art. 57 Ustawy OOŚ, organ opracowujący projekt stwierdzi, że realizacja postanowień danego dokumentu albo jego zmiany może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko.

Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane także w przypadku projektów dokumentów, innych niż wymienione powyżej, jeżeli wyznaczają one ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko lub realizacja postanowień tych dokumentów może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko. Projekt *Strategii Lublin 2030* wpisuje się w powyższy katalog dokumentów.

2. Cel i zakres merytoryczny opracowania

Głównym celem prognozy jest ustalenie czy zapisy projektu *Strategii Lublin 2030*, nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego, a cele ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju są spójne z celami i priorytetami zaplanowanymi w dokumentach wyższego szczebla. Prognoza ma za zadanie także ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowi-

skowych spowodowanych realizacją postanowień ocenianego dokumentu oraz określić, czy istnieje prawdopodobieństwo powstawania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

3. Zakres prognozy

Zakres prognozy powinien być zgodny z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2021 poz. 1973).

Prognoza oddziaływania na środowisko zawiera:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania;
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko;
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Prognoza ponadto określa, analizuje i ocenia:

1. istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu;
2. stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem;
3. istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
4. cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
5. przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura

2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:

- różnorodność biologiczną,
- ludzi,
- zwierzęta,
- rośliny,
- wodę,
- powietrze,
- powierzchnię ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne.

Z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza przedstawia:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarowych form ochrony przyrody;
- rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zakres i stopień szczegółowości Prognozy oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Lublinie (pismo znak: WOOŚ.411.46.2021.MH) oraz z Lubelskim Państwowym Inspektorem Sanitarnym (pismo znak: DNS-NZ.7016.68.2021).

4. Metody pracy i materiały źródłowe

Prognoza została opracowana zgodnie z zaleceniami zawartymi w Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2021 poz. 1973). Przy sporządzaniu niniejszego dokumentu zastosowano metody statystyczne i porównawcze, analizy i oceny dostosowane do stanu współczesnej wiedzy. Autor kierował się swoją wiedzą i doświadczeniem, stosownie do stanu wie-

dzy współczesnej. Wszystkie zastosowane metody oceny są dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu. Część dotycząca oceny oddziaływania na środowisko w projektowanym opracowaniu przedstawiono tabelarycznie. Oceny dokonano w oparciu o analizę poszczególnych elementów środowiska w zależności od zagrożeń stwarzanych przez oddziaływanie na środowisko planowanych inwestycji.

OPIS PROJEKTU STRATEGII LUBLIN 2030. ORAZ GŁÓWNE CELE I KIE- RUNKI DZIAŁAŃ

5. Opis projektu Strategii Lublin 2030. oraz główne cele i kierunki działań

5.1. Zawartość Strategii

Projekt Strategii Lublin 2030. składa się z następujących elementów:

- Wstęp
 - Jak powstała Strategia Lublin 2030. i jak ją czytać?
 - Strategia Lublin 2030. w nowych ramach planowania strategicznego
- Wnioski z diagnoz
 - Diagnoza społeczna
 - Diagnoza gospodarcza
 - Diagnoza przestrzenna
- Przyszłość Lublina: wizja i misja
- Obszary rozwojowe Strategii Lublin 2030.
 - A. Lublin kreatywny, akademicki i przedsiębiorczy
 - B. Lublin zielony i zrównoważony urbanistycznie
 - C. Lublin otwarty, wielopokoleniowy i społecznie aktywny
 - D. Lublin twórczy, aktywny i gościnnie
 - E. Lublin metropolitalny
- Cele horyzontalne Strategii Lublin 2030.
- Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Miasta Lublin
 - Kluczowe funkcje i rozmieszczenie planowanych interwencji w przestrzeni Lublina
 - Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie
 - Obszary strategicznej interwencji
- System realizacji Strategii Lublin 2030.
 - Zarządzanie rozwojem miasta
 - Monitorowanie rezultatów i ewaluacja realizacji Strategii Lublin 2030.
 - Finansowanie
- Spójność Strategii Lublin 2030. z dokumentami wyższego rzędu
- Bibliografia i spisy
 - Spis dokumentów strategicznych i programowych

○ Bibliografia

Zgodnie ze wstępem do *Strategii Lublin 2030.* zawartość dokumentu przedstawia się następująco:

Strategia Lublin 2030. to dokument stanowiący syntezę wyobrażeń mieszkank i mieszkańców Lublina o przyszłości miasta oparty na wnikliwej diagnozie. Strategia definiuje wizję przyszłości Lublina, opisując postęp jaki należy wykonać by uczynić go możliwie najlepszym miejscem do życia, pracy i nauki w blisko 10-letniej perspektywie. Dokument identyfikuje największe potencjały miasta, definiuje politykę rozwoju, wyznacza cele do osiągnięcia oraz określa ramy działań. Wzmacniając spójność decyzji administracyjnych Strategia Lublin 2030. jest punktem wyjścia do planowania działań operacyjnych, projektów i programów sektorowych. Nie jest wyłącznie dokumentem wewnętrznym Urzędu Miasta stosowanym do zarządzania budżetem. Wiele z celów Strategii już od dawna jest realizowanych przez innych operatorów albo leżą one poza formalną jurysdykcją samorządu, dlatego ich ostateczne osiągnięcie jest możliwe tylko dzięki współpracy i synergii działań. Założeniem Strategii Lublin 2030. jest jak najszersze zaangażowanie w jej realizację wszystkich interesariuszy rozwoju miasta, zarówno na jego terenie, jak i poza nim – od indywidualnych mieszkańców, poprzez grupy społeczne i nieformalne, organizacje pozarządowe, po instytucje, firmy i inne urzędy. Oznacza to, że Strategia Lublin 2030. jest wspólnym dobrem społeczności Lublina. Stopniowe dążenie samorządu i potencjalnych partnerów do wzmocnienia współpracy ma wpływ na ustalenie priorytetu działań. Te przedsięwzięcia, którym będą towarzyszyć dobre partnerstwa, w sposób naturalny zdobędą większe szanse na realizację.

5.2. Wizja rozwoju Miasta

Lublin w 2030. roku to średniej wielkości polska i europejska metropolia, dobrze postrzegana w kraju i za granicą, wyróżniająca się jako ośrodek akademicki, miasto kultury i przestrzeń rozwoju nowoczesnej gospodarki. Lublin cieszy się uznaniem wielopokoleniowej i różnorodnej społeczności jako skutecznie zarządzane, pełne zieleni i możliwości podejmowania różnorodnych aktywności miejsce do życia, w którym z satysfakcją i w sprzyjających warunkach można realizować swoje aspiracje edukacyjne, zawodowe i twórcze, wychowywać dzieci i starzeć się. Dumę Lublinian buduje

wyjątkowy klimat miasta, w którym każdy, bez względu na pochodzenie, status społeczny, sprawność, orientację i światopogląd jest mile widziany i traktowany jak swój [1].

5.3. Misja

Misją Lublina jest dążenie do stworzenia możliwie najlepszego miejsca do życia, kształcenia, pracy i wypoczynku poprzez realizację wielu programów i projektów na rzecz mieszkańców i przez mieszkańców. Zrównoważony rozwój miasta jest zgodny z oczekiwaniami wielopokoleniowej społeczności i opiera się na wartościach takich jak gościnność, otwarcie na różnorodność, gotowość na zmianę, lokalność oraz poszanowanie przyrody i dbałość o ekosystem. Priorytetem jest zdrowie i dobrostan mieszkańców [1].

5.4. Cele Strategii

W Strategii Lublin 2030. sformułowano cele horyzontalne:

1. Zwiększenie atrakcyjności Lublina jako miejsca do życia, a przez to stabilizacja potencjału ludnościowego miasta.
2. Rozwój Lublina zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, z troską o zasoby środowiska naturalnego i zwiększenie odporności klimatycznej.
3. Wykorzystanie rozwoju technologii i cyfryzacji dla budowy inteligentnego miasta.
4. Zintegrowane zarządzanie miastem zgodnie z zasadami partycypacji i modelem współzarządzania [1].

5.5. Spójność strategii z dokumentami wyższego rzędu

W ramach Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko dokumentu Strategia Lublin 2030. Strategia została poddana analizie oraz kompleksowej weryfikacji w zestawieniu z kluczowymi dokumentami strategicznymi i operacyjnymi o wymiarze ogólnoeuropejskim, krajowym, regionalnym oraz lokalnym. Przedmiotowe opracowanie jest w pełni zgodne z założeniami, priorytetami oraz celami artykułowanymi w dokumentach przedstawionych poniżej.

5.5.1. Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

Dokument został przyjęty przez Radę Ministrów 14 lutego 2017 r. Strategia jest aktualizacją średniookresowej stra-

tegi rozwoju kraju, tj. Strategii Rozwoju Kraju 2020. Jest obowiązującym, kluczowym dokumentem państwa polskiego w obszarze średnio- i długofalowej polityki gospodarczej.

Zarówno cel główny, jak i cele szczegółowe Strategii Lublin 2030. są komplementarne wobec zaproponowanych zapisów w SOR.

Postulowany cel główny SOR-u to „Tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym”. Jego realizacja odbywać się winna w oparciu o następujące cele szczegółowe:

I. Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną (obszary: Reindustrializacja, Rozwój innowacyjnych firm, Małe i średnie przedsiębiorstwa, Kapitał dla rozwoju, Ekspansja zagraniczna);

II. Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony (obszary: Spójność społeczna, Rozwój zrównoważony terytorialnie);

III. Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarce (obszary: Prawo w służbie obywatelom i gospodarce, Instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem, E-państwo, Finanse publiczne, Efektywność wykorzystania środków UE).

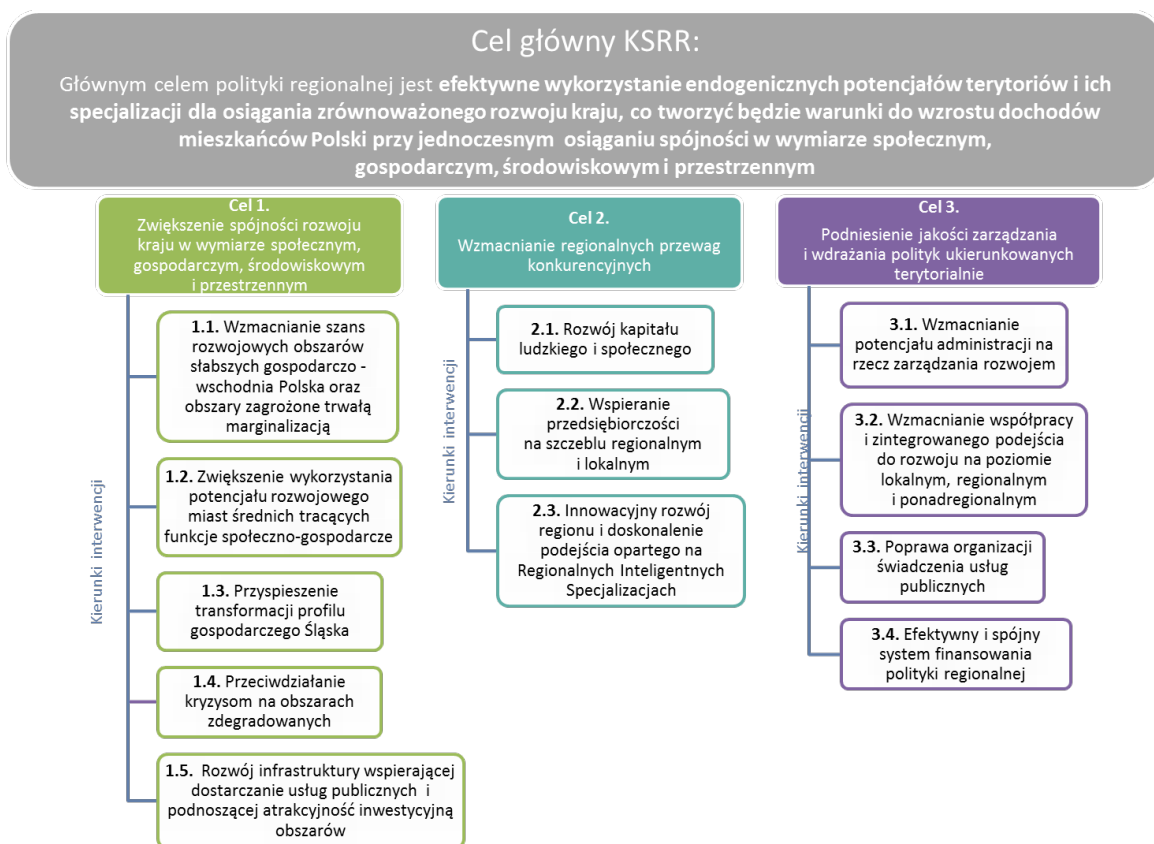
Obszary wpływające na osiągnięcie celów Strategii to:

- Kapitał ludzki i społeczny,
- Cyfryzacja,
- Transport,
- Energia,
- Środowisko,
- Bezpieczeństwo Narodowe.

5.5.2. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030.

Dokument został przyjęty Uchwałą nr 102 Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r. (w sprawie przyjęcia „Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030.”, M.P. 2019 poz. 1060). Dokument przedstawia aktualne cele polityki regionalnej oraz działania i zadania, jakie powinny być realizowane przez rząd oraz jednostki samorządowe: wojewódzkie, powiatowe, gminne oraz pozostałe podmioty uczestniczące w realizacji tej polityki w perspektywie roku 2030. KSRR 2030. zastąpi obowiązującą „Krajową Strategię

Rysunek 1. Układ celów i priorytetów Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030.

Źródło: www.gov.pl/web/fundusze-regiony/krajowa-strategia-rozwoju-regionalnego

Zasadniczo dokument doprecyzowuje założenia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) – SOR na poziomie regionalnym. Podobnie, kładzie nacisk na zrównoważony rozwój całego kraju, czyli zmniejszanie dysproporcji w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego różnych obszarów, głównie miejskich i wiejskich.

W Strategii wskazuje się na konieczność prowadzenia pogłębionych diagnoz potrzeb rozwojowych wszystkich obszarów kraju, a także efektywniejsze rozpoznanie zasobów jakimi dysponują, wskazanie wyzwań i barier rozwojowych. Dzięki nim natomiast będzie można tworzyć skuteczniejsze i bardziej adekwatne narzędzia interwencji (np. programy).

W dokumencie wskazano obszary strategicznej interwencji (OSI), które otrzymają szczególne wsparcie (będą to obszary zagrożone trwałą marginalizacją, miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze, Śląsk i tereny Polski wschodniej).

Strategia wspiera konkurencyjność regionów i zakłada kontynuację działań zmierzających do podniesienia, jakości kapitału ludzkiego i społecznego oraz rozwoju przedsiębiorczości i innowacyjności.

W Strategii nacisk kładzie się na rozwijanie kompetencji administracji publicznej oraz zwiększenie roli i odpowiedzialności samorządów lokalnych, jako podmiotów decydujących o polityce rozwoju w skali lokalnej. Mając na uwadze powyższe, przedmiotowa Strategia Lublin 2030. jest odpowiedzią na wskazane zalecenia.

5.5.3. Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku

Sejmik Województwa Lubelskiego 29 marca 2021 r. przyjął uchwałą Nr XXIV/406/2021 Strategię Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku. Określona w Strategii wizja rozwoju oraz cele strategiczne wynikają z rozpoznania najważniejszych wyzwań, potrzeb i oczekiwań mieszkańców regionu. Fundamentalnym wyzwaniem w tym zakre-

się jest rozwój zrównoważony terytorialnie, skoncentrowany na wykorzystywaniu lokalnych i regionalnych potencjałów, wzmacnianiu specjalizacji regionalnych oraz wspieraniu innowacji i wykorzystaniu potencjału nauki. Kluczowym zadaniem jest optymalne wykorzystanie potencjału rolniczego, rozwoju miast, poprawy jakości życia oraz poprawa konkurencyjności w otoczeniu krajowym i międzynarodowym.

Wizje rozwoju województwa wskazano jako:

Województwo lubelskie racjonalnie wykorzystując specyfikę społeczno-gospodarczą, zasoby środowiska, a także policentryczność sieci ośrodków miejskich rozwija się w sposób zrównoważony. Kreatywność i otwartość mieszkańców, aktywność naukowo-badawcza, tworzenie i stosowanie rozwiązań innowacyjnych oraz partnerstwo w zarządzaniu kształtują nowoczesny charakter regionu. Wzrasta jego znaczenie jako strategicznego producenta finalnych wyro-

bów bazujących na surowcach rolniczych, dostawcy usług prozdrowotnych i czasu wolnego. W efekcie, region oferuje atrakcyjną przestrzeń do życia, pracy i inwestowania w zdrowym i bezpiecznym otoczeniu.

Realizacja wizji będzie odbywać się w oparciu o cztery cele strategiczne:

1. Cel strategiczny 1. Kształtowanie strategicznych zasobów rolnych
2. Cel strategiczny 2. Wzmocnienie powiązań i układów funkcjonalnych
3. Cel strategiczny 3. Innowacyjny rozwój gospodarki oparty o zasoby i potencjały regionu
4. Cel strategiczny 4. Wzmacnianie kapitału społecznego

Wskazana wizja jak i cele strategiczne są zgodne ze Strategią Lublin 2030.

ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA

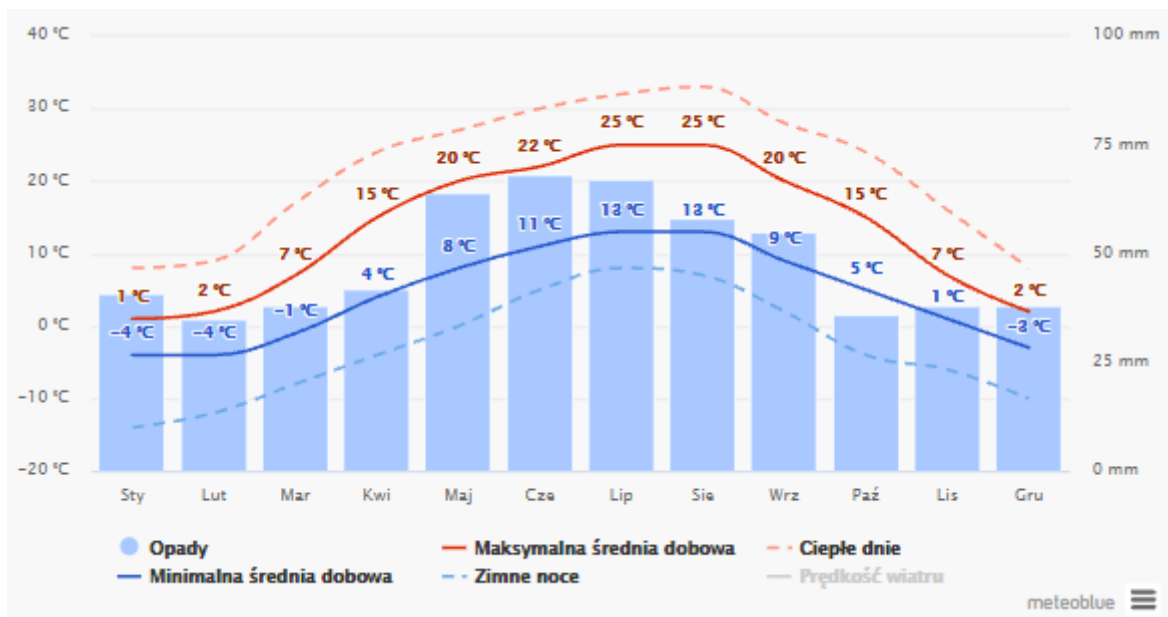
6. Istniejący stan środowiska

6.1. Klimat

Zgodnie z danymi zawartymi w Planie gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Lublin (autor: prof. dr hab. Bogusław

Kaszewski, UMCS): klimat Lublina i jego okolic, podobnie jak klimat całej wschodniej Polski, można określić jako typ klimatu umiarkowanego, przejściowego między klimatem oceanicznym a kontynentalnym.

Rysunek 2. Średnie temperatury i opady występujące na terenie Lublina

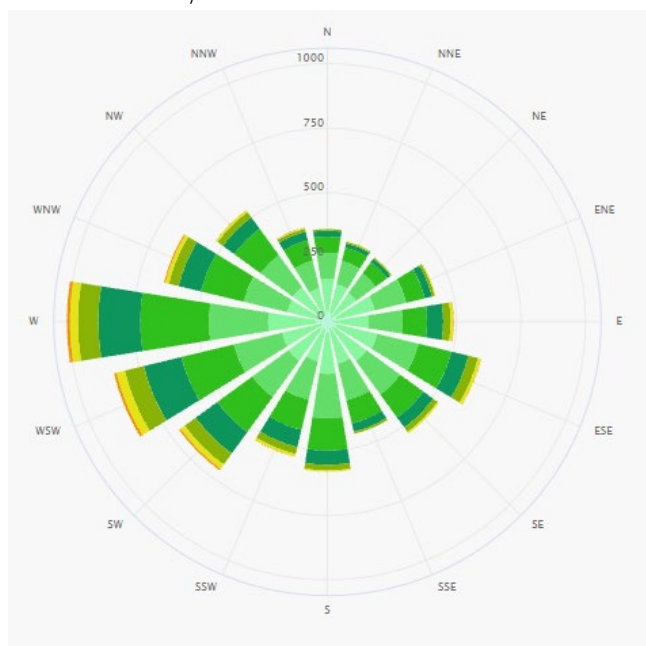

źródło: www.meteoblue.com

Średnia roczna temperatura powietrza w Lublinie w okresie 2001-2014 wynosi 9,2°C i zmieniała się od 8,5°C w roku 2010 do 10,0°C w latach 2008 i 2014. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec, ze średnią temperaturą 20,9°C, a najchłodniejszy styczeń, ze średnią -2,1°C. Ujemne średnie temperatury mają także grudzień i luty.

Na terenie Lublina notuje się średnio w roku 551,5 mm opadu (dane za lata 2001-2014). Sumy roczne opadów charakteryzują się dużą zmiennością. W roku 2012 zanotowano 420,9 mm opadu, a w roku 2001 800,9 mm. W ciągu roku przeważają opady letnie (VI-VIII) z wartością 210,5 mm. W okresie wiosny (III-V) i jesieni (IX-XI) spada odpowiednio: 139,0 mm i 112,3 mm. Najmniejsze opady występują w zimie (XII-II) 89,7 mm. Opady w poszczególnych porach roku różnią się zarówno intensywnością jak i okresem trwania. Opady zimowe i jesienne są najczęściej długotrwałe, natomiast opady letnie są krótsze i bardziej intensywne. W przebiegu rocznym opadów według miesięcy największą ich sumę notuje się w lipcu (83,0 mm), a najmniejszą w lutym i grudniu: po 27,7 mm [2].

Rysunek 3. Róża wiatrów Lublina

źródło: www.meteoblue.com

Czynniki cyrkulacyjne sprawiają, że podobnie jak w całej Polsce, w Lublinie przeważa wiatr z sektora południowo zachodniego (S, SW, W). Łączna częstość wiatru z tych trzech kierunków wynosi 48%. Wiatr z tego sektora ze względu na dolinę Bystrzycy (o kierunku SW NE) i dolinę Czarniejówki (o kierunku SN) sprzyja dobremu przewietrzaniu przede wszystkim niżej położonych obszarów Lublina. Podobnie dolina Czechówki (o kierunku WE) sprzyja dobremu przewietrzaniu północnej części Lublina. Najrzadziej notowany jest wiatr z kierunku północno wschodniego. Warto zauważyć bardzo małą częstość ciszy, wynoszącą tylko 2.6%. Średnia prędkość wiatru w Lublinie nie jest duża i wynosi 2,7 m/s. Największa średnia prędkość wiatru występuje od listopada do marca, z maksimum w grudniu (3,1 m/s). Najmniejsza średnia prędkość notowana jest w sierpniu (2,3 m/s) [2].

6.2. Jakość powietrza

Zgodnie z art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2020, poz. 1219 tj.), oceny jakości powietrza i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska. Podstawowym celem monitoringu jakości powietrza jest uzyskanie informacji o poziomach stężeń substancji w powietrzu oraz wyników ocen jakości powietrza.

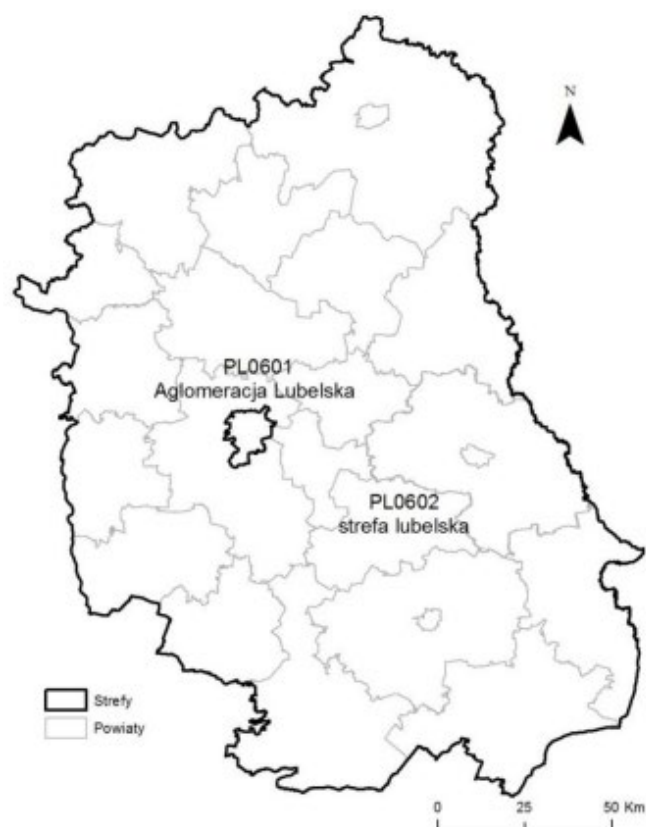
W celu oceny jakości powietrza na terenie województwa lubelskiego wyznaczono 2 strefy:

- Aglomeracja Lubelska (kod strefy: PL0601) – w której znajduje się Lublin,
- Strefa lubelska (kod strefy: PL0602).

Ocenie jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia ludzi podlegają 2 strefy: Aglomeracja Lubelska i strefa lubelska, ocenie jakości powietrza ze względu na ochronę roślin – strefa lubelska.

Roczna ocena jakości powietrza, dokonywana przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, jest prowadzona w odniesieniu do wszystkich substancji, dla których obowiązek taki wynika z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 czerwca 2018 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. 2018, poz. 1119). Są to równocześnie substancje, dla których w prawie krajowym (rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu) i w dyrektywach UE (2008/50/WE i 2004/107/WE) określono normatywne stężenia w postaci poziomów dopuszczalnych/docelowych/celu długoterminowego w powietrzu, ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin.

Rysunek 4. Podział województwa lubelskiego na strefy ochrony powietrza

źródło: Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Lublinie

Lista zanieczyszczeń, jakie należy uwzględnić w ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi, obejmuje 12 substancji:

- dwutlenek siarki SO₂,
 - dwutlenek azotu NO₂,
 - tlenek węgla CO,
 - benzen C₆H₆,
 - ozon O₃,
 - pył PM₁₀,
 - pył PM_{2.5}
 - ołów Pb w PM₁₀,
 - arsen As w PM₁₀,
 - kadm Cd w PM₁₀,
 - nikiel Ni w PM₁₀,
 - benzo(a)piren B(a)P w PM₁₀.
-
- dwutlenek siarki SO₂,
 - tlenki azotu NO_x,
 - ozon O₃.

Wynik oceny i klasyfikacji strefy dla danego zanieczyszczenia zależy od stężeń tego zanieczyszczenia występujących na terenie strefy - zwykle w rejonach o najwyższym stopniu zanieczyszczenia daną substancją. Uzyskany wynik przekłada się na określone wymagania w zakresie działań na rzecz poprawy jakości powietrza (w przypadku, gdy nie są spełnione odpowiednie kryteria) lub na rzecz utrzymania tej jakości (jeżeli spełnia ona przyjęte standardy. Poniżej zestawiono klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza:

- **Klasa A** – poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu dopuszczalnego/docelowego,
- **Klasa C** – poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom dopuszczalny/docelowy,
- **Klasa D1** – poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu),
- **Klasa D2** – poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziomu celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu).

Środowiska w Lublinie

Tabela 1. Klasyfikacja stref zanieczyszczeń powietrza w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza

stężeń	Zanieczyszczenie	Klasa strefy	Wymagane działania
W przypadku, gdy dla zanieczyszczenia określony jest poziom dopuszczalny			
poziomu do-	ochrona zdrowia ludzi: dwutlenek siarki SO ₂ , dwutlenek azotu NO ₂ , tlenek węgla CO, benzen C ₆ H ₆ , pył PM10, pył PM2.5, ołów Pb (zawartość w PM10)	A	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia poniżej poziomu dopuszczalnego oraz dążenie do utrzymania najlepszej jakości powietrza zgodnej ze zrównoważonym rozwojem
mu dopuszczal-	ochrona roślin: dwutlenek siarki SO ₂ , tlenki azotu NOX	C	– określenie obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych, – opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu, – kontrolowanie stężeń zanieczyszczenia na obszarach przekroczeń i prowadzenie działań mających na celu obniżenie stężeń przynajmniej do poziomów dopuszczalnych
W przypadku, gdy dla zanieczyszczenia określony jest poziom docelowy			
poziomu doce-	ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin ozon O ₃	A	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu docelowego – dążenie do osiągnięcia poziomu docelowego substancji w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych,
mu docelowego	ochrona zdrowia ludzi arsen As (zawartość w PM10), kadm Cd (zawartość w PM10), nikiel Ni (zawartość w PM10), benzo(a)piren B(a)P (zawartość w PM10)	C	– określenie obszarów przekroczeń poziomów docelowych, – opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza, w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów docelowych w powietrzu
W przypadku, gdy dla ozonu określony jest poziom celu długoterminowego			
mu celu długo-	ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin ozon O ₃	D1	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu celu długoterminowego
mu celu długo-		D2	– dążenie do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego do 2020 r.

* z uwzględnieniem dozwolonych częstości przekroczeń określonych w rozporządzeniu MŚ w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu. Źródło: Regionalny Wydział Monitoringu

Zestawienie wszystkich wynikowych klas dla strefy Aglomeracja Lubelska z uwzględnieniem kryterium ochrony

zdrowia, zostało przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 2. Wynikowe klasy strefy Aglomeracja Lubelska dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2020 r., dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej											
	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5
strefa pomorska	A	A	A	A	A D2*	A	A	A	A	A	C	A1

* D2 – klasa strefy O₃ wg poziomu celu długoterminowego

* A1 – klasa strefy dla PM2.5 II faza

źródło: *Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubelskim Raport Wojewódzki za rok 2020*

Jak wynika z *Rocznej oceny jakości powietrza w województwie lubelskim. Raport wojewódzki za rok 2020* na terenie strefy Aglomeracja Lubelska, stwierdzono występowanie w ciągu roku przekroczenia poziomu stężenia średniorocznego poziomu benzo(a)pirenu w pyłe PM10.

Stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy lubelskiej ze względu na ochronę roślin, nie zostały przekroczone w przy-

padku tlenków siarki i azotu. Stwierdzono przekroczenie poziomów celu długoterminowego określonego w odniesieniu do stężenia ozonu. Zestawienie wszystkich wynikowych klas strefy lubelskiej z uwzględnieniem kryterium ochrony roślin, zostało przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 3. Klasy strefy lubelskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2019 r., dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej		
	SO ₂	NO _x	O ₃
strefa lubelska	A	A	D2*

* D2 – klasa strefy O₃ wg poziomu celu długoterminowego

źródło: *Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubelskiej raport wojewódzki za rok 2020*

6.3. Wody

Na zasoby wodne składa się sieć rzeczna oraz zbiorniki wód powierzchniowych oraz zbiorniki wód podziemnych. Idea zrównoważonego rozwoju w znacznym stopniu opiera się o racjonalne prowadzenie gospodarki wodnej, czyli taką eksploatację zasobów wodnych, która zapewnia ochronę przed zanieczyszczeniem i nadmiernym wykorzystaniem. Przez Lublin przepływa pięć naturalnych cieków. Są to: Bystrzyca, Czechówka, Czerniejówka, Krężniczanka, Ciek spod Konopnicy. Wody powierzchniowe zajmują na obszarze Miasta Lublin około 2,1% jego powierzchni. Lublin charakteryzuje się wysoce rozwiniętą siecią hydrologiczną. Przez miasto, z południa na północny wschód, przepływa rzeka Bystrzyca, będąca jedną z największych rzek na Wyżynie Lubelskiej. Dolina Bystrzycy, biegnąca z SW na NE, dzieli

miasto na dwie części, o odmiennych cechach krajobrazowych:

- Lewobrzeżną, ukształtowaną w procesach akumulacji lessów, falistą równinę Płaskowyżu Nałęczowskiego, poprzecinaną głębokimi suchymi dolinami, wąwozami i parowami (o szerokości 100-200 m), powstałymi w następstwie procesów erozyjno-denudacyjnych, uchodzącymi do dolin rzecznych. Wysoczyzna lessowa łączy się na południu z piaszczystą powierzchnią denudacyjną Równiny Beżycyckiej;
- Prawobrzeżną, w formie dość płaskiej równiny denudacyjnej Płaskowyżu Świdnickiego, wymodelowanej w marglach kredowych. Bystrzyca przepływa przez granice dzielnic: Zemborzycze, Wrotków, Czuby Południowe i Północne, Za Cukrownią, Rury, Śródmieście, Stare Miasto, Bronowice, Kalinowszczyzna, Tatary, Ponikwo-

da oraz Hajdów Zadębie. Bystrzycę zasilają trzy dopływy: Czechówka, Czerniejówka oraz Krężniczanka.

W obrębie dorzecza Bystrzycy wyodrębnić należy zlewnię Zalewu Zemborzyckiego. Znajduje się on w południowej części Lublina. Jest to zbiornik retencyjny o powierzchni 278 ha oraz średniej głębokości 2,3 m. Jego linia brzegowa ma około 12 km. Zalew powstał w 1974 r.

W ciągu ostatnich lat władze Miasta Lublina podejmują działania, mające na celu zwiększenie znaczenia wód powierzchniowych dla mieszkańców miasta, poprzez zagospodarowanie rzek i ich dolin oraz tworzenie przestrzeni publicznych w ich obrębie [2].

Rysunek 5. Główne ciek wodne na terenie Miasta Lublin

źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>, opracowanie własne

Na terenie Lublina znajdują się następujące jednolite części wód powierzchniowych (JCWP):

Nawa	Kod
• Zbiornik Zemborzyce	RW2000024653

Nawa	Kod
• Bystrzyca od zb. Zemborzyckiego do ujścia	RW20001524699
• Ciemięga	RW2000624649
• Czerniejówka	RW2000624669
• Czechówka	RW20006246729
• Dopływ spod Świdnika	RW2000624674
• Bystrzyca od Kosarzewki do zb. Zemborzyckiego	RW2000924651

Podtopienia i powódzie

Na terenie miasta istnieje ryzyko podtopień spowodowanych nagłym topnieniem mas śnieżnych lub wystąpieniem deszczów nawaalnych. Niektóre części obszaru zagrożone mogą być występowaniem lokalnych podtopień związanych z zaleganiem wód roztopowych lub opadowych (stagnowania wody przy braku możliwości odpływu i/lub infiltracji).

Zgodnie z wymogami Dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (dawniej Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej) przygotowuje mapy zagrożenia powodziowego (MZP) oraz mapy ryzyka powodziowego (MRP). Na mapach przedstawiono obszary o określonym prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q 0,2%);
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%),
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q 10%).

W przypadku MZP wskazuje się także obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku:

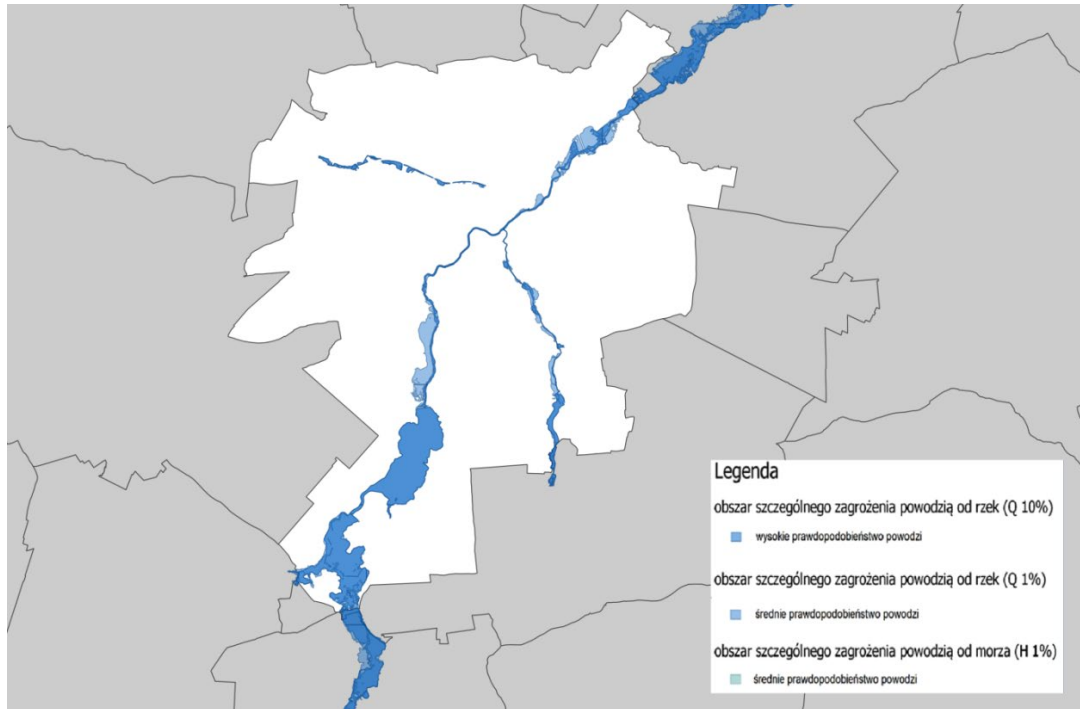
- zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciw powodziowego,

- zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciw sztor mowego (budowli ochronnych pasa technicznego – według ustawy Prawo wodne, obowiązującej przed 12 lipca 2014 r.).

MRP określają natomiast wartości potencjalnych strat powodziowych, gdzie uwzględniane są obiekty narażone na zalanie w przypadku wystąpienia powodzi o określonym

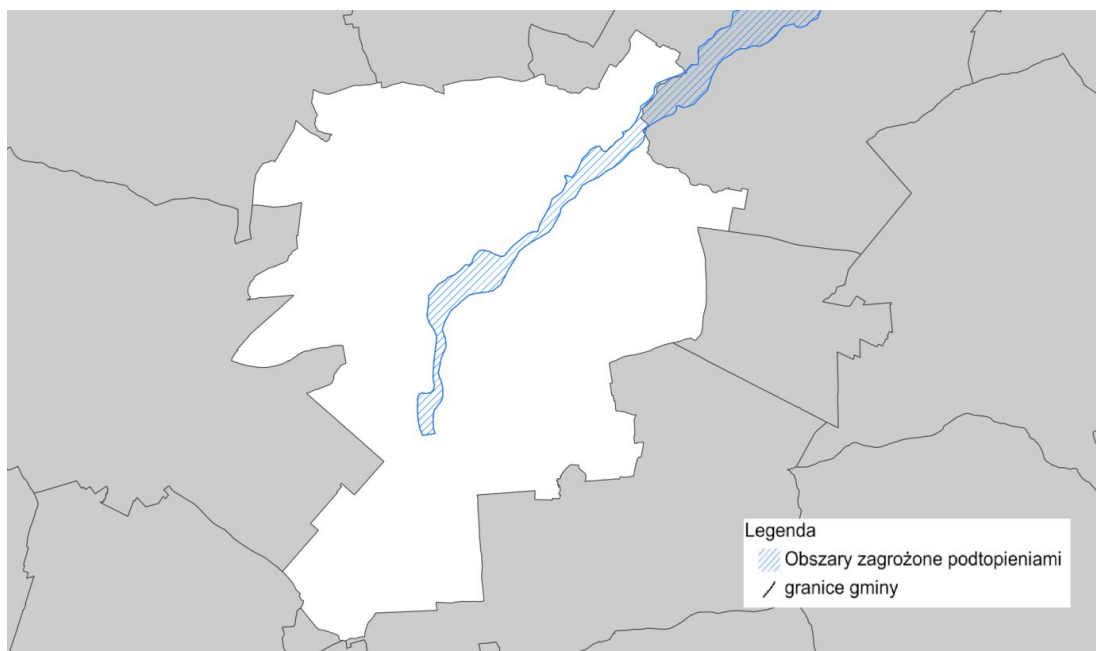
prawdopodobieństwie wystąpienia. Obiekty te pozwalają na ocenę ryzyka powodziowego dla zdrowia i życia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego i działalności gospodarczej. Poniżej przedstawiono fragmenty MZP oraz MRP dla Miasta Lublin.

Rysunek 6. Obszary zagrożone powodzią na terenie Miasta Lublin

źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez PGWWP

Rysunek 7. Obszary zagrożone podtopieniami na terenie Miasta Lublin

źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez PGWWP

Wody podziemne

Miasto Lublin położone jest w granicach jednej jednolitej części wód podziemnych (JCWPd zgodnie z podziałem kraju na 172 jednolite części wód podziemnych) – JCWPd PLGW200089.

Tabela 4. Wyniki oceny stanu JCWPd zlokalizowanego na terenie Miasta Lublin

Kod JCWPd	Stan ilościowy	Stan chemiczny	Status JCWPd	Ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych
PLGW600089	dobry	dobry	dobry	niezagrożona

źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.

6.4. Zasoby przyrodnicze i obszary chronione

6.4.1. Lasy

Największe kompleksy leśne znajdujące się na terenie Miasta Lublin to:

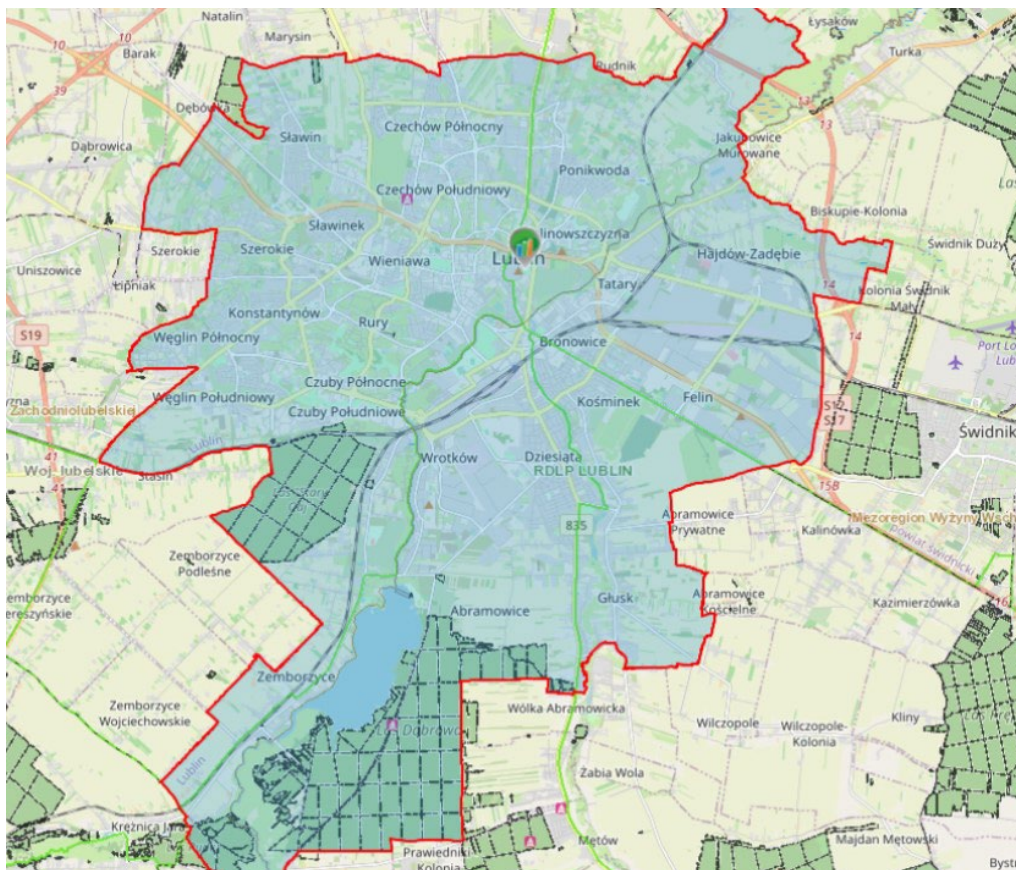
- las Dąbrowa,
- las Rudki (część),
- las Stary Gaj.

Powierzchnia lasów państwowych na terenie Miasta Lublin wynosi: 1330,06 ha. Znajdują się one w zarządzie nadleśnictwa Świdnik (informacje zgodnie z dokumentem Program ochrony środowiska dla Miasta Lublin na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027).

Tabela 5. Wyniki oceny stanu JCWPd zlokalizowanego na terenie Miasta Lublin (Źródło: GUS)

Wskaźnik	Jed.	2019	2020
ogółem	ha	1 674,07	1 674,35
lesistość w %	%	11,1	11,1
grunty leśne publiczne ogółem	ha	1 332,03	1 332,31
grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	1 330,06	1 330,06
grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	1 330,06	1 330,06
grunty leśne prywatne	ha	342,04	342,04

Rysunek 8. Lasy na terenie Miasta Lublin

źródło: <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy>

6.4.2. Formy ochrony przyrody

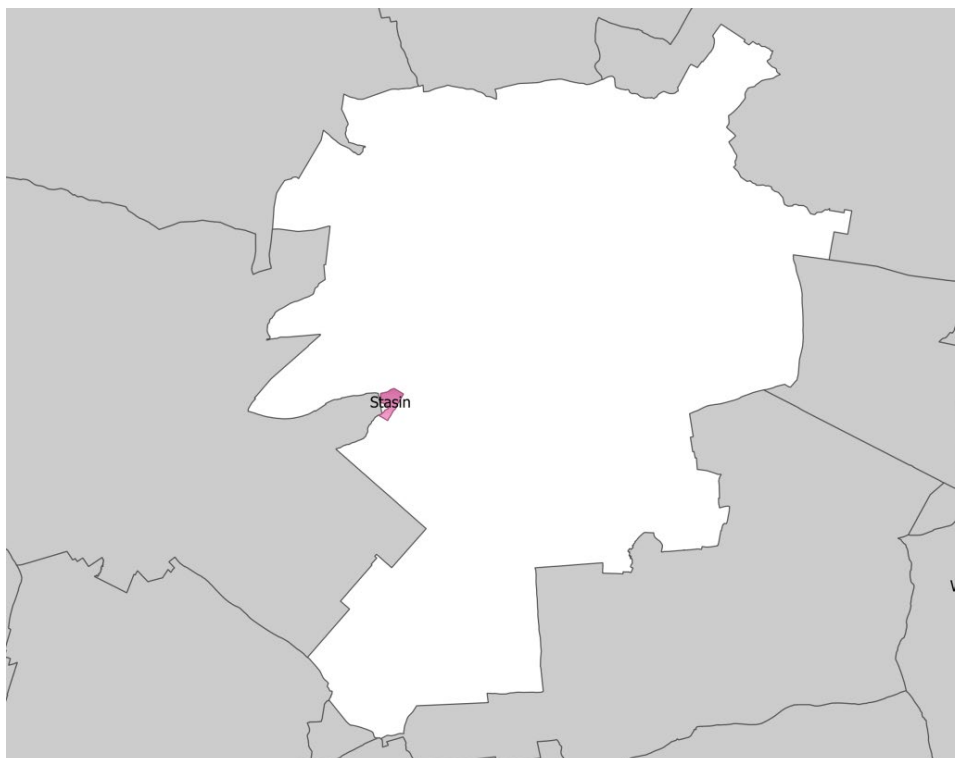
Na terenie miasta znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- rezerwat przyrody;
- obszary chronionego krajobrazu;
- obszar natura 2000;
- pomniki przyrody.

Rezerwat przyrody

Nazwa:	Stasin
Data uznania:	1.01.1982
Powierzchnia [ha]:	24,4000
Rodzaj rezerwatu:	leśny
Typ rezerwatu:	fitocenotyczny
Podtyp rezerwatu:	zbiorowisk leśnych
Typ ekosystemu:	leśny i borowy
Podtyp ekosystemu:	lasów mieszanych nizinnych
Opis celów ochrony:	Celem ochrony jest zachowanie fragmentu lasu liściastego z dużym udziałem brzozy czarnej.

Rysunek 9. Rezerwat Stasin na terenie Miasta Lublin

źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Obszary chronionego krajobrazu

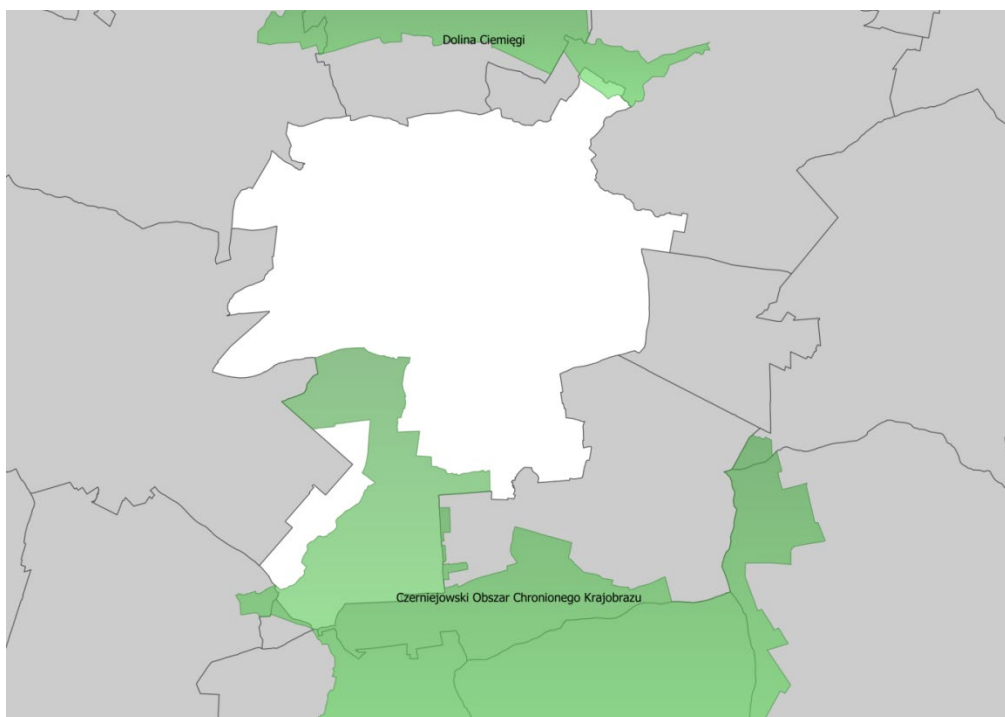
Nazwa: Czarniejowski Obszar
Chronionego Krajobrazu
Data wyznaczenia: 23.03.1990
Powierzchnia [ha]: 19510,0000

Nazwa: Dolina Ciemięgi
Data wyznaczenia: 23.03.1990
Powierzchnia [ha]: 2627,0000

Opis wartości przyrodniczej i krajobrazowej: Czarniejowski Obszar Chronionego Krajobrazu leży w południowo-wschodniej części województwa lubelskiego i łączy się z Krzczonowskim Parkiem Krajobrazowym. Jego powierzchnia wynosi 19 510 ha. Charakteryzuje go krajobraz rolniczy, ale z dość dużymi kompleksami leśnymi i urozmaiconym krajobrazem (liczne źródła i doliny rzeczne).

Opis wartości przyrodniczej i krajobrazowej: Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Ciemięgi obejmuje dolinę rzeki Ciemięgi na północ od Lublina. Jego powierzchnia wynosi 2627 ha. Jest to fragment Równiny Nałęczowskiej, porożcinanej wąwozami lessowymi. Dominuje krajobraz rolniczy, z wilgotnymi łąkami, łęgami oraz ciepłolubnymi murawami na zboczach doliny Ciemięgi i licznych wąwozów.

Rysunek 10. Obszary chronionego krajobrazu na terenie Miasta Lublin

źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Obszar natura 2000

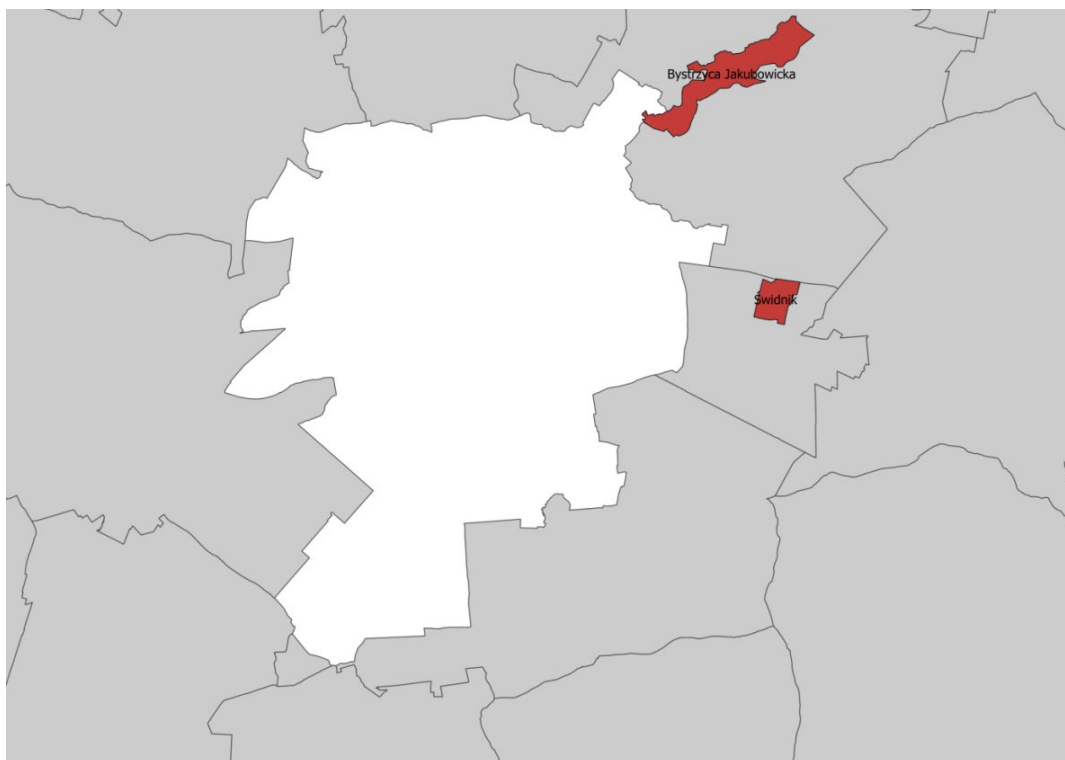
Nazwa:	Bystrzyca Jakubowicka
Kod obszaru:	PLH060096
Rodzaj ochrony:	Dyrektywa siedliskowa
Data wyznaczenia	w Polsce: 1.03.2011
Powierzchnia [ha]:	456,1800

Ostoja położona jest na Wyżynie Lubelskiej, na północny wschód od Miasta Lublina. Obejmuje fragment doliny Bystrzycy, przyujściowy odcinek doliny Ciemięgi wraz z widłami obu rzek, a także fragmenty stoków dolin. Rzeka Bystrzyca, dopływ rzeki Wieprz, drenuje centralną część Wyżyny Lubelskiej. Powierzchnia jej zlewni wynosi 1315,5 km², a całkowita długość 70,3 km. Na obszarze ostoi tworzy dość szeroką dolinę wysłaną cienkimi pokładami torfów, ograniczoną stromymi skarpami. W północnej części występują utwory lessowe, w których wytworzyły się głębokie wąwozy, w południowej natomiast margle kredowe. Lewo- i prawo- brzeżne zbocza Bystrzycy i Ciemięgi porośnięte są murawami kserotermicznymi. Rzeki tworzą liczne meandry. Płaskie dno doliny pokryte jest siecią kanałów melioracyjnych, o różnym stopniu drożności. Zachowały się tu też pojedyncze starorzecza.

Obszar ostoi pokryty jest przeważnie łąkami. Gdzieś tam występują ponadto kępy zakrzaczeń oraz płaty zbiorowisk łągowych. Przy ujściu Ciemięgi, w powiązaniu z kompleksem stawów hodowlanych, znajduje się jaz. W tym rejonie

obserwuje się znaczne poniesienie poziomu wód gruntowych, pozytywnie wpływające na obszar i przyległy płat łąk zmiennowilgotnych. Dolina Bystrzycy w rejonie ostoi przecięta jest w poprzek trzema drogami na nasypach, z czego jedna z nich biegnie przez ostoję, a druga stanowi jej północno-wschodnią granicę. Obszar doliny niemal pozbawiony jest zabudowy, jednak otaczające dolinę rejonny zajęte są przez nią w znacznej części. Tworzą je wsie: Bystrzyca, Sobianowice, Zawadów, Łysaków, Turka oraz Osiedle Borek. Narasta presja budownictwa mieszkaniowego, zwłaszcza ze strony dynamicznie rozwijających się przedmieści Miasta Lublina.

Rysunek 11. Obszar Natura 2000 na terenie Miasta Lublin

źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Pomniki Przyrody

Na terenie Miasta Lublin znajdują się pomniki przyrody zgodnie z poniższym zestawieniem

Tabela 6. Pomniki przyrody na terenie Lublina

Data utworzenia	Opis granicy	Typ tworu	Podtyp tworu	Opis pomnika
1990-07-18	Rosną w pasie ulicznym, w odległości ok. 10 m od siebie	Wieloobiektowy	Grupa drzew	W poszyciu krzewy bzu czarnego, gleba urodzajna
1983-03-17	Rośnie na terenie zabytkowego zespołu pałacowo - ogrodowego w Jakubowicach Murowanych	Jednoobiektowy		-
1983-03-17	Rośnie na terenie zabytkowego zespołu pałacowo - ogrodowego w Jakubowicach Murowanych	Jednoobiektowy		-
1987-11-06	W bezpośrednim sąsiedztwie znajduje się rezerwat przyrody Stasin, las miejski oddział 146 c i 149 a	Wieloobiektowy	Grupa drzew	Korona zdeformowana przez sąsiadujące niższe drzewa, silniej rozwinięta od strony południowej
1993-08-24	Wschodnia część parku przyszpitalnego w odległości 15 m od granicy posesji	Jednoobiektowy		Liście wachlarzowate, korona zwarta, posusz śladowy, pień o szaro-brunatnej korowinie
1997-03-11	Wzdłuż drogi gruntowej, przy ogrodzeniu POD „Węglinek”	Wieloobiektowy	Aleja	Korony zwarte, zachodzą na siebie, pnie o brunatno-brązowej korowinie, od strony pn-zach. część korzeni zredukowana przez uprawy
1997-03-11	Rośnie w trzymetrowym pasie zieleni, między chodnikiem a ogrodzeniem posesji nr 2A, 6,5 m od pnia znajduje się asfaltowa jezdnia, a 5 m w kierunku pół-zach znajduje się brama wejściowa do posesji nr 2A	Jednoobiektowy		Korona zwarta z niewielkim posuszem, pień o brunatno szarej korowinie, głęboko popękanej.
1997-03-11	Teren Parku „Węgliń”, zachodnia część parku ok. 35 m od granicy POD „Węglinek”	Jednoobiektowy		Pień o korowinie brunatno-brązowej, od wysokości 2,2 m dwa pnie
1997-03-11	Południowa część Ogrodu Saskiego ok. 40 m na północ od Al. Racławickich i 70 m od głównego budynku Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego	Jednoobiektowy		Liście z wierzchu ciemnozielone, spodem białe, pień o szarobiałej korowinie, od wys. 3,5 m 3 pnie
1997-03-11	5 m od drzewa znajduje się frontowa ściana kaplicy przyszpitalnej oo. Karmelitów	Jednoobiektowy		Liście matowo zielone, pień o brunatno-szarej korowinie, od wys. 1,7 m rozgałęzienie na 2 pnie
1997-03-11	Wzdłuż posesji w odległości 40 m od ulicy	Jednoobiektowy		Pień szarobrązowy, liście wachlarzowate
1979-12-29	Ul. Lipowa obok cmentarza	Wieloobiektowy	Grupa drzew	Korona dwukonarowa, wysmukła
1997-03-11	Wzdłuż posesji w odległości 40 m od ulicy	Jednoobiektowy		Znajduje się najdalej na zachód
1997-03-11	Wzdłuż posesji w odległości 40 m przy ul. Trześniowskiej 42	Wieloobiektowy	Grupa drzew	Szpaler 10 drzew, w odległości 10 m od siebie
1997-03-11	Drzewa rosną po obu stronach utwardzonej drogi prowadzącej od ulicy Bryńskiego do brzegu Zalewu Zemborzyckiego na działce ewidencyjnej o nr 37/34 obręb 49 Zemborzyce Kościelne II	Wieloobiektowy	Inny	Dwa szpalery lip drobnolistnych, składają się z 35 i 15 drzew. Lipy drobnolistne o obwodzie pnia od 120 do 470 cm
1997-03-11	Drzewo rośnie w pn-zach. części skweru, ok. 20 m od skrzyżowania ul. Ewangelickiej i Armii Wojska Polskiego	Jednoobiektowy		Pień o brunatnej korowinie, na wysokości 4,5 m pozostałość po ściętym konarze

Data utworzenia	Opis granicy	Typ tworu	Podtyp tworu	Opis pomnika
1997-03-11	Drzewo rośnie na środku posesji Kliniki Okulistycznej w odległości 15 m od budynku Izby Przyjęć	Jednoobiektowy		
2012-12-12	Rośnie na terenie posesji nr 1 przy ul. Bolesława Chrobrego, dz. ew. nr 12/1, obręb 21 – Osiedla LSM	Jednoobiektowy		Topola holenderska (<i>Populus x canadensis</i> 'Marylandica'), o obwodzie pnia na wysokości 130 cm – 427 cm
2012-12-12	Rośnie w pasie drogowym ul. Jana Kasprowicza na wys. Posesji nr 15. (w pasie zieleni w odległości 0,6 m od ciągu pieszego), dz. ew. nr 98/1, obręb 46 Zadębie III	Jednoobiektowy		Topola czarna (<i>Populus nigra</i>), o obwodzie pnia na wysokości 130 cm – 570 cm. Pień drzewa prosty, od strony południowej u podstawy pnia widoczny ubytek. Korona drzewa niesymetryczna, powyżej 10 m z silnie skróconymi konarami od strony posesji
2012-12-12	Rośnie w pasie drogowym ul. Mikołaja Kopernika na wys. Posesji nr 31 (pas zieleni szerokości 2 m). Dz. ew. nr 125, obręb 9 – Dziesiąta II	Jednoobiektowy		Klon srebrzysty (<i>Acer saccharinum</i>), o obwodzie pnia na wysokości 130 cm – 250 cm. Pień drzewa pochylony w kierunku S, wygięty na wysokości 1,5 m. Korona szeroka, rozłożysta, osadzona powyżej 8 m, zbudowana z 3 głównych konarów szkieletowych
2012-12-12	Rośnie w pasie drogowym ul. Franciszki Arnsztajnowej na wys. Posesji nr 10. Dz. ew. nr 23, obręb 4 – Czechów II	Jednoobiektowy		Lipa szerokolistna (<i>Tilia platyphyllos</i>), o obwodzie pnia na wysokości 130 cm – 303 cm. Pień drzewa przechylony w kierunku wschodnim, u podstawy pnia wlot ubytku kominowego. Na pniu widoczna listwa mrozowa, korona drzewa wąska, zredukowana, od wysokości 5 m zbudowana z 2 głównych konarów szkieletowych.
2012-12-12	Rośnie w pasie drogowym ul. Franciszki Arnsztajnowej na wys. Posesji nr 6. Dz. ew. nr. 23, obręb 4 - Czechów II	Jednoobiektowy		Lipa szerokolistna (<i>Tilia platyphyllos</i>), o obwodzie pnia na wysokości 130cm – 318 cm. Pień drzewa prosty. korona drzewa zbudowana od wysokości 3 m z 2 głównych konarów szkieletowych. Korona wąska, zredukowana, z licznymi odrostami pędowymi wytworzonymi po cięciu koron
2012-12-12	Rośnie w pasie drogowym ul. Franciszki Arnsztajnowej na wys. Posesji nr 4 (pomiędzy ulicami Partyzantów i Dudzińskiego), dz. ew. nr 23, obręb 4 – Czechów II	Jednoobiektowy		Lipa szerokolistna (<i>Tilia platyphyllos</i>), o obwodzie pnia na wysokości 130 cm – 285 cm. Pień drzewa prosty. Korona drzewa zbudowana z 4 głównych konarów szkieletowych. Do jednego konara przymocowana jest budka lęgowa
1990-07-18	Rośnie w pasie drogowym alei Kraśnickiej na wysokości posesji nr 2 (vis a vis ronda im. Honorowych Dawców Krwi, w sąsiedztwie ogrodzenia Jednostki Wojskowej). Dz. ew. nr 88/2, obręb 3 – Czechów I	Jednoobiektowy		Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>), o obwodzie pnia na wysokości 130 cm – 305 cm
2012-12-12	Rośnie w pasie drogowym alei Kraśnickiej na wysokości posesji nr 2 (vis a vis ronda im. Honorowych Daw-	Jednoobiektowy		Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>), o obwodzie pnia na wysokości 130 cm – 318 cm

Data utworzenia	Opis granicy	Typ tworu	Podtyp tworu	Opis pomnika
	ców Krwi, w sąsiedztwie ogrodzenia Jednostki Wojskowej, w odległości 0,2 m od ciągu pieszego Al. Racławickich). Dz. ew. nr 88/2, obręb 3 – Czechów I			
2012-12-12	Rośnie w pasie drogowym alei Kraśnickiej na wysokości posesji nr 2 (pomiędzy ciągiem pieszym al. Kraśnickiej a ogrodzeniem Jednostki Wojskowej, w rzędzie drzew), dz. ew. nr 88/2, obręb 3 – Czechów I	Jednoobiektowy		Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>), o obwodzie pnia na wysokości 130 cm – 253 cm
2012-12-12	Rośnie w pasie drogowym alei Kraśnickiej na wysokości posesji nr 2A (wąski pas trawnika od północy 0,5 m od ciągu pieszego, 2,5 m na zachód od ogrodzenia posesji), dz. ew. nr 19, obręb 33 – Sławin-Helenów	Jednoobiektowy		Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>), o obwodzie pnia na wysokości 130 cm – 302 cm
2012-12-12	Rośnie w pasie drogowym alei Kraśnickiej na wysokości posesji nr 4 (pomiędzy ciągiem pieszym a ogrodzeniem posesji nr 4, w sąsiedztwie wjazdu na teren posesji), dz. ew. nr 19, obręb 33 – Sławin-Helenów	Jednoobiektowy		Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>), o obwodzie pnia na wysokości 130 cm – 285 cm
2012-12-12	Rośnie w pasie drogowym alei Kraśnickiej na wysokości posesji nr 4 (pomiędzy ciągiem pieszym a ogrodzeniem posesji nr 4, w odległości 4 m od ogrodzenia, 0,4 m od ciągu pieszego, 6 m od pasa jezdni), dz. ew. nr 19, obręb 33 – Sławin-Helenów	Jednoobiektowy		Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>), o obwodzie pnia na wysokości 130 cm – 351 cm
1987-11-06	Cmentarz	Jednoobiektowy		
1987-11-06		Jednoobiektowy		drzewo dwupniowe
1987-11-21	Rośnie na cmentarzu przy ul. Lipowej w Lublinie.	Jednoobiektowy		Dąb czerwony o obwodzie pnia 335 cm
1987-11-06	Plac Litewski	Wieloobiektowy	Grupa drzew	W koronie drobny posusz, powierzchnia gleby zadarniona
2015-12-08	Dz. ew. nr 45/4, obręb 34 – Stare Miasto, własność Skarbu Państwa (błonie zamkowe)	Jednoobiektowy		Wierzba biała (<i>Salix alba</i>), o obwodzie pnia mierzonego na wysokości 130 cm – 671 cm
2015-12-08	W obrębie pasa drogowego al. Warszawskiej (między ulicami Zbożową i Skowronkową, na skarpie, w odległości 2 m od ciągu pieszego i 1,7 m od skrajni jezdni) na terenie dz. ew. nr 6, obręb 33 – Sławin-Helenów, własność Skarbu Państwa	Jednoobiektowy		Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>), o obwodzie pnia mierzonego na wysokości 130 cm – 459 cm
2015-12-08	W obrębie pasa drogowego al. Warszawskiej (między ulicami Zbożową i Skowronkową, na skarpie, w odległości 2,4 m od ciągu pieszego i 2,4 m od skrajni jezdni) na terenie dz. ew. nr 6, obręb 33 – Sławin-Helenów, własność Skarbu Państwa	Jednoobiektowy		Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>), o obwodzie pnia mierzonego na wysokości 130 cm – 525 cm
2015-12-08	W obrębie pasa drogowego al. Warszawskiej (między	Jednoobiektowy		Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>), o obwodzie pnia

Data utworzenia	Opis granicy	Typ tworu	Podtyp tworu	Opis pomnika
	ulicami Zbożową i Skowronkową, na szczycie skarpy, w odległości 2 m od ciągu pieszego i 5,5 m od skrajni jezdni) na terenie dz. ew. nr 6, obręb 33 - Sławin-Helenów, własność Skarbu Państwa			mierzonego na wysokości 130 cm - 343 cm
2015-12-08	W obrębie pasa drogowego al. Warszawskiej (między ulicami Zbożową i Skowronkową, na szczycie skarpy, w odległości 1,9 m od ciągu pieszego i 5,5 m od skrajni jezdni) na terenie dz. ew. nr 6, obręb 33 - Sławin-Helenów, własność Skarbu Państwa	Jednoobiektowy		Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>), o obwodzie pnia mierzonego na wysokości 130 cm - 385 cm
2015-12-08	W obrębie pasa drogowego al. Warszawskiej (między ulicami Zbożową i Skowronkową, na skarpie, w odległości 1,6 m od ciągu pieszego i 5,5 m od skrajni jezdni) na terenie dz. ew. nr 6, obręb 33 - Sławin-Helenów, własność Skarbu Państwa	Jednoobiektowy		Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>), o obwodzie pnia mierzonego na wysokości 130 cm - 287 cm
2015-12-08	W obrębie pasa drogowego al. Warszawskiej (między ulicami Zbożową i Skowronkową, na skarpie, w odległości 1,6 m od ciągu pieszego i 5,5 m od skrajni jezdni) na terenie dz. ew. nr 6, obręb 33 - Sławin-Helenów, własność Skarbu Państwa	Jednoobiektowy		Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>), o obwodzie pnia mierzonego na wysokości 130 cm - 338 cm
2015-12-08	W obrębie pasa drogowego al. Warszawskiej (między ulicami Zbożową i Skowronkową, na skarpie, w odległości 1,7 m od ciągu pieszego i 5,5 m od skrajni jezdni) na terenie dz. ew. nr 6, obręb 33 - Sławin-Helenów, własność Skarbu Państwa	Jednoobiektowy		Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>), o obwodzie pnia mierzonego na wysokości 130 cm - 426 cm
2015-12-08	W obrębie pasa drogowego al. Warszawskiej (między ulicami Zbożową i Skowronkową, w odległości 1,2 m od ciągu pieszego i 5,5 m od skrajni jezdni) na terenie dz. ew. nr 6, obręb 33 - Sławin-Helenów, własność Skarbu Państwa	Jednoobiektowy		Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>), o obwodzie pnia mierzonego na wysokości 130 cm - 288 cm
2015-12-08	W obrębie pasa drogowego al. Warszawskiej (między ulicami Zbożową i Skowronkową, w odległości 1,5 m od ciągu pieszego i 5,5 m od skrajni jezdni) na terenie dz. ew. nr 6, obręb 33 - Sławin-Helenów, własność Skarbu Państwa	Jednoobiektowy		Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>), o obwodzie pnia mierzonego na wysokości 130 cm - 292 cm
2015-12-08	W obrębie pasa drogowego al. Warszawskiej (między ulicami Zbożową i Skowronkową, w odległości 1,9 m od ciągu pieszego i 5,5 m od skrajni jezdni) na terenie dz. ew. nr 6, obręb 33 - Sławin-Helenów, własność Skarbu Państwa	Jednoobiektowy		Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>), o obwodzie pnia mierzonego na wysokości 130 cm - 357 cm
2015-12-08	Przy ul. Hieronima Łopacińskiego na terenie dz. ew. nr	Jednoobiektowy		Topola czarna (<i>Populus nigra</i>), o obwodzie pnia

Data utworzenia	Opis granicy	Typ tworu	Podtyp tworu	Opis pomnika
	23/13, obręb 26 – Rury Brygidowskie (drzewo rośnie w pobliżu garaży i nieopodal budynku ul. H. Łopacińskiego 3, w odległości ok. 1,2 m od ściany garażu i ok. 25 m od rogu budynku H. Łopacińskiego 3), własność Gminy Lublin			mierzonego na wysokości 130 cm – 463 cm
2015-12-08	Rośnie przy ul. Lwowskiej 22 na terenie dz. ew. nr 6/12 i 6/8, obręb 14 – Kalinowszczyzna (drzewo rośnie na trawniku w odległości 11 m od narożnika budynku ul. Lwowska 22, 8 m od ul. J. Kuronia, w bezpośrednim sąsiedztwie traktu pieszego), własność Gminy Lublin	Jednoobiektowy		Topola czarna (Populus nigra), o obwodzie pnia mierzonego na wysokości 130 cm – 452 cm -
2015-12-08	Rośnie w obrębie pasa drogowego ul. Szmaragdowej (w ciągu pieszym, po zachodniej stronie budynku nr 36, w misce z betonowych elementów o wymiarach 330x240, wyniesionej ponad powierzchnię gruntu – 60 cm), na terenie dz. ew. nr 14/1, obręb 27 – Rury Bonifraterskie, własność Gminy Lublin	Jednoobiektowy		Dąb szypułkowy (Quercus robur), o obwodzie pnia mierzonego na wysokości 130 cm – 460 cm
2015-12-08	Drzewo rośnie na dz. ew. nr. 2/68, obręb 26 – Rury Brygidowskie, zlokalizowanej przy ul. Spadochroniarzy 9 (teren parkingu, w pasie zieleni o szerokości 2,5 m), własność Grupy Hoteli WAM Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie, właściciel nieruchomości wyraził zgodę na ustanowienie przedmiotowego drzewa jako pomnik przyrody	Jednoobiektowy		Topola czarna (Populus nigra), o obwodzie pnia mierzonego na wysokości 130 cm – 468 cm
2015-12-08	Drzewo rośnie na dz. ew. nr 19/4, obręb 42 – Wiktoryn, zlokalizowanej przy ul. Bazylanówka 8 (po wschodniej stronie działki, w sąsiedztwie komórek gospodarczych), własność Gminy Lublin	Jednoobiektowy		Topola holenderska (Populus x canadensis 'Marilandica'), o obwodzie pnia mierzonego na wysokości 130 cm – 457 cm
2015-12-08	Drzewa rosną na terenie dz. ew. nr 61 i 62/2, obręb 4 – Czechów II stanowiącej własność Skarbu Państwa (rosną po obu stronach jezdni o jednym pasie ruchu, w odległości 0,5 m od krawężników i 2 m od linii posesji. Pomiedzy linią posesji a drzewami po lewej stronie ulicy znajduje się ciąg pieszy. Odległość pomiędzy rzędami drzew wynosi 3 m, drzewa sadzono w rzędach co 4 m)	Wieloobiektowy	Aleja	Aleja kasztanowców białych (Aesculus hippocastanum) składająca się z 48 drzew przy ul. Ignacego Solarza. Obwody pni drzew mierzonych na wysokości 130 cm – 154 cm, 130 cm, 196 cm, 192 cm, 144 cm, 165 cm, 213 cm, 212 cm, 218 cm, 135 cm, 147 cm, 182 cm, 175 cm, 143 cm, 163 cm, 186 cm, 200 cm, 130 cm, 167 cm, 166 cm, 215 cm, 178 cm, 189 cm, 120 cm, 162 cm, 146 cm, 141 cm, 191 cm, 196 cm, 182 cm, 123 cm, 178 cm, 172 cm, 157 cm, 224 cm, 115 cm, 178 cm, 153 cm, 209 cm, 189 cm, 153 cm, 113 cm, 176 cm, 157 cm, 144 cm, 156 cm, 124 cm, 170 cm
1997-03-11	Dz. 2/70, ul. Kraśnicka 2b	Wieloobiektowy	Grupa drzew	Grupa 5 buków, w 2016 r zniesiono 1 szt.

Data utworzenia	Opis granicy	Typ tworu	Podtyp tworu	Opis pomnika
2017-03-01	Drzewo rośnie na terenie dz. ew. nr 73/86 (obręb 27 – Rury Bonifaterskie, ark. 11) przy ul. Onyksowej 21 w Lublinie, własność: Gmina Lublin – numer GRPP – 31	Jednoobiektowy		Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>), o obwodzie pnia mierzonego na wysokości 130 cm – 420 cm
2017-03-01	Drzewo rośnie w obrębie pasa drogowego ul. Mieczysława Romanowskiego 58; na terenie dz. ew. nr 56/4 (obręb 25 – Rury, ark. 5) w Lublinie, własność: Gmina Lublin – numer GRPP – 32	Jednoobiektowy		Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>), o obwodzie pnia mierzonego na wysokości 130 cm – 200 cm
2017-03-01	Drzewo rośnie w obrębie pasa drogowego ul. Mieczysława Romanowskiego 58; na terenie dz. ew. nr 56/4 (obręb 25 – Rury, ark. 5) w Lublinie, własność: Gmina Lublin – numer GRPP – 33	Jednoobiektowy		Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>), o obwodzie pnia mierzonego na wysokości 130 cm – 245 cm
2017-03-01	Drzewo rośnie w obrębie pasa drogowego ul. Mieczysława Romanowskiego 56; na terenie dz. ew. nr 20/5 (obręb 25 – Rury, ark. 5) w Lublinie, własność: Gmina Lublin – numer GRPP – 34	Jednoobiektowy		Klon pospolity (<i>Acer platanoides</i>), o obwodzie pnia mierzonego na wysokości 130 cm – 245 cm
1997-03-11	Skwer pomiędzy ulicami: Krakowskie Przedm., Ewangelicka, I Armii WP, ok. 20 m od skrzyż. ul. Ewangelickiej i I Armii WP	Jednoobiektowy		-
1997-03-11	Skwer pomiędzy ulicami: Krakowskie Przedm., Ewangelicka, I Armii WP, ok. 15 m od skrzyż. ul. Ewangelickiej i I Armii WP	Jednoobiektowy		-
2018-01-25	Na terenie działki nr ew. 37/34 (obręb 49 – Zemborzycy Kościelne II, arkusz 5) przy ul. Krężnickiej w Lublinie na terenie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji „BYSTRZYCA” Sp. z o.o. w Lublinie	Wieloobiektowy	Aleja	-
2018-01-25	Przy ul. Krężnickiej w Lublinie na terenie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji „BYSTRZYCA” Sp. z o.o. w Lublinie	Wieloobiektowy	Aleja	-
2021-01-14	Rośnie na dz. ew. nr 109/1, ark. 6, obręb 36 – Śródmieście, stanowiącej własność Gminy Lublin, będącej w trwałym zarządzie Przedszkola nr 28, położonej przy ul. Kruczej 6 w Lublinie	Jednoobiektowy		Kłęk amerykański (<i>Gymnocladus dioica</i>)
2021-01-14	Rośnie na dz. ew. nr 4/13, ark. 3, obręb 41 – Wieniawa, stanowiącej własność Województwa Lubelskiego, położonej przy pl. Teatralnym nr 1 w Lublinie	Jednoobiektowy		Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) o obwodzie pnia mierzonym na wysokości 130 cm – 444 cm
2021-01-14	Rośnie na dz. ew. nr 266/3, ark. 1, obręb 27 – Rury Bonifaterskie, stanowiącej własność Skarbu Państwa, położonej przy ul. Jana Pawła II w Lublinie	Jednoobiektowy		Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obwodzie pnia mierzonym na wysokości 130 cm – 312 cm
2021-01-14	Rośnie na dz. ew. nr 85/2, ark. 12, obręb 21 – Osiedla	Jednoobiektowy		Klon pospolity (<i>Acer platanoides</i>) o obwodzie pnia

Data utworzenia	Opis granicy	Typ tworu	Podtyp tworu	Opis pomnika
	LSM, stanowiącej własność Gminy Lublin, położonej przy ul. Głębokiej w Lublinie			mierzonym na wysokości 130 cm – 354 cm
2021-01-14	Rośnie na dz. ew. nr 37/62, ark. 5, obręb 49 – Zembo- rzyce Kościelne II, stanowiącej własność Gminy Lublin, obecnie dzierżawionej przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji „Bystrzyca” Sp. z o.o., numer GRPP – 41.		Jednoobiektowy	Grusza pospolita (<i>Pyrus communis</i>) o obwodzie pnia mierzonym na wysokości 130 cm – 279 cm

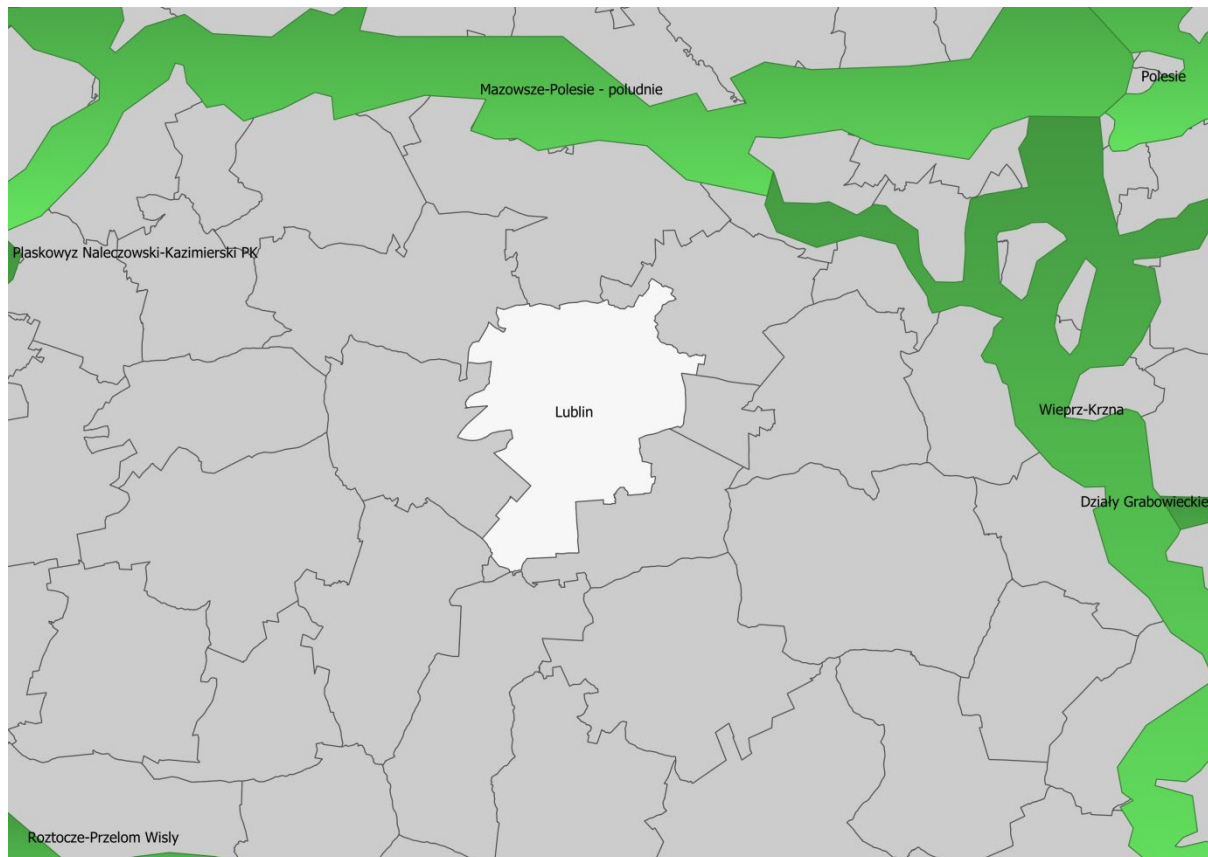
źródło: <http://crfop.gdos.gov.pl/> opracowanie własne

Korytarze ekologiczne

Zgodnie z danymi udostępnionymi przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska na stronie

<https://www.gov.pl/web/gdos/dostep-do-danych-geoprzestrzennych> na terenie Lublina nie wyznaczono korytarzy ekologicznych, co można zobaczyć na poniższym rysunku.

Rysunek 12. Korytarze ekologiczne wokół Miasta Lublin

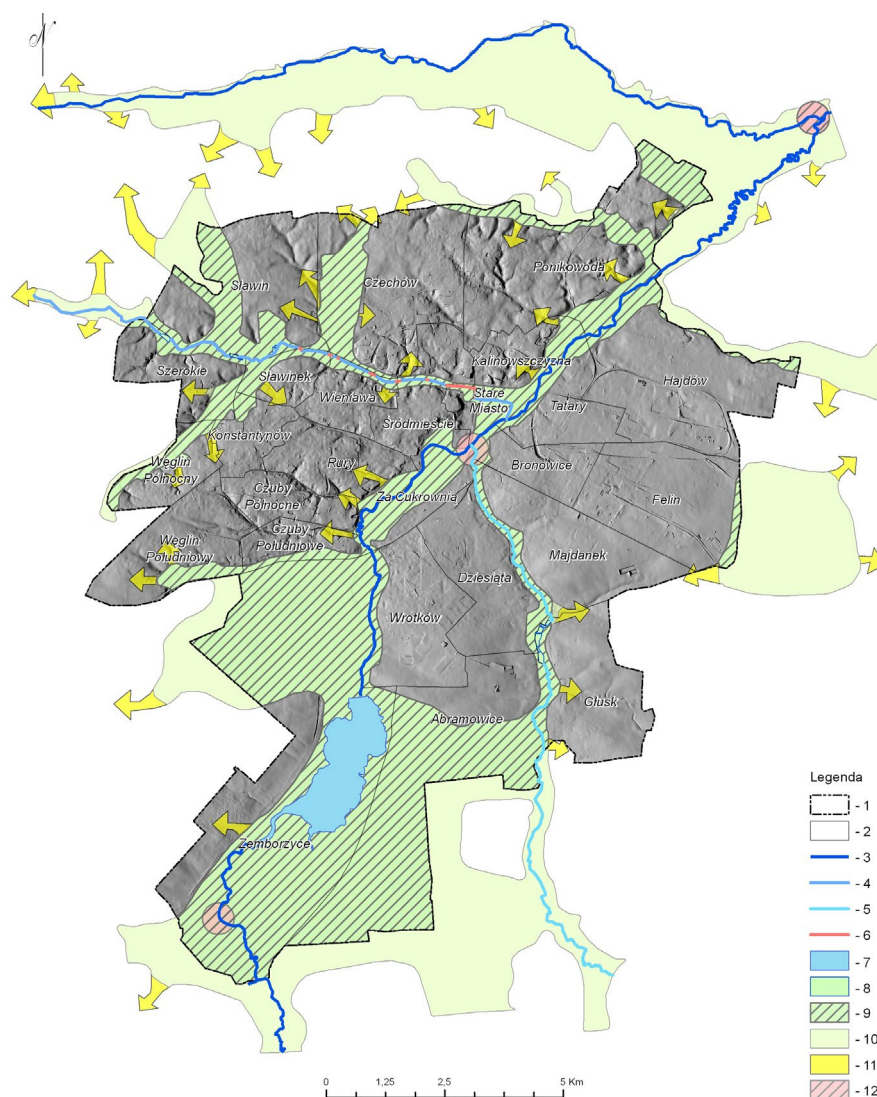
źródło: GDOŚ, opracowanie własne

6.4.3. Ekologiczny System Obszarów Chronionych Miasta Lublin

System ekologiczny Miasta Lublin nierozzerwalnie związany jest z trzema dolinami rzecznyymi, stanowiącymi jego główne korytarze ekologiczne. Najważniejszym takim korytarzem jest dolina rzeki Bystrzycy, o przebiegu południkowym – od południowej do północnej części miasta. Z Bystrzycą łączą się dwa pozostałe cieki Lublina: rzeka Czechówka oraz Czerniejówka. W latach 70. XX w. na Bystrzycy zbudowany został zbiornik retencyjny (Zalew Zemborzycki), znajdujący się obecnie w południowej części miasta. Jest to jedno

z najpopularniejszych miejsc wykorzystywanych rekreacyjnie przez mieszkańców Lublina. Rekreacyjna funkcja Zalewu Zemborzyckiego stopniowo rozszerzana jest na całą dolinę Bystrzycy – sukcesywnie rozbudowywana jest tu sieć ścieżek rowerowych, wyznaczono również trasę spływu kajakowego. Całkowita długość odcinka Bystrzycy znajdującego się w administracyjnych granicach Miasta Lublin wynosi 18,5 km [3].

Rysunek 13. Ekologiczny System Obszarów Chronionych Miasta Lublin

źródło: Szymon Chmielewski, Anna Łukasik, Paulina Owczarek, *Ekologiczny System Obszarów Chronionych Miasta Lublin a miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego*, http://telegeo.wgsw.uw.edu.pl/Teledetekcja_Srodowiska/czasopismo_pl.html

6.5. Problemy ochrony środowiska dotyczące obszarów podlegających ochronie

Głównym problemem w omawianym obszarze na terenie Lublina jest wysoki wskaźnik antropopresji wynikający z funkcjonowania dużego miasta (m.in. komunikacji, przemysłu, rekreacji, chemizacji, zmiany stosunków wodnych). Sumarycznym efektem ludzkiego oddziaływania jest wzrost skażenia i obciążenia środowiska, co może prowadzić do degradacji terenów chronionych. Skutki antropopresji, czyli antropogeniczne obciążenie środowiska objawia się głównie poprzez:

- Zmiany jakości powietrza,
- Zmiany zasobów wodnych,
- Zmiany gleb,
- Zmiany zasobów biologicznych,
- Zmiany estetyki krajobrazu.

Przewiduje się, że nastąpi wzrost wskaźnika antropopresji wynikający z rozwoju gospodarczego Lublina, co może skutkować zagrożeniem terenów chronionych.

Istotnym problemem w obszarze zasobów przyrodniczych jest niska lesistość omawianego terenu – dla Lublina zgodnie z danymi GUS wynosi 11,1%.

PRZEWIDYWANE
ODDZIAŁYWANIE NA
ŚRODOWISKO W WYNIKU
REALIZACJI ZAPISÓW
DOKUMENTU

7. Przewidywane oddziaływanie na środowisko w wyniku realizacji zapisów dokumentu

Projekt Strategii Lublin 2030 wyznacza cele, kierunki interwencji i działania, które są zadaniami zarówno o charakterze inwestycyjnym i nie inwestycyjnym (organizacyjno-edukacyjne), które ujmują ogół potrzeb wynikających z rozwoju społeczno-gospodarczego oraz rozwoju infrastruktury komunikacyjnej i technicznej, społecznej, funkcjonalno-przestrzennej itp.

Niektóre zadania wyznaczone w projekcie Strategii mogą kwalifikować się jako przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839), dla których konieczne może być przeprowadzenie procedury oceny oddziaływania na środowisko na zasadach określonych w Ustawie z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2021 poz. 1973).

W ramach powyższej procedury prowadzona będzie wówczas szczegółowa ocena oddziaływania zadań pod kątem środowiskowym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ocena oddziaływania na środowisko na etapie sporządzenia niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko jest utrudniona, a czasami wręcz niemożliwa. Strategia zawiera zadania zgłoszone przez samorząd miasta, których realizacja przewidziana jest w perspektywie lat 2021-2030. Duża część zadań inwestycyjnych nie ma określonego zakresu, sposobu i charakteru prowadzenia prac, w związku z czym podanie konkretnych oddziaływań jest dosyć trudne i problematyczne. Zgodnie z powyższym w niniejszej Prognozie przedstawiono potencjalne oddziaływania, zidentyfikowane na podstawie oceny oddziaływania dla innych przedsięwzięć o zbliżonym zakresie. Zatem w ramach oceny skutków realizacji projektu Strategii Lublin 2030. na etapie opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przedstawiono potencjalne oddziaływanie bezpośrednie (B) pośrednie (P), wtórne (W), skumulowane (Sk), stałe/długoterminowe

(S), chwilowe/krótkoterminowe (Ch), pozytywne, negatywne i neutralne na powierzchnię ziemi i krajobraz, wody, różnorodność biologiczną, rośliny, zwierzęta, formy ochrony przyrody, zasoby naturalne, powietrze atmosferyczne i klimat, klimat akustyczny, krajobraz kulturowy i zabytki, ludzi i dobra materialne, wykorzystując metodę macierzy interakcji.

W przypadku Miasta Lublin istnieje niewielkie prawdopodobieństwo bezpośredniego lub pośredniego ryzyka oddziaływania na obszary cenne przyrodniczo. Należy jednak nadmienić, iż stopień, zakres oraz skutek oddziaływania (negatywny, pozytywny, neutralny) będzie mógł zostać oceniony z chwilą ustalenia dokładnego zakresu oraz rodzaju prowadzonych przedsięwzięć. W zależności od ich rodzaju może zostać nałożony obowiązkiem przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, która może zakończyć się wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub odmową jej wydania, z uwagi na znaczne negatywne oddziaływania.

Projekt Strategii Lublin 2030. jest dokumentem o charakterze ogólnym i nie wskazuje zakresu ani szczegółów technicznych poszczególnych inwestycji. Strategia określa jedynie konieczność ich realizacji w celu poprawy jakości różnych komponentów funkcjonowania miasta oraz wdrażania zaleceń dokumentów wyższego szczebla. W związku z powyższym, efekty poszczególnych zadań mogą być przewidziane tylko w ograniczonym zakresie. Należy mieć na uwadze uwzględnianie zasad ochrony środowiska podczas projektowania i planowania poszczególnych inwestycji.

Projekt Strategii Lublin 2030. przewiduje szereg działań edukacyjno-promocyjnych. Wyznaczone działania edukacyjne mają głównie charakter organizacyjny i informacyjny. Potrzeba prowadzenia ciągłej edukacji społeczeństwa, szczególnie z zakresu ekologii, wynika z ciągle zmieniających się przepisów ochrony środowiska oraz powstawania nowych zagrożeń i problemów przyrodniczych. Edukacja jest elementem wspierającym – opisuje, informuje i wyjaśnia zagadnienia, których realizacja ma doprowadzić do

osiągnięcia założonego efektu zrównoważonego rozwoju i spełnienia odpowiednich standardów ochrony środowiska. Dlatego większość wyznaczonych zadań z zakresu edukacji oraz działań organizacyjnych odznacza się pośrednim, stałym i pozytywnym wpływem na poszczególne komponenty ochrony środowiska, stąd zrezygnowano w dalszej części z interpretacji tego zagadnienia w ramach poszczególnych grup oddziaływań. Podobna sytuacja dotyczy działań polegających na aktualizacji dokumentów planistycznych (studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego) o zapisy sprzyjające osiągnięciu lepszych standardów środowiskowych.

Poniższa tabela przedstawia ocenę i analizę oddziaływania na poszczególne elementy środowiska działań zaplanowanych do realizacji w ramach projektu Strategii Lublin 2030.

LEGENDA:

	Potencjalne pozytywne oddziaływanie
	Potencjalne neutralne oddziaływanie
	Potencjalne negatywne oddziaływanie

B	Bezpośrednie
P	Pośrednie
S	Stałe
Ch	Chwilowe
W	Wtórne
Sk	Skumulowane

Tabela 7. Ocena oddziaływania na środowisko działań przewidzianych do realizacji w ramach projektu Strategii Lublin 2030.

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
1.	A.1.k.1. Stworzenie (na bazie aktualnie funkcjonujących obiektów oświatowych i po ich doposażeniu i dofinansowaniu) miejskiego ośrodka doskonalenia nauczycieli, zapewniającego kompleksową ofertę kształcenia kompetencji kadr dydaktycznych, m.in. w zakresie rozwoju kompetencji metodycznych, kompetencji przyszłości, kompetencji społecznych czy obywatelskich.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
2.	A.1.k.2. Stworzenie Centrum Nauki i Eksperymentu w Lublinie – ośrodka popularyzującego naukę, kreatywność i innowacje, o regionalnym i ponadregionalnym zasięgu oddziaływania, oraz opracowanie jego programu merytorycznego. Działanie to powinno być realizowane we współpracy z samorządem województwa, uczelniami i partnerami biznesowymi.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
3.	A.1.k.3. Rozwój i unowocześnienie oferty kształcenia i bazy techno-dydaktycznej szkół zawodowych kształcących w branżach istotnych dla regionalnej gospodarki, w szczególności tych wskazanych jako inteligentne specjalizacje Lublina	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
4.	A.1.k.4. Rozwój oferty i infrastruktury centrów kształcenia ustawicznego oraz promocja kształcenia ustawicznego.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
5.	A.1.k.5. Prowadzenie cyklicznych analiz aktualnego i prognozowanego zapotrzebowania na miejsca w publicznych żłobkach, przedszkolach i szkołach podstawowych w poszczególnych dzielnicach, a następnie zapewnienie adekwatnej liczby miejsc dla dzieci w jednakowym standardzie.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
6.	A.1.k.6. Stworzenie miejskich programów współpracy z uczelniami, biznesem i instytucjami kultury. Pierwszy z tych programów mógłby określać udział pracowników uczelni w zajęciach dla uczniów oraz udział uczniów w zajęciach uniwersyteckich; drugi: ramy kształcenia przedsiębiorczości oraz doradztwa i kształcenia zawodowego; trzeci: udział artystów i pracowników instytucji kultury w zajęciach w szkołach oraz udział uczniów w zajęciach realizowanych w instytucjach kultury.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
7.	A.1.k.7. Stworzenie miejskiego systemu doradztwa zawodowego - we współpracy z uczelniami i biznesem.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
8.	A.1.k.8. Zrealizowanie programu grantowego na rzecz organizacji nieodpłatnych zajęć pozalekcyjnych (rozwijających uzdolnienia i zainteresowania oraz wyrównawczych) w szkołach i placówkach oświatowych.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
9.	A.1.k.9. Stworzenie miejskiego programu rozwijania pozaszkolnych zainteresowań uczniów, finansującego ciekawe, nieodpłatne zajęcia pozaszkolne.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
10.	A.1.k.10. Realizacja działań wzmacniających więzi młodych ludzi z miastem. Działania te powinny w szczególności stworzyć okazję do poznawania lubelskich firm (wzorem realizowanego projektu „Przedsiębiorcze dzieciaki”), ale również ośrodków kultury, organizacji społecznych i uczelni, ukazać możliwości rozwoju w Lublinie oraz wspierać start młodych przedsiębiorców.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
11.	A.2.k.1. Stworzenie federacji uczelni lubelskich realizujących wspólne międzynarodowe projekty naukowe, dydaktyczne i promocyjne oraz proefektywnościowa konsolidacja dyscyplin naukowych.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
12.	A.2.k.2. Realizacja programu Visiting Professors in Lublin, koordynowanego przez Urząd Miasta Lublin we współpracy ze wszystkimi uczelniami lubelskimi (ze wspólnym finansowaniem ze strony wszystkich partnerów) oraz jego międzynarodowa promocja.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
13.	A.2.k.3. Realizacja Programu Lublin Akademicki (koordynowanego przez Urząd Miasta Lublin) w części wspierającej naukę oraz umiędzynarodowienie kształcenia.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
14.	A.2.k.4. Przygotowanie strategii wejścia wszystkich uczelni lubelskich do konsorcjów europejskich uniwersytetów oraz rozwój europejskich projektów konsorcjalnych z udziałem Lublina i uczelni z krajów UE.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
15.	A.2.k.5. Wybór i przystąpienie do międzynarodowych akredytacji strategicznych uniwersyteckich kierunków kształcenia zawodowego (międzynarodowe konsorcja edukacyjne).	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
16.	A.2.k.6. Budowa modelu kształcenia zawodowego na lubelskich uczelniach, który pozwoli na włączenie większej liczby praktyków ze sfery biznesu do kształcenia zawodowego, rozwój systemu praktyk za granicą dla studentów oraz rozwój przedmiotów w siatkach zajęć włączających studentów: warsztaty, case, debaty, tworzenie nowych rozwiązań.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
17.	A.2.k.7. Wdrożenie programu Study in Lublin 2.0 koordynowanego przez Urząd Miasta Lublin we współpracy ze wszystkimi uczelniami lubelskimi (ze wspólnym finansowaniem ze strony wszystkich partnerów) oraz rozwój systemu praktyk zagranicznych studentów.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
18.	A.2.k.8. Wspieranie uczelni w rozwoju ilościowej i jakościowej oferty anglojęzycznych kierunków studiów w kooperacji z partnerami z zagranicy, organizacji międzynarodowych szkół letnich oraz uzyskania międzynarodowych akredytacji na anglojęzyczną ofertę lubelskich uczelni. Rozwój oferty anglojęzycznej w powiązaniu z inteligentnymi specjalizacjami gospodarczymi miasta.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
19.	A.2.k.9. Wspólne działania miasta, uczelni, biznesu i partnerów międzynarodowych na rzecz utworzenia nowych kierunków studiów w obszarze Teaching Design oraz pozyskanie nowej kadry do prowadzenia zajęć na nowo powstałych kierunkach.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
20.	A.2.k.10. Wspólne działania miasta, uczelni, biznesu i partnerów międzynarodowych na rzecz cyfryzacji lubelskich uczelni, samorządu Lublina, miejskich instytucji, szpitali oraz pozostałych zainteresowanych podmiotów (program Lubelska Unia Cyfrowa).	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
21.	A.2.k.11. Wspólne działania miasta, uczelni, biznesu i środowiska kultury na rzecz utworzenia nowych kierunków kształcenia artystycznego, teatralnego i kreatywnego, których brakuje dzisiaj w ofercie Lublina (Akademia Artystyczna i Przemysłów Kreatywnych).	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
22.	A.3.k.1. Stworzenie Centrum Nauki i Eksperymentu (Eksploratorium) w Lublinie – ośrodka popularyzującego naukę, kreatywność i innowacje o regionalnym i ponadregionalnym zasięgu oddziaływania, oraz opracowanie jego programu merytorycznego. Działanie to powinno być realizowane we współpracy z samorządem województwa, uczelniami, szkołami i partnerami biznesowymi.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
23.	A.3.k.2. Rozwój i promocja Lubelskiego Festiwalu Nauki.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
24.	A.3.k.3. Realizacja Programu Lublin Akademicki (koordynowanego przez Urząd Miasta Lublin) w części wspierającej inicjatywę uczelni na rzecz mieszkańców miasta, instytucji i organizacji pozarządowych oraz biznesu w Lublinie.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
25.	A.3.k.4. Wspólne działania miasta, uczelni i biznesu na rzecz tworzenia nowych, przyszłościowych kierunków studiów, zgodnych z inteligentną specjalizacją miasta i metropolii, oraz ich ewaluacja i aktualizacja.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
26.	A.3.k.5. Zaangażowanie większej liczby praktyków ze sfery biznesu do kształcenia w obszarach związanych z inteligentnymi specjalizacjami miasta oraz pozyskiwanie ekspertów i praktyków z zagranicy do kształcenia w Lublinie.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
27.	A.3.k.6. Wdrożenie programu Spin-off in Lublin (koordynowanego przez Urząd Miasta Lublin we współpracy ze wszystkimi uczelniami lubelskimi, ze wspólnym finansowaniem ze strony wszystkich partnerów) oraz jego międzynarodowa promocja.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
28.	A.3.k.7. Powołanie spółek spin-off przy każdej lubelskiej uczelni oraz przyciągnięcie aniołów biznesu i VC inwestujących w spółki odpryskowe i start-upy powstające przy lubelskich uczelniach.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
29.	A.3.k.8. Włączanie lubelskich naukowców w gremia eksperckie i doradcze przy samorządzie Lublina i jego jednostkach organizacyjnych oraz spółkach miejskich.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
30.	A.3.k.9. Wprowadzenie przedmiotu „zarządzanie projektami i przedsiębiorczość”, prowadzonego metodą warsztatową, jako obowiązkowego dla wszystkich kierunków studiów w Lublinie.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
31.	A.3.k.10. Opracowanie wspólnego programu praktyk i staży przy współpracy z biurami Karier, działającymi przy uczelniach oraz z wykorzystaniem kontaktów biznesowych samorządu Lublina (system MATCH).	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
32.	A.3.k.11. Rozwój programów stypendialnych dla wybitnych studentów i doktorantów lubelskich uczelni.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
33.	A.3.k.12. Wdrożenie programu doktoratów zamawianych i wdrożeniowych dla priorytetowych sektorów gospodarki Lublina.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
34.	A.3.k.13. Utworzenie w Lublinie, we współpracy z lubelskimi uczelniami oraz administracją rządową, centrum badań i wdrożeń w zakresie sztucznej inteligencji (AI).	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
35.	A.4.k.1. Rozwój programu Lubelska Wyższa IT - innowacyjnego ekosystemu stworzonego przez samorząd Lublina w 2011 roku, we współpracy z biznesem informatycznym z Polski i ze świata, uczelniami wyższymi, szkołami zarządzanymi przez miasto oraz instytucjami otoczenia biznesu.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
36.	A.4.k.2. Rozwój ekosystemu medycznego w Lublinie na bazie Klastra Lubelska Medycyna (powstałego w roku 2014), zarządzanego wspólnie przez Urząd Miasta Lublin oraz Uniwersytet Medyczny w Lublinie (wraz z promocją ośrodka lubelskiego jako perspektywicznego miejsca w zakresie turystyki medycznej w Europie).	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
37.	A.4.k.3. Budowanie powiązań kooperacyjnych firm biotechnologicznych z innymi podmiotami funkcjonującymi w ramach specjalizacji gospodarczych miasta: zdrowe społeczeństwo, zautomatyzowane przetwórstwo spożywcze i żywność funkcjonalna oraz procesy chemiczne i produkty chemii specjalistycznej, m.in. przez rozwój Lubelskiego Klastra Biotechnologicznego.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
38.	A.4.k.4. Rozwój ekosystemu motoryzacyjnego i maszynowego, w oparciu o powstały w 2018 roku Klaster Wyżyna Motoryzacyjna i Maszynowa.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
39.	A.4.k.5. Budowa i rozwój innowacyjnych ekosystemów gospodarczych dla pozostałych czterech inteligentnych specjalizacji miasta (przetwórstwo żywności i żywność funkcjonalna, nowoczesne usługi biznesowe, chemia oraz logistyka) w sposób dostosowany do specyfiki każdej z tych specjalizacji – wynikającej z rodzaju produkcji, liczby i wielkości firm, zasobów, jakie potrzebują do rozwoju czy skłonności do innowacji i współpracy.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
40.	A.4.k.6. Realizacja i promocja międzynarodowego cyklu konferencji technologicznych w Lublinie (LubTech), związanych z inteligentnymi specjalizacjami gospodarczymi miasta.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
41.	A.4.k.7. Powiązanie systemu kształcenia w mieście z potrzebami gospodarki (zaangażowanie przez miasto pracodawców do współtworzenia i realizacji programów edukacyjnych) oraz promocja kształcenia i kariery w branżach priorytetowych, zgodnych z inteligentnymi specjalizacjami gospodarczymi miasta.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
42.	A.4.k.8. Opracowanie programu przyciągnięcia inwestorów zewnętrznych do Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego, który uwzględni zróżnicowane formy promocji gospodarczej, wskaże preferencje i warunki brzegowe w zakresie rodzajów pozyskiwanych inwestycji oraz tereny inwestycyjne.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
43.	A.4.k.9. Powołanie z udziałem miasta instytucji wspierającej internacjonalizację lubelskich przedsiębiorstw.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
44.	A.4.k.10. Realizacja Programu Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Rynku Pracy Miasta Lublin, z priorytetową rolą działań łagodzących bezrobocie młodzieży oraz staży i szkoleń pozwalających na nabycie kwalifikacji i zawodów deficytowych oraz tych powiązanych z inteligentnymi specjalizacjami miasta.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
45.	A.4.k.11. Wspieranie poprzez miejskie systemy grantowe organizacji pozarządowych, których celem jest zwiększanie konkurencyjności i innowacyjności mikroprzedsiębiorstw i młodych firm.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
46.	A.4.k.12. Opracowanie i wdrożenie programu integracji z rynkiem pracy zarówno cudzoziemców - absolwentów lubelskich uczelni i migrantów ekonomicznych, jak i obywateli Polski powracających do kraju.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
47.	A.4.k.13. Wsparcie kompetencyjne przedsiębiorstw z Lublina (na przykład poprzez mechanizmy grantowe dla organizacji pozarządowych) w zakresie zwiększania zdolności biznesu do adaptacji do megatrendów cywilizacyjnych (zielony ład, transformacja energetyczna i cyfrowa, robotyzacja).	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
48.	A.4.k.14. Stworzenie instytucjonalnych mechanizmów usprawniających współpracę na linii miasto-biznes-uczelnia.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
49.	A.5.k.1. Zapewnienie w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych wysokiej jakości oferty edukacyjnej w tematyce przedsiębiorczości, programowania i kompetencji cyfrowych.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
50.	A.5.k.2. Stworzenie metropolitalnej platformy integrującej działania różnych interesariuszy w zakresie wspierania nowych przedsiębiorstw: tradycyjnych, start-upów oraz firm kreatywnych.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
51.	A.5.k.3. Realizacja programu Start-up in Lublin skierowanego do wszystkich uczestników życia start-upowego w Lublinie.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
52.	A.5.k.4. Promocja Lublina jako jednego z wiodących ekosystemów start-upowych w Polsce w celu pozyskania nowych młodych firm oraz talentów.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, B	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
53.	A.5.k.5. Wspieranie rozwoju prywatnych projektów inwestycyjnych (np. aniołów biznesu, funduszy VC) skierowanych do młodych przedsiębiorców oraz wspieranie mikroprzedsiębiorców, start-upów oraz firm kreatywnych poprzez pośredni mechanizm grantów dla organizacji pozarządowych.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
54.	A.5.k.6. Kontynuacja realizacji zadań wskazanych w Strategii rozwoju sektora przemysłów kreatywnych w Lublinie i Lubelskim Obszarze Funkcjonalnym na lata 2020-2030, w tym Stworzenie Centrum Przemysłów Kreatywnych, jako miejsca inkubacji i rozwoju środowiska kreatywnego w Lublinie wraz z projektem Kreatywni 2.0.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
55.	A.5.k.7. Rozwój infrastruktury wspierającej mikroprzedsiębiorczość, przedsiębiorczość innowacyjną i biznesy kreatywne (medialaby, laboratoria innowacji, przestrzenie coworkingowe, przestrzenie twórcze) poprzez ulokowanie jej w istniejących w dzielnicach instytucjach miejskich (domy kultury, biblioteki, centra seniorów).	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
56.	A.5.k.8. Stworzenie miejskiego laboratorium innowacji, jako istotnego elementu ekosystemu start-upowego, tworzącego unikalne warunki rozwojowe dla Lublina i jego interesariuszy.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, B
57.	A.5.k.9. Rozwój strefy gospodarczej „Hajdów-Zadębie” poprzez budowę połączenia ul. Turystycznej z ul. Grygowej oraz uzbrojenie i budowę dróg i infrastruktury towarzyszącej.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, B

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
58.	A.5.k.10. Budowa strefy gospodarczej przy planowanej tzw. południowej obwodnicy Lublina (otwarcie terenów inwestycyjnych przy ul. Zemborzyckiej i Abramowickiej).	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, B
59.	A.5.k.11. Rozwój infrastruktury pod inwestycje biurowe w rejonie ul. Nałęczowskiej, Wojciechowskiej, Solidarności, Szeligowskiego i obszarze przy Zintegrowanym Intermodalnym Dworcu Metropolitalnym.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, B
60.	A.5.k.12. Rewitalizacja terenów gospodarczych po dawnej fabryce Daewoo Motor Polska.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, B
61.	A.5.k.13. Rewitalizacja i nowe inwestycje infrastrukturalne w pozostałych strefach gospodarczych w Lublinie (strefa Bursaki, Wrotków, Chemiczna-Pancerniaków, Podstrefa Lublin SSE Euro-Park Mielec na Felinie, strefa Zadębie).	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, B

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
62.	B.1.k.1. Opracowanie i sukcesywne wdrażanie koncepcji spójnych powiązań terenów zielonych, w tym terenów zieleni.	S, B	S, B	S, P	S, B	S, B	S, B	S, P	S, P	S, P	S, B	S, B	S, P	S, P
		Ch, B	Ch, B	Ch, P	Ch, B	Ch, B	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, B	Ch, P	Ch, P
63.	B.1.k.2. Wypracowanie miejskich standardów chroniących zieleń w procesach inwestycyjnych.	S, B	S, B	S, P	S, B	S, B	S, B	S, P	S, P	S, P	S, B	S, B	S, P	S, P
		Ch, B	Ch, B	Ch, P	Ch, B	Ch, B	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, B	Ch, P	Ch, P
64.	B.1.k.3. Wypracowanie miejskich standardów projektowania zieleni towarzyszącej miejskim trasom komunikacyjnym.	S, B	S, B	S, P	S, B	S, B	S, B	S, P	S, P	S, P	S, B	S, B	S, P	S, P
		Ch, B	Ch, B	Ch, P	Ch, B	Ch, B	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, B	Ch, P	Ch, P
65.	B.1.k.4. Rewitalizacja doliny rzeki Bystrzycy z uwzględnieniem infrastruktury rekreacyjnej.	S, B	S, B	S, P	S, B	S, B	S, P	S, P	S, P	S, B	S, B	S, B	S, P	S, P
		Ch, B	Ch, B	Ch, P	Ch, B	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, B	Ch, B	Ch, P	Ch, P
66.	B.1.k.5. Wsparcie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w realizacji projektów i działań mających na celu poprawę jakości wód w Zalewie Zemborzyckim oraz w rzekach na terenie Lublina.	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
67.	B.1.k.6. Realizacja projektu Parku Nadrzecznego nad Bystrzycą.	S, P	S, B	S, P	S, B	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, B	S, B	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, B	Ch, P
68.	B.1.k.7. Utworzenie parku na Błoniach pod Zamkiem.	S, P	S, B	S, P	S, B	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, B	S, B	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, B	Ch, P
69.	B.1.k.8. Rewitalizacja Parku Bronowice.	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, B
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
70.	B.1.k.9. Kontynuacja projektu Zielonego Budżetu obywatelskiego w celu zwiększania powierzchni terenów zieleni.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
71.	B.1.k.10. Wymiana doświadczeń w ramach międzynarodowych projektów, w tym finansowanie badań, analiz, raportów, projektów pilotażowych oraz dokumentacji technicznej i dokumentów o charakterze strategiczno-wdrożeniowym.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
72.	B.2.k.1. Opracowanie analizy ruchu drogowego z uwzględnieniem wszystkich dostępnych form przemieszczania się po mieście.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
73.	B.2.k.2. Stworzenie nowych standardów inwestycji drogowych, promujących koncepcję ulic uspokojonych, z dużym komponentem zieleni.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, B	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, B	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
74.	B.2.k.3. Uruchomienie aplikacji integrującej wszystkie środki transportu.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
75.	B.2.k.4. Opracowanie standardów dla rozwoju mikromobilności.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
76.	B.2.k.5. Wyznaczenie lokalizacji i zasad funkcjonowania stref czystego transportu.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, B	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
77.	B.2.k.6. Optymalizacja rozkładów komunikacji publicznej.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
78.	B.2.k.7. Wyznaczenie koncepcji sieci buspasów oraz jej wdrożenie.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
79.	B.2.k.8. Opracowanie koncepcji i budowa wewnętrznych węzłów przesiadkowych.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P
80.	B.2.k.9. Wdrożenie inteligentnego systemu zarządzania miejscami parkingowymi.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, B	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
81.	B.2.k.10. Dalsza modernizacja i rozbudowa infrastruktury drogowej, spójnej ze Zintegrowanym Intermodalnym Dworcem Metropolitalnym i przebudową zbiorowego układu komunikacyjnego.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, B
82.	B.2.k.11. Budowa nowych pętli komunikacji miejskiej.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, B
83.	B.2.k.12. Rozbudowa dróg wojewódzkich usprawniających dostęp do sieci TEN-T.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, B
84.	B.2.k.13. Wymiana doświadczeń w ramach międzynarodowych projektów, w tym finansowanie badań, analiz, raportów, projektów pilotażowych oraz dokumentacji technicznej i dokumentów o charakterze strategiczno-wdrożeniowym.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
85.	B.3.k.1. Dążenie do całkowitego pokrycia miasta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P
86.	B.3.k.2. Przyjęcie standardów urbanistycznych.	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P
87.	B.3.k.3. Opracowanie tzw. uchwały krajobrazowej.	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P
88.	B.3.k.4. Opracowanie planu ochrony dóbr kultury współczesnej.	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
89.	B.3.k.5. Przyjęcie katalogu rozwiązań ochronnych wraz z analizą aktualnego stanu klimatu akustycznego w Lublinie.	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
90.	B.3.k.6. Wykonanie analizy układu urbanistycznego miasta pod względem ryzyka wpływu na zjawisko miejskiej wyspy ciepła oraz ochrony kluczowych korytarzy przewietrzania miasta.	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, B	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
91.	B.3.k.7. Przygotowanie analiz wdrożenia i standardów projektowania infrastruktury błękitno-zielonej.	S, P	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
92.	B.3.k.8. Wymiana doświadczeń w ramach międzynarodowych projektów, w tym finansowanie badań, analiz, raportów, projektów pilotażowych oraz dokumentacji technicznej i dokumentów o charakterze strategiczno-wdrożeniowym.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
93.	B.4.k.1. Kontynuacja miejskiego Programu Ograniczania Niskiej Emisji.	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
94.	B.4.k.2. Równomierne rozmieszczenie czujników monitorujących jakość powietrza na obszarze miasta.	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
95.	B.4.k.3. Opracowanie i wdrożenie koncepcji sieci stacji ładowania elektrycznej mikromobilności.	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, B	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
96.	B.4.k.4. Modernizacja oświetlenia miejskiego przy wykorzystaniu technologii LED oraz inteligentnych systemów sterujących.	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, B	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
97.	B.4.k.5. Współpraca ze środowiskiem naukowym w celu wypracowania koncepcji rozwoju technologii wodorowych. Budowa stacji tankowania wodoru.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P
98.	B.4.k.6. Budowa instalacji produkujących i akumulujących energię ze źródeł odnawialnych do zasilania transportu publicznego.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, B	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
99.	B.4.k.7. Modernizacja i rozbudowa systemu ciepłowniczego na terenie miasta Lublin, w tym wymiana istniejących węzłów grupowych na indywidualne węzły ciepłownicze celem ograniczenia strat ciepła.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, B	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
100.	B.4.k.8. Wspieranie tworzenia lokalnych społeczności energetycznych.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, B	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
101.	B.4.k.9. Głęboka termomodernizacja istniejących obiektów publicznych przy uwzględnieniu wymiany nieefektywnych źródeł ciepła, zwiększenia udziału powszechnego stosowania odnawialnych źródeł energii w budynkach oraz magazynowania energii, wymiany oświetlenia na energooszczędne.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, B	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
102.	B.4.k.10. Wymiana doświadczeń w ramach międzynarodowych projektów, w tym finansowanie badań, analiz, raportów, projektów pilotażowych oraz dokumentacji technicznej i dokumentów o charakterze strategiczno-wdrożeniowym.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
103.	B.5.k.1. Przygotowanie analiz wdrożenia i standardów projektowania infrastruktury błękitno-zielonej.	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, B	S, B	S, P	S, B	S, P	S, B	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
104.	B.5.k.2. Wypracowanie standardów retencji wody – poprzez ochronę gleb oraz właściwe gromadzenie wody w zbiornikach naziemnych i podziemnych.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, B	S, B	S, P	S, B	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, B	Ch, P	Ch, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
105.	B.5.k.3. Przebudowa i rozbudowa kanalizacji deszczowej, w tym budowa zbiorników retencyjnych, na obszarach szczególnie zagrożonych lokalnymi podtopieniami, m.in. w rejonie ul. Głębokiej, Kunickiego, Nadbystrzyckiej, Morwowej, Alei Solidarności, Ronda Płk. R. Kuklińskiego.	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, B	S, B	S, P	S, B	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, B	Ch, P	Ch, B
106.	B.5.k.4. Budowa nowych i podłączenie wybudowanych już zbiorników retencyjnych w rejonie Cieku spod Konopnicy (w północno-zachodniej części miasta, pomiędzy ul. Raszyńską i Wojciechowską), nowych zbiorników na Sławinie (w rejonie ul. Warszawskiej i Skowronkowej) i w rejonie ul. Muzycznej.	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, B	S, B	S, P	S, B	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, B	Ch, P	Ch, B
107.	B.5.k.5. Kontynuacja miejskiego programu małej retencji „Złap deszczówkę”.	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, B	S, B	S, P	S, B	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, B	Ch, P	Ch, B

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
108.	B.5.k.6. Budowa stacji wodociągowej Turka wraz z włączeniem do systemu wodociągowego Miasta Lublin – W ramach przedsięwzięcia planuje się wzmocnienie efektywności systemu zaopatrzenia w wodę Miasta Lublin, poprzez budowę Stacji Wodociągowej zasilanej z nowego ujęcia wody Turka.	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, B	S, B	S, P	S, B	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, B	Ch, P	Ch, B
109.	B.5.k.7. Podniesienie bezpieczeństwa zasilania w wodę Miasta Lublin i gmin ościennych w sytuacjach kryzysowych, poprzez budowę połączeń tranzytowych.	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, B	S, B	S, P	S, B	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, B	Ch, P	Ch, B
110.	B.5.k.8. Przygotowanie i wdrożenie kampanii edukacyjnych w obszarze zero waste, m.in.: szkoła zero waste, działania w dzielnicach i instytucjach miejskich.	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, B	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B
111.	B.5.k.9. Opracowanie katalogu dobrych praktyk „niemarnowania”.	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, B	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
112.	B.5.k.10. Promowanie kompostowania, m.in. poprzez tworzenie kompostowników na lokalnych terenach zielonych oraz udostępnienie kompostowników mieszkańcom.	S, P	S, B	S, B	S, B	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, B	S, P
		Ch, P	Ch, B	Ch, B	Ch, B	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B
113.	B.5.k.11. Rozwój rolnictwa miejskiego w formietzw. społecznych ogródków.	S, P	S, B	S, B	S, B	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, B	S, P
		Ch, P	Ch, B	Ch, B	Ch, B	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B
114.	B.5.k.12. Rozbudowa systemu stacjonarnych punktów selektywnej zbiórki odpadów (PSZOK).	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, B	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B
115.	B.5.k.13. Zakup kontenerów do zbiórki odpadów sprzętu elektrycznego i elektro-nicznego oraz kontenerów dla aptek zbierających przeterminowane leki.	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, B	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B
116.	B.5.k.14. Wdrożenie Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Miasta Lublin, jako kompleksowej odpowiedzi na problematykę	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
	związaną z następstwami zmian klimatu.	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
117.	B.5.k.15. Wsparcie grup szczególnie wrażliwych na konsekwencje ekstremalnych zjawisk klimatycznych, poprzez m.in. budowę systemu pomocy sąsiedzkiej.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
118.	C.1.k.1. Partycypacyjne tworzenie planu rozwoju dzielnic, realizującego wizję miasta 15-minutowego.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
119.	C.1.k.2. Kontynuowanie rozwoju bibliotek publicznych w dzielnicach oraz kultywacja ich funkcji kulturotwórczych, wspólnotowórczych oraz więziotwórczych. Ciągłe modernizowanie bibliotek publicznych oraz tworzenie sieci bibliotek multimedialnych (Mediateki).	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
120.	C.1.k.3. Rozbudowa sieci animatorów, wykonawców i realizatorów działających w dzielnicach oraz ich wspieranie, poprawia-	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
	nie warunków ich pracy oraz możliwości działania jakimi dysponują, wzmocnienie współpracy z mieszkańcami.	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
121.	C.1.k.4. Usprawnienie narzędzi i kanałów komunikacji pomiędzy Urzędem Miasta Lublin, przedstawicielami Rad Dzielnic i społecznościami lokalnymi. Realizacja tego zadania powinna uwzględniać dopasowanie kanałów komunikacji do potrzeb różnych grup wiekowych odbiorców tak, by informacje o realizowanych działaniach były sprawnie komunikowane mieszkańcom za pośrednictwem internetu oraz narzędzi lokalnych.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
122.	C.1.k.5. Zaangażowanie mieszkańców w procesy planistyczne, m.in. poprzez wypracowane procedury prowadzenia dyskusji społecznych.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
123.	C.1.k.6. Ułatwienie dostępu do informacji dotyczących polityki przestrzennej miasta, m. in. poprzez stworzenie na portalach internetowych Urzędu Miasta Lublin (www.lublin.eu) zakładki dotyczącej polityki	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
	przestrzennej miasta, gdzie publikowane będą m.in.: standardy piesze i rowerowe, urbanistyczne czy informacje o planowanych inwestycjach.	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
124.	C.1.k.7. Rozwój, renowacje i usprawnienie funkcjonowania lokalnych centrów społecznych, takich jak targi, kluby i domy kultury czy inne lokalne instytucje kultury.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
125.	C.1.k.8. Cykliczne monitorowanie potrzeb mieszkańców w dzielnicach.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
126.	C.1.k.9. Stworzenie systemu finansowania inicjatyw lokalnych w drodze konkursów.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
127.	C.1.k.10. Aktywizacja dzielnic sypialnych polegająca na tworzeniu warunków do aktywizacji społecznej w nowopowstałych osiedlach.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
128.	C.1.k.11. Tworzenie narzędzi ułatwiających aktywny udział w życiu dzielnicowym oraz działanie na rzecz społeczności.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
129.	C.1.k.12. Organizacja festiwali, pikników rodzinnych i wydarzeń integrujących społeczności sąsiedzkie/dzielnicowe.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
130.	C.1.k.13. Rozwój proekologicznej oferty edukacyjnej skierowanej do mieszkańców i sąsiedztw.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
131.	C.1.k.14. Kontynuowanie i wzmocnienie programów na rzecz poprawy bezpieczeństwa, spadku ilości przestępstw, w tym dalsza realizacja programu „Bezpieczny Lublin”.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
132.	C.2.k.1. Rozszerzenie formuły angażowania młodych ludzi w procesy decyzyjne na linii młodzież - miasto.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
133.	C.2.k.2. Promocja aktywności młodych ludzi na różnych polach, m.in. przez finansowanie w formie grantów i wszechstronne wsparcie ich inicjatyw i projektów o charakterze społeczno-gospodarczym.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
134.	C.2.k.3Realizacja programu działań i wydarzeń określonego w aplikacji Europejskiej Srolicy Młodzieży 2023.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
135.	C.2.k.4. Zwiększanie dostępności żłobków i przedszkoli oraz rozwój form opieki nad dziećmi.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
136.	C.2.k.5. Utrzymywanie działalności poradni psychologiczno-pedagogicznych i zwiększanie dostępności usług.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
137.	C.2.k.6. Zwiększanie dostępności poradnictwa specjalistycznego, m.in. psychologicznego, w kontekście problemów jakie wywołała pandemia COVID-19.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
138.	C.2.k.7. Sprawna realizacja programów samorządowych i rządowych na rzecz rodzin.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
139.	C.2.k.8. Rozwój infrastruktury i usług	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
	potrzebnych rodzinom.	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
140.	C.2.k.9. Kontynuowanie i rozwijanie systemu wszechstronnego wspierania rodzin, w tym rodzinnej pieczy zastępczej.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
141.	C.2.k.10. Rozwój i lepsze wykorzystanie potencjału istniejących miejsc spotkań i aktywnego spędzania czasu, dedykowanych seniorom.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
142.	C.2.k.11. Rozbudowa oferty usług i dóbr dla osób w wieku senioralnym.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
143.	C.2.k.12. Wspieranie i wzmacnianie aktywności społecznej seniorów.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
144.	C.2.k.13. Projektowanie działań samorządu z udziałem seniorów.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
145.	C.2.k.14. Opracowanie i wdrożenie programów edukacyjnych podnoszących kompetencje osób w wieku senioralnym, w szczególności kompetencji cyfrowych i bezpieczeństwa w sieci.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
146.	C.2.k.15. Usprawnienie kanałów komunikacji z seniorami i organizacjami seniorskimi.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
147.	C.2.k.16. Programowanie działań wspierających pozytywne postawy wobec seniorów, w tym organizacja wolontariatu seniorów i na rzecz seniorów.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
148.	C.2.k.17. Realizacja i promocja nowatorskich rozwiązań, inicjatyw i praktyk wpisujących się w misję współpracy międzypokoleniowej.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
149.	C.2.k.18. Stworzenie sieci mentoringu międzypokoleniowego.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
150.	C.2.k.19. Organizacja spotkań międzypoko-	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
	leniowych.	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
151.	C.2.k.20. Realizacja szkolnych projektów przyjaznych różnym pokoleniom.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
152.	C.2.k.21. Realizacja Programu Zdrowie dla Lublina na lata 2021-2025.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
153.	C.2.k.22. Wsparcie w zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych rodzin. Realizacja programów rządowych, partnerskich i własnych, zwiększających dostępność przestrzeni mieszkalnych.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
154.	C.3.k.1. Aktualizacja i kontynuacja miejskich strategii sektorowych oraz programów wsparcia na rzecz seniorów, osób z niepełnosprawnościami, bezrobotnych, bezdom-	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
	nnych, ofiar przemocy, w zakresie systemu pieczy zastępczej, najczęściej występujących chorób, profilaktyki uzależnień oraz poprawy bezpieczeństwa w mieście.	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
155.	C.3.k.2. Stworzenie horyzontalnej polityki zarządzania różnorodnością i równością oraz polityki na rzecz przeciwdziałania dyskryminacji i miejskiego programu edukacji włączającej.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
156.	C.3.k.3. Przebudowa i rozbudowa obiektów Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych im. Prof. Zofii Sękowskiej oraz doposażenie placówki, pozwalające na dostosowanie Ośrodka do potrzeb osób z różnymi niepełnosprawnościami i rozwój funkcjonalności placówki.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
157.	C.3.k.4. Rozbudowa i budowa placówek edukacyjnych, terapeutycznych i wspierających, uwzględniających potrzeby różnych grup osób wymagających wsparcia.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
158.	C.3.k.5. Prowadzenie kampanii edukacyjnych dotyczących różnorodności oraz budujących świadomość istnienia „niewidocznych” grup społecznych poprzez kampanie społeczne, lekcje wychowawcze, akcje i eventy.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
159.	C.3.k.6. Rozwój systemu usług społecznych świadczonych w środowisku oraz niezbędnego zasobu usług instytucjonalnych, skierowanych do poszczególnych grup wymagających wsparcia.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
160.	C.3.k.7. Kreowanie postaw zaangażowania społecznego i wolontariatu poprzez kampanie społeczne, lekcje wychowawcze, akcje i eventy.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
161.	C.3.k.8. Uruchomienie miejskiego telefonu zaufania obsługiwanego także w języku angielskim i ukraińskim.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
162.	C.3.k.9. Prowadzenie działań mających na celu likwidację barier oraz wdrażanie racjonalnych usprawnień w przestrzeni publicznej i miejscu zamieszkania oraz realizowanie działań inwestycyjnych zgodnie z ideą projektowania uniwersalnego.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, B	Ch, P
163.	D.1.k.1. Wytyczenie i wzmocnienie kierunków działalności kulturalnej, będących wyznacznikiem metropolitalności miasta, przy zachowaniu równowagi pomiędzy ponadlokalnymi i lokalnymi wydarzeniami kulturalnymi w dzielnicach.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
164.	D.1.k.2. Poszerzanie dostępu do oferty kulturalnej oraz zwiększanie możliwości spędzania wolnego czasu w dzielnicach poprzez tworzenie nowych i rozwijanie oferty już istniejących domów kultury, miejsc aktywności lokalnej i bibliotek publicznych.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
165.	D.1.k.3. Zapewnienie różnorodnej oferty kulturalnej, uwzględniającej wartości istotne dla zróżnicowanego wiekowo grona odbior-	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
	ców oraz włączenie we współkreację osób z utrudnionym dostępem, z niepełnosprawnościami i migrantów.	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
166.	D.1.k.4. Rozwój i wykorzystanie nowych technologii i narzędzi do rozwoju publiczności oraz udostępniania produktów kultury na odległość.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
167.	D.1.k.5. Wykorzystanie dostępnych narzędzi poprawiających standardy dostępności wszystkich działań w obszarze kultury, w tym m.in. tłumaczeń na języki obce, polski język migowy (PJM), audiodeskrypcji, tekstu prostego.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
168.	D.1.k.6. Budowanie miejskich sieci współpracy oraz zacieśnianie relacji z miastami partnerskimi Lublina oraz ośrodkami miejskimi o podobnym formacie poprzez współtworzenie i uczestnictwo w projektach o zasięgu międzynarodowym i ogólnokrajowym i międzymiastowym.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
169.	D.1.k.7. Wypracowanie i wdrożenie strategii współpracy międzysektorowej na rzecz przemysłów kreatywnych w Lublinie (komunikacja, wizja działania, realne środki i ich źródła), wykorzystującej „Analizę stanu przemysłów kreatywnych w Lublinie” z 2018 roku, uwzględniającej wprowadzenie zintegrowanego systemu wsparcia pozafinansowego (promocji, szkoleń, tworzenia hubów), zachęt finansowych (m.in. ulgi, np. lokalowe, czynszowe) oraz działań zachęcających do nawiązywania współpracy między podmiotami sektora kultury i przemysłów kreatywnych (np. platforma do współpracy, baza danych).	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
170.	D.1.k.8. Opracowanie i wdrożenie sektorowej strategii kultury oraz jej promocji opartej na marce „Lublin Miasto Inspiracji” jako desygnacie oferty kulturalnej.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
171.	D.1.k.9. Stworzenie mechanizmów i narzędzi badania zapotrzebowania na ofertę kulturalną, monitorowania uczestnictwa w kulturze w Lublinie oraz śledzenia działań	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
	podejmowanych przez inne miasta i ośrodki w ramach Lubelskiego Obserwatorium Kultury.	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
172.	D.1.k.10. Aktywna współpraca miasta z uczelniami wyższymi, szkołami, warsztatami i pracowniami oraz innymi podmiotami sektora przemysłów kreatywnych w celu popularyzacji kreatywności oraz dążenia do poszerzenia oferty edukacyjnej i rozbudowy oferty kierunków studiów artystycznych.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
173.	D.1.k.11. Utworzenie Centrum Sztuki Dzieci i Młodzieży w Lublinie na bazie Domu Kultury Kolejarza, którego celem będzie inspirowanie twórczości dzieci i młodzieży, promocja nowych, wartościowych zjawisk artystycznych, popularyzacja i wspieranie rozwoju nowych metod edukacji kulturalnej młodego pokolenia oraz kreowanie wydarzeń artystycznych i edukacyjnych.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
174.	D.2.k.1. Rozwój bazy sportowej służącej aktywności fizycznej mieszkańców na poziomie amatorskim, m.in.: ścieżek rowerowych, miękkich ścieżek do biegania przełajowego, siłowni, boisk, całorocznego lodowiska, basenów.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, B
175.	D.2.k.2. Modernizacja i rozbudowa ogólnodostępnej infrastruktury rekreacyjnej i sportowej, celem poszerzenia oferty oraz podniesienia jakości świadczonych usług na rzecz mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów cieszących się największym zainteresowaniem wśród społeczności lublinian.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, B
176.	D.2.k.3. Rozwijanie programów i wykorzystanie narzędzi stymulujących wzrost liczby dzieci i młodzieży uprawiających sport oraz rozwój zawodowy i podnoszenie kwalifikacji kadry nauczycielskiej, trenerskiej i instruktorskiej, prowadzącej zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
177.	D.2.k.4. Realizacja działań mających na celu zapewnienie jak najwyższego miejsca w Systemie Sportu Młodzieżowego przez kluby szkolące dzieci i młodzież w Lublinie.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
178.	D.2.k.5. Wzmocnienie i rozwinięcie współpracy uczelni z miastem na poziomie programu Akademickiego Centrum Szkolenia Sportowego, jako głównego źródła i bezpośredniego zaplecza zawodników reprezentujących Lublin w dyscyplinach olimpijskich, a także jako narzędzia dla przyciągnięcia i zatrzymania w Lublinie młodzieży najbardziej uzdolnionej sportowo.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
179.	D.2.k.6. Opracowanie i wdrożenie sektorowej strategii rozwoju sportu oraz systemu promocji sportu opartego na miejskim herbie jako historycznym symbolem integrującym wszystkie dyscypliny sportu amatorskiego i wyczynowego, nośniku tradycji i dumy z miasta.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
180.	D.2.k.7. Międzynarodowa promocja produktowa zasobów i infrastruktury sportowej w celu przyciągnięcia krajowych i międzynarodowych imprez sportowych.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
181.	D.3.k.1. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej, budującej pozycję miasta jako destynacji turystycznej, ze szczególnym uwzględnieniem stymulowania rozwoju siatki połączeń lotniczych i kolejowych.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, B	Ch, P
182.	D.3.k.2. Rozbudowa infrastruktury targowej, wystawienniczej i konferencyjnej, umożliwiającej rozwój przemysłu spotkań.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, B	Ch, P
183.	D.3.k.3. Stworzenie kompleksowej, tematycznej oferty turystycznej, realizującej oczekiwania różnych grup oraz uwzględniającej osoby ze szczególnymi potrzebami.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
184.	D.3.k.4. Oparcie systemu informacji turystycznej na portalu internetowym integrującym dane na temat oferty turystycznej oraz sieci stacjonarnych punktów obsługi turysty.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
185.	D.3.k.5. Wypracowanie metodyki zbierania danych oraz wdrożenie systemu stałego	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
	i kompleksowego monitorowania oferty i ruchu turystycznego oraz ich wpływu na lokalną gospodarkę, wizerunek miasta oraz rozpoznawalność Lublina.	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
186.	D.3.k.6. Opracowanie i wdrożenie sektorowej strategii rozwoju turystyki oraz jej promocji opartej na koncepcji marketingowej „Lublin Miasto Inspiracji” jako desygnacie oferty turystycznej.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
187.	D.3.k.7. Aktywna promocja w branży turystycznej standardów jakości w ramach programów „Miejsce Inspiracji” i „Przewodnicy Inspiracji”.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
188.	D.3.k.8. Kreowanie oferty turystycznej z aktywnym udziałem wszystkich podmiotów branży turystycznej, a także podjęcie działań mających na celu wypracowanie wspólnych rozwiązań i integrację branży.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
189.	D.3.k.9. Wypracowanie atrakcyjnych programów i działań wspartych promocją.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
	zmierzających do zatrzymania turysty w mieście.	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
190.	D.3.k.10. Włączenie dzielnic oraz poszerzenie obszaru aktywności turystycznej o oś krzyżową Lubartowska-Podzamcze-Zamojska-Dworzec Metropolitalny jako alternatywy dla koncentracji na linii zamek-Stare Miasto-deptak-Centrum Spotkania Kultur.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
191.	D.3.k.11. Włączenie obszaru i zasobów Zalewu Zemborzyckiego do katalogu podstawowej oferty turystycznej poprzez kreowanie oferty turystycznej wspartej promocją.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
192.	E.1.k.1. Realizacja inwestycji wspólnie z samorządami Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, B	Ch, P
193.	E.1.k.2. Rozbudowa i modernizacja linii kolejowych na obszarze LOM w celu utworzenia kolei aglomeracyjnej (we współpracy	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
	z Urzędem Marszałkowskim Województwa Lubelskiego, PKP PLK oraz pozostałymi partnerami projektu) oraz integracja infrastruktury.	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, B	Ch, P
194.	E.1.k.3. Budowa węzłów przesiadkowych P&R, B&R, K&R na obrzeżach Lublina.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, B
195.	E.1.k.4. Rozbudowa i powstanie spójnego systemu ścieżek rowerowych z Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego i włączenie ich do międzynarodowego systemu tras rowerowych.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, B
196.	E.1.k.5. Budowa drogi od węzła Witosa do węzła Konopnica obsługującej ruch w południowej części miasta i zapewniającej dostęp do Zalewu Zembrzyckiego.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, B
197.	E.1.k.6. Budowa infrastruktury obsługującej tereny przy Zintegrowanym Intermodalnym Dworcu Metropolitalnym (w tym prze-	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
	dłużenie ulicy Lubelskiego Lipca oraz inwestycje w zrównoważony transport).	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, B	Ch, P
198.	E.1.k.7. Opracowanie Strategii Rozwoju Ponadlokalnego LOM, określającej wspólną politykę rozwoju samorządów oraz zasady kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
199.	E.1.k.8. Stworzenie projektu Lubelska Wyżyna Lotnicza, integrującej lotniczy ekosystem usługowy w Lublinie i regionie.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
200.	E.1.k.9. Rozbudowa terminala towarowego Portu Lotniczego Lublin.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, B
201.	Opracowanie i wdrożenie rozwiązań stymulujących uruchamianie nowych, międzynarodowych połączeń lotniczych, w tym z miastami partnerskimi Lublina.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
202.	E.2.k.1. Stworzenie programu promującego Lublin jako główny ośrodek metropolital-	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
	ny położony na trasie Via Carpatia, wraz z rozwojem jego funkcji gospodarczych, kulturalnych oraz akademickich.	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
203.	E.2.k.2. Rozwój funkcji targowych oraz rozbudowa Targów Lublin jako zaplecza biznesowego aglomeracji lubelskiej i współpracy międzynarodowej.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, B	Ch, P
204.	E.2.k.3. Stworzenie (z udziałem wielu interesariuszy) programu „Lublin – hub eksportowy” na rynki Europy Środkowo-Wschodniej, w tym zwłaszcza na rynek ukraiński.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
205.	E.2.k.4. Stworzenie programu zmierzającego do lokowania w Lublinie siedzib ogólnopolskich organizacji gospodarczych i klastrów, instytucji centralnych, międzynarodowych izb handlowych, think tanków gospodarczych i społecznych oraz instytucji wspierających biznes.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
206.	E.2.k.5. Stworzenie programu wzmacniającego więzi lublinian mieszkających w zagranicznych i krajowych metropoliach z Lublinem, wykorzystującego potencjał mediów społecznościowych („Ambasadorzy Lublina”) oraz programu promocji na arenie międzynarodowej poprzez angażowanie wybitnych lublinian mieszkających w naszym mieście („Lublin w Świecie – Świat w Lublinie”).	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
207.	E.2.k.6. Rozwój i promocja międzynarodowa Kongresu Współpracy Transgranicznej w Lublinie jako wiodącego wydarzenia społeczno-gospodarczego w przestrzeni Europy Środkowo-Wschodniej.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
208.	E.2.k.7. Wdrożenie programu priorytetowych kierunków współpracy międzynarodowej Lublina wraz z weryfikacją i rozbudową systemu miast i instytucji partnerskich na świecie.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
209.	E.2.k.8. Realizacja programów i inicjatyw współpracy transgranicznej w obszarze edukacji, nauki, gospodarki, kultury, organizacji pozarządowych, spraw społecznych, zdrowia i innych.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P

Lp.	Tytuł zadania/przedsięwzięcia/projektu	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
210.	E.2.k.9. Stworzenie jednostki miejskiej odpowiedzialnej za kompleksowe działania marketingowe Lublina w kraju i za granicą, integrującej rozproszone struktury promocyjne w samorządzie Lublina.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
211.	E.2.k.10. Realizacja programu Europejskiej Stolicy Młodości 2023 jako narzędzia promocji miasta w skali europejskiej oraz budowy nowych funkcji metropolitalnych Lublina.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P
212.	E.2.k.11. Pozycjonowanie Lublina w międzynarodowych rankingach miast.	S, P	S, P	S, B	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P	S, P
		Ch, P	Ch, P	Ch, B	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P	Ch, P

PRZEWIDYWANY WPŁYW
DZIAŁAŃ ZAWARTYCH W
PROJEKCIE STRATEGII
ROZWOJU GMINY LUBLIN
NA LATA 2021-2030 NA
WYBRANE ELEMENTY
ŚRODOWISKA

8. Przewidywany wpływ działań zawartych w projekcie Strategii Rozwoju Gminy Lublin na lata 2021-2030 na wybrane elementy środowiska

8.1. Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko

Przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko określone zostały w §3 ust. 1 Rozporządzenia (Dz. U. 2019 poz. 1839). Spośród nich do realizacji w Strategii wyznaczono:

- Budowa stacji wodociągowej Turka wraz z włączeniem do systemu wodociągowego Miasta Lublin. W ramach przedsięwzięcia planuje się wzmocnienie efektywności systemu zaopatrzenia w wodę Miasta Lublin poprzez budowę stacji wodociągowej zasilanej z nowego ujęcia wody Turka.
- Budowa stacji tankowania wodoru.
- Budowa instalacji produkujących i akumulujących energię ze źródeł odnawialnych do zasilania transportu publicznego.
- Modernizacja i rozbudowa systemu ciepłowniczego na terenie Miasta Lublin, w tym wymiana istniejących węzłów grupowych na indywidualne węzły ciepłe celem ograniczenia strat ciepła.
- Głęboka termomodernizacja istniejących obiektów publicznych przy uwzględnieniu wymiany nieefektywnych źródeł ciepła, zwiększenia udziału powszechnego stosowania odnawialnych źródeł energii w budynkach oraz magazynowania energii, wymiany oświetlenia na energooszczędne.
- Przebudowa i rozbudowa kanalizacji deszczowej, w tym budowa zbiorników retencyjnych, na obszarach szczególnie zagrożonych lokalnymi podtopieniami, m.in. w rejonie ul. Głębokiej, Kunickiego, Nadbystrzyckiej, Morwowej, Alei Solidarności, Ronda Płk. R. Kuklińskiego.
- Budowa nowych i podłączenie wybudowanych już zbiorników retencyjnych w rejonie Cieku spod Konopnicy (w północno-zachodniej części miasta, pomiędzy ul. Raszyńską i Wojciechowską), nowych zbiorników na Sławinie (w rejonie ul. Warszawskiej i Skowronkowej) i w rejonie ul. Muzycznej.
- Budowa drogi od węzła Witosa do węzła Konopnica, obsługującej ruch w południowej części miasta i zapewniającej dostęp do Zalewu Zembrzyckiego.
- Budowa infrastruktury obsługującej tereny przy Zintegrowanym Intermodalnym Dworcu Metropolitalnym (w tym przedłużenie ul. Lubelskiego Lipca oraz inwestycje w zrównoważony transport).
- Rozbudowa terminala towarowego Portu Lotniczego Lublin.
- Rozbudowa i modernizacja linii kolejowych na obszarze LOM w celu utworzenia kolei aglomeracyjnej (we współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Lubelskiego, PKP PLK oraz pozostałymi partnerami projektu) oraz integracja infrastruktury.
- Budowa węzłów przesiadkowych P&R, B&R, K&R na obrzeżach Lublina.
- Dalsza modernizacja i rozbudowa infrastruktury drogowej, spójnej ze Zintegrowanym Intermodalnym Dworcem Metropolitalnym i przebudową zbiorowego układu komunikacyjnego.
- Budowa nowych pętli komunikacji miejskiej.
- Rozbudowa dróg wojewódzkich usprawniających dostęp do sieci TEN-T.
- Realizacja projektu Parku Nadrzecznego nad Bystrzycą.
- Opracowanie koncepcji i budowa wewnętrznych węzłów przesiadkowych.
- Rewitalizacja terenów gospodarczych po dawnej fabryce Daewoo Motor Polska.
- Rewitalizacja i nowe inwestycje infrastrukturalne w pozostałych strefach gospodarczych w Lublinie (strefa Bursaki, Wrotków, Chemiczna-Pancerniaków, Podstrefa Lublin SSE Euro-Park Mielec na Felinie, strefa Zadębie).
- Budowa strefy gospodarczej przy planowanej tzw. południowej obwodnicy Lublina (otwarcie terenów inwestycyjnych przy ul. Zembrzyckiej i Abramowickiej).

Przedstawione powyżej przedsięwzięcia będą miały charakter lokalny, tzn. będą one terytorialnie realizowane w obrębie jednej miejscowości – Lublina. W związku z tym, przedsięwzięcia te charakteryzować się będą ograniczonym przestrzennie oddziaływaniem na środowisko. Po-

nadto, w przypadku takich przedsięwzięć jak rozwój budownictwa, budowa i modernizacja dróg, działania rewitalizacyjne, budowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej, gazowniczej czy sieci wodociągowej, budowa i modernizacja obiektów i infrastruktury, główne oddziaływanie na środowisko występuje w fazie realizacji przedsięwzięcia i ma ono również czasowo ograniczony charakter. Są zazwyczaj realizowane w obrębie terenów zmienionych antropogenicznie, tj. w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy.

Realizacja wyżej wymienionych przedsięwzięć może potencjalnie prowadzić do negatywnego oddziaływania na środowisko, ale można takie oddziaływanie wyeliminować lub znacznie zmniejszyć pod warunkiem właściwej lokalizacji inwestycji, ich wykonania oraz przeprowadzania osobnej analizy wpływu na środowisko dla konkretnego przedsięwzięcia.

W konsekwencji realizacja powyższych przedsięwzięć skutkować będzie poprawą stanu środowiska na danym terenie. Ponadto ich realizacja:

- posiada związek z rozwiązywaniem problemów ochrony środowiska na terenie miasta,
- służy wspieraniu zrównoważonego rozwoju,
- służy wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska.

W poniższych podrozdziałach przedstawiono podsumowanie ocen cząstkowych dla poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego oraz obszarów chronionych

8.2. Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody

Na terenie Miasta Lublin występują następujące formy ochrony przyrody:

- rezerwat przyrody;
- obszary chronionego krajobrazu;
- obszar natura 2000;
- pomniki przyrody.

Szczegółową analizę wymienionych obszarów chronionych przedstawiono w podpunkcie 7.4. *Zasoby przyrodnicze i obszary chronione*. Odpowiednia lokalizacja przedsięwzięć oraz przeprowadzanie ich zgodnie z wytycznymi zawartymi w aktach prawnych dotyczących poszczególnych obszarów chronionych (wymieniono je we wspomnianym podpunkcie 7.4.) zapewni pozytywny lub neutralny wpływ na środowisko przyrodnicze, w tym na obszary chronione, a także korytarze migracji, w szczególności wyznaczone przez Instytut Biologii Ssaków Polskiej Akademii Nauk

oraz zintegrowany system przyrodniczy mający zapewnić ciągłość między obszarami chronionymi.

Utrzymanie powiązań ekologicznych pomiędzy ekosystemami, czyli korytarzy ekologicznych, jest istotne, bowiem jest jednym z warunków zachowania równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, jednego z aspektów realizacji zrównoważonego rozwoju. Utrzymanie tych powiązań jest jednak w wielu przypadkach zagrożone przez różnego rodzaju przeszkody – bariery ekologiczne, przegradzające korytarze ekologiczne i utrudniające przemieszczanie się organizmów. Bariery ekologicznymi są m.in.:

- drogi o dużym natężeniu ruchu,
- linie kolejowe,
- linie energetyczne,
- zapory na rzekach,
- odcinki rzek o silnie zanieczyszczonych wodach,
- zwarta zabudowa,
- długie ogrodzenia,
- rozległe tereny pól uprawnych pozbawione zadrzewień i zakrzewień śródpolnych.

Ochrona korytarzy ekologicznych musi następować poprzez określanie w planach zagospodarowania przestrzennego ograniczeń w ich zagospodarowaniu i użytkowaniu, wskazywaniu miejsc i sposobów przejść przez istniejące bariery ekologiczne, unikanie tworzenia nowych barier [4]. Na etapie planowania oraz realizacji zapisów zwartych w Strategii Lublin 2030. należy wdrożyć takie rozwiązania, aby zapobiec powstawaniu barier ekologicznych przegradzających korytarze ekologiczne na terenie Miasta Lublin, a także wpływać negatywnie na inne formy ochrony przyrody poprzez przemyślany wybór lokalizacji przedsięwzięć.

8.3. Ekologiczny System Obszarów Chronionych miasta

Wpływ na funkcjonowanie i spójność Ekologicznego Systemu Obszarów Chronionych miasta może być zarówno pozytywny jak i negatywny. Chwilowe negatywne oddziaływanie na wspomniany system będzie wiązała się głównie z realizacją inwestycji. Prace związane z budową lub modernizacją obiektów, przebudową i budową ciągów komunikacyjnych itd. mogą chwilowo negatywnie oddziaływać na faunę i florę Systemu Obszarów Chronionych.

Jak wspomniano powyżej w ramach opisywania wpływu na Obszary Chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody bardzo istotny będzie wybór lokalizacji oraz sposobu reali-

zacji przedsięwzięć. Zadania należy wdrażać tak, aby nie powodowały powstawania barier ekologicznych i niwelowaly istniejące, tak aby poprawić funkcjonowanie i spójność Systemu Obszarów Chronionych na terenie Miasta Lublin.

Należy jednak podkreślić, że długofalowy wpływ części przedsięwzięć będzie pozytywny. Zwiększenie retencji na obszarze miasta czy rozwój terenów zielonych są przykładami kierunków działań, które poprawią funkcjonowanie i spójność Ekologicznego Systemu Obszarów Chronionych Miasta Lublin.

8.4. Środowisko przyrodnicze, różnorodność biologiczna, rośliny i zwierzęta

Realizacja zapisów Strategii Rozwoju Gminy Lublin na lata 2021-2030 w przypadku typowych działań inwestycyjnych w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, infrastruktury technicznej, infrastruktury drogowej, gospodarki wodami, termomodernizacji budynków może powodować wystąpienie negatywnych, bezpośrednich, chwilowych oddziaływań na środowisko przyrodnicze.

Prace budowlane mogą wpływać bezpośrednio i negatywnie na bioróżnorodność poprzez: możliwe zniszczenie siedlisk roślin i zwierząt, zmiany stosunków gruntowo-wodnych, tworzenie barier w migracji zwierząt, zmianę warunków siedliskowych oraz wycinkę drzew i krzewów. Będą to jednak oddziaływania chwilowe.

Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych z rozbudową infrastruktury przesyłowej oraz transportowej można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań.

Ponadto, na wykonawcach poszczególnych inwestycji, spoczywa obowiązek przeprowadzenia osobnych procedur oddziaływania na środowisko, w ramach których ustalone zostaną działania mające na celu ochronę siedlisk wraz z zasobami przyrody na nich występującymi. Szerokość strefy oddziaływania drogi na strukturę, skład i kluczowe procesy ekologiczne kształtujące dane siedlisko uzależniona jest od zasięgu zmian stosunków wodnych, dyspersji biogenów, zanieczyszczeń i wrażliwości siedlisk.

Negatywne skutki funkcjonowania ciągów komunikacyjnych to:

- utrudnienie przemieszczania się zwierząt i roślin,
- zniszczenie siedlisk w zasięgu przebiegu i oddziaływania drogi,
- wypadki i kolizje drogowe z dzikimi zwierzętami,
- ekspansja gatunków obcych na danym terenie związanych z człowiekiem,
- przekształcanie terenu przyległego do drogi (osiedlanie się człowieka wzdłuż dróg).

W perspektywie długoterminowej działania związane z budową np. systemów kanalizacyjnych czy deszczowych, retencjonowaniem wód, tworzeniem i rewitalizacją parków i innych terenów będą miały stały, pozytywny wpływ na bioróżnorodność zwłaszcza organizmów żyjących w glebie i w wodzie. Racjonalna gospodarka wodno-ściekowa zmniejsza udział zanieczyszczeń bezpośrednio kierowanych do wód i do ziemi, co w konsekwencji zwiększy zasobność i jakość gleb oraz poprawi stan wód powierzchniowych i podziemnych na terenie Miasta Lublin.

Przed rozpoczęciem prac związanych z budowami, remontami, modernizacjami oraz innymi pracami w obrębie budowanych lub istniejących obiektów zarządca powinien wykonać ekspertyzę przyrodniczą stwierdzającą obecność lub brak chronionych gatunków ptaków i nietoperzy w danym obiekcie budowlanym. Ekspertyzę powinna wykonać osoba merytorycznie związana z ornitologią (ptaki) i chiropterologią (nietoperze). W przypadku konieczności zniszczenia podczas prac budowlanych siedlisk ptaków objętych ochroną, należy uzyskać zezwolenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, przy jednoczesnym zapewnieniu zastępczych miejsc lęgowych np.: poprzez zawieszenie budek lęgowych dla ptaków i budek lub schronów dla nietoperzy. Poza tym termin i sposób wykonania prac należy dostosować do okresów lęgowych zwierząt.

8.5. Ludzie

Działania realizowane w ramach Strategii zarówno w perspektywie średnio, jak i długoterminowej, wpłyną pozytywnie na zdrowie ludności, jakość oraz komfort ich życia. Mogą wystąpić chwilowe niedogodności związane z przeprowadzaniem prac inwestycyjnych czy remontowych, ale ustąpią wraz z zakończeniem danego przedsięwzięcia. Jednym z ważnych elementów będzie rozwój infrastruktury technicznej (dróg, sieci, terenów zielonych, terenów inwestorskich, infrastruktury transportowej, parkingów, ciągów pieszych i rowerowych). Pozytywny wpływ na środowisko będą miały także działania związane z innymi

działaniami w obszarze infrastruktury i gospodarki oraz edukacja. Bardzo istotne będą działania organizacyjne, skierowane na rozwój społeczny, kulturalny i naukowy miasta. Podjęcie wymienionych w Strategii działań pozwoli na zaspokojenie potrzeb mieszkańców, a także zmniejszy negatywny wpływ na środowisko, zarówno w sposób pośredni, jak i bezpośredni. Jak już wspomniano oddziaływaniami negatywnymi dla mieszkańców, znajdujących się w najbliższym sąsiedztwie obszarów objętych inwestycjami, będą prace remontowo-budowlane. Będzie to związane z użyciem maszyn i urządzeń budowlanych (emisja hałasu, pyłu i wibracji) oraz utrudnieniami komunikacyjnymi. Oddziaływania te będą bezpośrednie, krótkotrwałe i odwracalne, jak również ustaną po zakończeniu robót.

8.6. Powietrze atmosferyczne

Oceniono, że wyznaczone w projekcie Strategii działania nie będą mieć znaczącego negatywnego wpływu na jakość powietrza atmosferycznego. Ograniczając emisję zanieczyszczeń, także niską, która jest najważniejszym problemem, spowoduje się również zmniejszenie emisji zanieczyszczeń w ramach oddziaływania ponadlokalnego. Planowane działania zmierzające do zmniejszenia niskiej emisji i jej uciążliwości będą zdecydowanie pozytywnie oddziaływać na poszczególne komponenty środowiska.

Do potencjalnych pozytywnych, pośrednich i stałych działań nieinwestycyjnych (organizacyjnych) zaliczyć można zadania związane z wdrażaniem lokalnych polityk ograniczania emisji gazów i pyłów do powietrza, do których należą zapisy Programu Ochrony Powietrza. Pozytywny i stały wpływ na powietrze atmosferyczne i klimat będą miały zadania typowo inwestycyjne tj. termomodernizacja obiektów, przebudowa infrastruktury drogowej, przedsięwzięcia z zakresu rozbudowy komunikacji miejskiej, elektromobilności, odnawialnych źródeł energii, inwestycje w zakresie sieci ciepłowniczej itd.

Głównym zagrożeniem powietrza atmosferycznego jest niska emisja z instalacji grzewczych budynków. Termomodernizacja budynków pozwoli na znaczące ograniczenie zużycia materiału opałowego niezbędnego do ogrzania obiektu. W konsekwencji wpłynie to na redukcję emisji szkodliwych zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego. Przeprowadzone prace termomodernizacyjne budynków, dzięki zmniejszeniu zapotrzebowania na energię ciepłą, minimalizują emisję zanieczyszczeń do powietrza ze źródeł spalania energetycznego. W okresie realizacji przedsięwzięć będą miały miejsce uciążliwości związane z emisją do powietrza substancji z procesu spalania paliw

w silnikach maszyn budowlanych i pojazdów transportowych, prac montażowych. Powyższe emisje będą miały charakter okresowy i odwracalny, a uciążliwości z nimi związane ustaną wraz z zakończeniem prac budowlanych.

Na terenie Miasta Lublin planowane jest zwiększenie stopnia wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych np. w ramach zadania „Budowa instalacji produkujących i akumulujących energię ze źródeł odnawialnych do zasilania transportu publicznego”. W projekcie Strategii nie wykazano konkretnych inwestycji mających na celu wzrost wykorzystania energetyki odnawialnej pochodzącej z wiatru, wody czy też realizacji wielkoobszarowych farm fotowoltaicznych.

Realizacja przedsięwzięć w formie elektrowni wiatrowej, wodnej czy wielkoobszarowej farmy fotowoltaicznej może potencjalnie prowadzić do negatywnego oddziaływania na środowisko, ale można takie oddziaływanie wyeliminować lub znacznie zmniejszyć pod warunkiem właściwej lokalizacji inwestycji, ich wykonania oraz przeprowadzania osobnej analizy wpływu na środowisko dla konkretnego przedsięwzięcia. W ramach Strategii dopuszcza się również realizację mikroinstalacji oraz małych instalacji (w rozumieniu ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii), w szczególności: paneli fotowoltaicznych, solarnych kolektorów termicznych, małych elektrowni wodnych, mikroturbin wiatrowych i układów hybrydowych, przy zachowaniu priorytetu ochrony środowiska i krajobrazu.

Instalacja pojedynczych baterii fotowoltaicznych na budynkach mieszkalnych nie stanowi zagrożenia dla środowiska. Niemniej jednak montaż baterii fotowoltaicznych może stanowić zagrożenie dla ptaków gniazdujących w budynkach (np. jerzyki, jaskółki, wróble). Dlatego też przed podjęciem prac należy przeprowadzić inwentaryzację budynków pod kątem występowania chronionych gatunków ptaków. Prace montażowe powinny być prowadzone poza okresem lęgowym ptaków. Okres lęgowy większości ptaków w Polsce przypada w terminie od 1 marca do 15 października. Należy jednak zaznaczyć, iż dla niektórych gatunków ptaków okres lęgowy przypada w innym okresie np. dla wróbla – od lutego/marca do sierpnia, a jeżyków – od maja do sierpnia. Ponadto, w poszczególnych latach okresy lęgowe dla konkretnych gatunków ulegają nieznacznym przesunięciom, w zależności od panujących warunków pogodowych. Negatywnego oddziaływania można się spodziewać w odniesieniu do dzikich gatunków. Problem będzie dotyczył głównie ptaków i owadów, a zależny będzie w znacznej mierze od lokalizacji inwestycji fotowoltaicznych.

8.7. Klimat

Skutki zmian klimatu, zwłaszcza wzrost temperatury, częstotliwości i nasilenia zjawisk ekstremalnych, występujące w ostatnich kilku dekadach pogłębiają się. Wyniki badań naukowych jednoznacznie wskazują, że zjawiska powodowane przez zmiany klimatu stanowią zagrożenie dla społecznego i gospodarczego rozwoju, co wymusza wprowadzanie odpowiednich działań adaptacyjnych.

„Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” został opracowany z myślą o zapewnieniu warunków stabilnego rozwoju społeczno-gospodarczego w obliczu ryzyka związanego ze zmianą klimatu, ale również z myślą o wykorzystaniu pozytywnego wpływu, jakie niosą działania adaptacyjne, mogące mieć wpływ nie tylko na stan polskiego środowiska, ale również na wzrost gospodarczy. Realizacja ustaleń niektórych zaproponowanych działań może mieć wpływ na mikroklimat. Wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii powinien uwzględniać pogorszenie warunków wiatrowych (długie okresy bezwietrznej pogody, lub krótkotrwałe okresy z wiatrami o sile huraganu). Produkcja biomasy będzie podlegać takim samym ograniczeniom jak cała produkcja rolna ze względu na zmniejszenie dostępności wody, ograniczenie wydajności produkcji.

W przypadku energii słonecznej można spodziewać się poprawy warunków w lecie ze względu na wydłużone okresy pogody słonecznej i zmniejszenie w zimie ze względu na dłuższe okresy z zachmurzeniem. W zakresie upraw roślin energetycznych kluczowy będzie rozwój nowych gatunków roślin, bardziej odpornych na zmienne warunki pogodowe oraz innowacyjnych technik upraw do wykorzystywania w bardzo suchym oraz wilgotnym środowisku. Zmiany klimatu będą miały różnorodny wpływ na sektor energetyczny, uwzględniając w szczególności prognozowane wahanie średniej temperatury. Konieczne będzie dostosowanie systemu energetycznego do warunków zapotrzebowania zarówno na energię elektryczną, jak i ciepłą, m.in. poprzez wdrożenie stabilnych niskoemisyjnych źródeł energii. Ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu jest niezmiernie ważnym zagadnieniem, ponieważ problem utraty bioróżnorodności narasta wraz z postępującymi zmianami klimatu. Z punktu widzenia ochrony siedlisk najistotniejsze są działania związane z utrzymaniem obszarów wodno-błotnych i ich odtwarzaniem wszędzie tam, gdzie jest to możliwe. Jednocześnie istotne będą działania sprzyjające prowadzeniu zrównoważonej gospodarki leśnej w wa-

runkach zmian klimatu, jak również przygotowaniu ekosystemów leśnych na zwiększoną presję wynikającą z nasilenia ekstremalnych zjawisk pogodowych, m.in. okresów suszy, fal upałów, gwałtownych opadów deszczu, porywistych wiatrów.

Zmiany klimatyczne będą prowadziły do zmniejszenia zasobów przestrzeni dostępnej dla danego typu prowadzonej lub planowanej działalności – m.in. wzrost ryzyka osuwiskowego, nasilenie procesów erozji wodnej i wietrznej, deficyt wody, podniesienie, a także obniżenie poziomu wód gruntowych. Zmiany klimatu w kontekście przestrzennym oddziałują na cały kompleks problemów zagospodarowania przestrzennego.

Miasta zagrożone są bezpośrednio szczególnie trzema zjawiskami: intensyfikacją miejskiej wyspy ciepła, silnymi ulewami powodującymi podtopienia oraz suszą sprzyjającą deficytowi wody w miastach. W mniejszym stopniu zagrożenie stanowią silne wiatry, które z uwagi na dużą szorstkość podłoża w miastach tracą swoją siłę (zagrożenie to może dotyczyć małych miast oraz przedmieść o zabudowie rozproszonej).

Miejska wyspa ciepła jest efektem zaburzonego przez powierzchnie sztuczne (asfalt, beton, pokrycia dachów itp.) przebiegu procesów wymiany energii między podłożem a atmosferą. Dodatkowo wzmacnia ją wzrastająca temperatura co sprzyja stresowi cieplnemu, stagnacji powietrza nad miastem, wzrostowi koncentracji zanieczyszczeń powietrza, w tym pyłu zawieszonego i smogu. Niewłaściwa gospodarka przestrzenna, w szczególności inwestowanie na terenach zagrożonych, w tym w strefach zalewowych rzek oraz zbyt niska pojemność retencyjna naturalna, jak i sztucznych zbiorników, nie tylko w dolinach rzek, ogranicza skuteczne działania w sytuacjach nadmiaru lub deficytu wód powierzchniowych. Istnieje ryzyko, że w przyszłości zjawiska te będą występować ze zwiększoną częstotliwością.

Część działań ujętych w Strategii Rozwoju Gminy Lublin na lata 2021-2030 będzie charakteryzowała się zarówno oddziaływaniami pozytywnymi lub neutralnymi, jak i negatywnymi w odniesieniu do zmian klimatu. Działanie obejmujące przebudowę i remonty dróg, obok bezpośredniej i długotrwałej poprawy stanu powietrza w zakresie ilości emitowanych zanieczyszczeń (na skutek upłynnienia ruchu, skutkującego mniejszym spalaniem paliw) powodują z reguły przeniesienie negatywnego oddziaływania z jednego miejsca w inne (z terenów zabudowanych na tereny zlokalizowane poza terenami zabudowanym (które wcześniej charakteryzowały się o wiele lepszymi warunkami aerosanitarnymi). Ponadto zmiany pokrycia po-

wierzchni ziemi oraz zwiększenia retencji bezpośrednio wpływają na mikroklimat. Zwiększenie powierzchni terenów zielonych polepsza lokalny klimat, obniżając znacznie temperaturę. Do zadań przyjaznych klimatowi można zaliczyć zadania takie jak: rozwój ciągów pieszych, rowerowych, rewitalizacja i rozwój powierzchni terenów zielonych w mieście (działania te również znalazły się w omawianym projekcie Strategii). Pozwolą one zmniejszyć negatywne oddziaływanie dróg oraz przyczynią się do niwelowania oddziaływania miejskiej wyspy ciepła.

W Strategii Lublin 2030. położono zasadniczy nacisk na problematykę związaną ze zmianami klimatu:

Strategia Rozwoju Lublin 2030. stanowi ważny kolejny kamień milowy w tym zakresie, a horyzontalny postulat rozwoju Lublina i Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, z troską o zasoby środowiska naturalnego i zwiększenie odporności klimatycznej, powinien stanowić punkt odniesienia podczas realizacji wszystkich celów i zadań wskazanych w Strategii Lublin 2030. Jego realizacja wymaga prymatu długofalowego myślenia strategicznego nad pokusą osiągnięcia krótkoterminowych korzyści, wymaga przyjęcia holistycznej perspektywy zarządzania miastem – uwzględniającej współzależność gospodarczych, społecznych, środowiskowych i przestrzennych wymiarów rozwoju miasta – a nie jedynie działań pojedynczych komórek organizacyjnych w wąskich dziedzinach i sektorach [1].

W przygotowaniu i opracowaniu Strategii Lublin 2030. uwzględniono cele i kierunki adaptacji do zmian klimatu, o których mowa w Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 opracowanym przez Ministerstwo Środowiska. Wyrażeniem tego było oparcie się na dokumencie lokalnym, czyli Planie Adaptacji do zmian klimatu Lublin do roku 2030, który określa główne zagrożenia wynikające ze zmian klimatu, wrażliwość miasta ze względu na jego zmiany, potencjał adaptacyjny, podatność miasta wynikająca ze zmian klimatu, oraz szanse i ryzyka [1]. W Strategii uwzględniono problematykę zmieniającego się klimatu i antropogenicznego wpływu na ten proces oraz wyrażono potrzebę podjęcia zadań adaptacyjnych, czego odzwierciedlenie możemy znaleźć w wielu planowanych działaniach, mających na celu zaangażować Miasto Lublin do wyzwań związanych z wyzwaniem nowych warunków klimatycznych. Wśród takich działań można wymienić rozwój elektromobilności, działania ograniczające spalanie paliw kopalnych, rozwój terenów zielonych, błękitno-zielonej infrastruktury itd.

Strategia rozwoju Lublin 2030. zrealizuje uwzględniając cele i kierunki adaptacji do zmian klimatu, o których mowa

w Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 (SPA 2020). Celem głównym SPA jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Cel ten znajduje odzwierciedlenie w zadaniach zarówno inwestycyjnych jak i organizacyjnych Strategii, dążąc do zrównoważonego rozwoju Lublina oraz efektywnego funkcjonowania wszystkich komponentów miasta w zmieniających się warunkach klimatycznych. Cele szczegółowe SPA 2020 realizowane poprzez zapisy Strategii to:

Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska.

Cel 2. Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu.

Cel 3. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu.

Cel 4. Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu.

Cel 5. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu.

Przewidziane w ramach powyżej wymienionych celów kierunki działań znajdują odzwierciedlenie w zadaniach wyznaczonych przez Strategie.

Osiąganie celów związanych z klimatem i różnorodnością biologiczną definiowane za pomocą poradnika opublikowanego przez Komisję Europejską pt. „Poradnik dotyczący uwzględniania problematyki zmian klimatu i różnorodności biologicznej w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko” znajduje wyrażenie między innymi w następujących działaniach podejmowanych przez Strategię:

- Zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i spalania paliw kopanych poprzez rozwój komunikacji miejskiej, elektromobilności, ciągów rowerowych.
- Działania skierowane na racjonalne gospodarowanie wodami takie jak zwiększenie retencjonowania na terenie miasta.
- Zadania skierowane na rozwój terenów zielonych, a tym samym wpływające na wzrost bioróżnorodności i rozwój obszarów biologicznie czynnych.

Należy zauważyć, że zmiany klimatu i środowiska mogą mieć wpływ na realizację projektowanego dokumentu. Dlatego też zaleca się ciągły monitoring i ewaluacje podejmowanych działań oraz analizę zmian zachodzących w środowisku naturalnym związanych z zmianami klimatu i ciągłe dostosowywanie. Konieczne będzie uwzględnianie prawdopodobnych długofalowych zagrożeń związanych ze zmianami klimatu w trakcie przystępowania do realizacji danego zadania. W ramach strategii Lublin definiowany

jest jako miasto twórcze, aktywne i gościnne oraz Lublin metropolitalny. Każdy z tych obszarów, jak podkreślono w Strategii, powinien realizować wizję miasta atrakcyjnego do życia, odpornego na zmiany klimatu, inteligentnego i dobrze zarządzanego. Zgodnie ze strategią rozwój gospodarczy musi odbywać się z poszanowaniem zasobów środowiska naturalnego, zgodnie z ideą zrównoważonego rozwoju, a Lublin powinien być prekursorem w kreowaniu i adaptacji zielonych innowacji oraz zwiększania odporności miasta na zmiany klimatu. W Strategia Lublin 2030. zakłada się uwzględnianie w planowaniu urbanistycznym potrzeby zwiększenia odporności miasta na zmiany klimatu. *Budowa błękitno-zielonej infrastruktury jest kluczowym elementem budowania odporności miasta. Rozwiązuje problemy podtopień, suszy, wspomaga regenerację powietrza, obniża temperaturę miasta, oczyszcza powietrze. Miasto musi prowadzić politykę przestrzenną ukierunkowaną na ochronę ważnych dla systemu przyrodniczego miasta terenów, również terenów prywatnych. Szczególnie w odniesieniu do ochrony, łagodzących zjawisko miejskiej wyspy ciepła, korytarzy przewietrzających miasto [1].* Zwiększenie odporność miasta na ekstremalne zjawiska hydrologiczne będzie odbywać się poprzez zwiększenie wydajności odprowadzania i przechwytywania wody w całym mieście, m.in. przez rozbudowę błękitno-zielonej infrastruktury, kreowanie polityki ochrony i zarządzania glebami.

8.8. Zabytki oraz dobra materialne

Działania wyznaczone w projekcie Strategii mają w większości neutralne lub pozytywne oddziaływanie na dobra materialne i zabytki. Zadania inwestycyjne w zakresie infrastruktury komunikacyjnej bezpośrednio wpłyną pozytywnie na występujące w bliskim sąsiedztwie tych terenów zabytki nieruchomości, poprzez minimalizację występowania drgań spowodowanych złym stanem technicznym nawierzchni lub szlaku. Prowadzenie założonych działań infrastrukturalnych w bezpośrednim sąsiedztwie obiektów zabytkowych (zabytków nieruchomości, stanowisk archeologicznych) będzie wymagało od inwestora uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków postępowania i właściwego zabezpieczenia na etapie wykonywania robót budowlanych.

Negatywne, bezpośrednie i chwilowe oddziaływania na zabytki oraz dobra materialne mogą wystąpić jedynie na etapie realizacji zadań inwestycyjnych lub wówczas, gdy działanie dotyczyć będzie obiektów objętych ochroną kulturową lub historyczną. Negatywne oddziaływanie może wiązać się ze zniszczeniem obiektu zabytkowego lub na-

ruszeniem jego pierwotnego stanu. W chwili przygotowania niniejszego opracowania brak jest możliwości stwierdzenia, które z zadań inwestycyjnych będą prowadzone w pobliżu obiektów chronionych i czy ich zakres prac spowoduje zniszczenie lub degradację danego obiektu historycznego. Konsekwencją realizacji zadań inwestycyjnych będzie dbałość o walory historyczno-kulturowe poprzez zastosowanie takich rozwiązań projektowych, aby środowisko kulturowe nie zostało zdegradowane.

Reasumując, działania wyznaczone w ramach projektu Strategii Rozwoju Gminy Lublin na lata 2021-2030 przyczynią się do ochrony wartości kulturowych i pozytywnego wpływu na zabytki i stanowiska archeologiczne.

8.9. Zasoby naturalne

Z dokonanej analizy wynika, że na etapie realizacji zadań typowo inwestycyjnych wyznaczonych w projekcie Strategii Rozwoju Gminy Lublin na lata 2021-2030 będą wykorzystywane zasoby naturalne tj. woda, gleba, zasoby kopaliny. Największe zużycie surowców naturalnych będą generowały inwestycje związane z budową/przebudową infrastruktury drogowej oraz budową/modernizacją obiektów, dlatego działania te mogą wiązać się z krótkotrwałym negatywnym i bezpośrednim oddziaływaniem na ten komponent środowiska. Nieuniknionym negatywnym oddziaływaniem na zasoby naturalne będzie zajęcie terenów biologicznie czynnych pod realizację zaplanowanych zadań infrastrukturalnych. Wielkość zapotrzebowania będzie wynikała jednak z rodzaju inwestycji i zastosowanej technologii. Na etapie sporządzania niniejszej Prognozy nie jest możliwe oszacowanie wielkości zużytych zasobów, jednak mając na względzie lokalny charakter zaplanowanych inwestycji oraz stosowane rozwiązania proekologiczne nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na ten komponent środowiska.

Pozytywnym długoterminowym i skumulowanym oddziaływaniem będzie minimalizacja zużycia zasobów naturalnych (w szczególności węgla, wody, paliw energetycznych) poprzez realizację zadań związanych z ochroną powietrza i klimatu. Ważnym pozytywnym oddziaływaniem na zasoby naturalne będą działania z zakresu retencjonowania wód i rozwoju terenów zielonych, które będą powodowały utrzymanie i rozwój na terenie miasta użytecznych komponentów środowiska tj. woda czy biomasa.

8.10. Wody

Działania zaplanowane do realizacji w ramach projektu Strategii Rozwoju Gminy Lublin na lata 2021-2030 nie będą wywierały znaczącego negatywnego wpływu na stan wód powierzchniowych i podziemnych. W czasie realizacji zamierzeń może dojść do chwilowego zaburzenia stosunków wodnych, jednak długotrwały efekt inwestycji przyniesie korzyści zarówno dla stanu wód, jak i komfortu życia mieszkańców miasta. Oceniono, że wyznaczone w projekcie Strategii zadania nie będą mieć znaczącego negatywnego wpływu na jakość i ilość wód powierzchniowych i podziemnych, w tym jednolite części wód.

Realizacja ustaleń Strategii wpisuje się w realizację głównych celów środowiskowych dla wód podziemnych określonych w Ramowej Dyrektywie Wodnej (RDW):

- zapobieganie dopływowi lub ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych,
- zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych,
- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych,
- wdrożenie działań niezbędnych do odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego w skutek działalności człowieka.

Natomiast w przypadku wód powierzchniowych działania zapisane w Strategii powinny realizować następujące cele RDW:

- zapobieganie pogorszeniu się stanu wszystkich części wód powierzchniowych,
- poprawa i przywracanie wszystkie części wód powierzchniowych dla sztucznych i silnie zmienionych części wód, mając na celu osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych,
- ochrona i poprawa wszystkich sztucznych i silnie zmienionych części wód w celu osiągnięcia dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego wód powierzchniowych,
- stopniowe redukcje zanieczyszczenia substancjami priorytetowymi i zaprzestanie lub stopniowa eliminacja emisji, zrzutów i strat niebezpiecznych substancji priorytetowych.

Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej podlega najczęściej analizie jej opłacalności, jednak dla ochrony środowiska jest ona rozwiązaniem bardziej korzystnym. W przypadku obszarów, na których występuje zagrożenie zanieczyszczenia wód powierzchniowych, a tym samym także gruntowych, budowa indywidualnych rozwiązań

gospodarki ściekowej nie jest korzystnym podejściem do problemu odprowadzania ścieków. Właściciele takich urządzeń nie są w stanie zagwarantować właściwego oczyszczenia ścieków lub prawidłowego eksploataowania urządzenia. Budowa sieci wyeliminuje przedostawanie się zanieczyszczeń z możliwych nieszczelnych zbiorników bezodpływowych do gruntu. W ten sposób zmniejszy się zagrożenie mikrobiologiczne i eutrofizacji. Ograniczy to także rozproszone zanieczyszczanie gleb i wód podziemnych.

Oddziaływania negatywne związane będą z etapem budowy i po zakończeniu prac ustąpią. Prace budowlane mogą wpływać negatywnie na wody poprzez: możliwe zniszczenie siedlisk roślin i zwierząt żyjących w wodach, zmiany stosunków gruntowo-wodnych. Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych z rozbudową sieci kanalizacyjnej oraz sieci drogowej można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależy będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań. Ponadto, na wykonawcach poszczególnych inwestycji, spoczywa obowiązek przeprowadzenia osobnych procedur oddziaływania na środowisko, w ramach których ustalone zostaną działania mające na celu ochronę siedlisk wraz z zasobami przyrody na nich występującymi. Zakres oddziaływania oraz jego wielkość będzie można oszacować dopiero na etapie sporządzania szczegółowego zakresu prac np. Studium wykonalności. W przypadku, kiedy przedsięwzięcie będzie kwalifikować się do przedsięwzięć wymagających przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, ocena wpływu wraz z podaniem rodzaju oddziaływań zostanie przeprowadzona na etapie opracowania Karty Informacyjnej Przedsięwzięcia lub Raportu oddziaływania na środowisko. Realizacja inwestycji nie wpłynie na pogorszenie stanu wód i nie będzie stanowić zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych. Inwestycje mają na celu poprawę warunków sanitarnych, uporządkowanie gospodarki ściekowej poprzez podłączenie istniejących i planowanych budynków do zbiorowego systemu odprowadzania ścieków.

Pozytywnym wpływem na wody będzie miała realizacja zadań z zakresu retencjonowania wód np.:

- Przebudowa i rozbudowa kanalizacji deszczowej, w tym budowa zbiorników retencyjnych, na obszarach szczególnie zagrożonych lokalnymi podtopieniami – m.in. w rejonie ul. Głębokiej, Kunickiego, Nadbystrzyckiej, Morwowej, Alei Solidarności, Ronda Płk. R. Kuklińskiego.

- Budowa nowych i podłączenie wybudowanych już zbiorników retencyjnych w rejonie Cieku spod Konopnicy (w północno-zachodniej części miasta, pomiędzy ul. Raszyńską i Wojciechowską), nowych zbiorników na Sławinie (w rejonie ul. Warszawskiej i Skowronkowej) i w rejonie ul. Muzycznej.
- Kontynuacja miejskiego programu małej retencji „Złap deszczówkę”.
- Budowa stacji wodociągowej Turka wraz z włączeniem do systemu wodociągowego Miasta Lublin. W ramach przedsięwzięcia planuje się wzmocnienie efektywności systemu zaopatrzenia w wodę Miasta Lublin poprzez budowę Stacji Wodociągowej zasilanej z nowego ujęcia wody Turka.
- Podniesienie bezpieczeństwa zasilania w wodę Miasta Lublin i gmin ościennych w sytuacjach kryzysowych, poprzez budowę połączeń tranzytowych.

8.11. Krajobraz i powierzchnia ziemi

Wśród kierunków działań przewidzianych w Strategii znajdują się takie, które będą wiązać się z naruszeniem istniejącej struktury gruntów oraz wprowadzeniem zmian krótkookresowych lub długookresowych w krajobrazie naturalnym, w efekcie czego przewiduje się wystąpienie oddziaływań negatywnych oraz pozytywnych. Należą do nich szczególnie zadania związane z przebudową lub budową infrastruktury.

Na krajobraz oddziaływać będą głównie działania o charakterze inwestycyjnym. Inwestycje polegające na budowie dróg, budowie, modernizacji i termomodernizacji obiektów, rozbudowie infrastruktury wodno-ściekowej, budowie ciągów pieszych i rowerowych, powstania zbiorników retencyjnych, terenów zielonych itd. powodują stałą zmianę w krajobrazie. Rodzaj oddziaływania (pozytywny bądź negatywny) jest uzależniony od lokalizacji danej inwestycji i otaczającego je terenu. Właściwie zaprojektowany i zlokalizowany w przestrzeni nie powinien negatywnie oddziaływać na środowisko.

Inwestycje budowlane w sposób trwały wpiszą się w krajobraz, dlatego istotny jest wybór lokalizacji oraz odpowiedniej technologii z zachowaniem ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Budowa nowych dróg może potencjalnie negatywnie wpłynąć na krajobraz z uwagi na pojawienie się nowej formy w przestrzeni. Niemniej jednak, z uwagi na powierzchniowych charakter dróg nie stanowią one dominanty krajobrazowej, a ich przebieg jest w większości dostosowany do lokalnego ukształtowania terenu. Sporadyczne przypadki tj. budowa

obiektu inżynierskiego lub inżynierskiego, skrzyżowań itp. mogą powodować zaburzenia w lokalnym krajobrazie z uwagi na ich rozmiary w przestrzeni. Na etapie realizacji inwestycji drogowych negatywne chwilowe oddziaływanie może wystąpić z uwagi na prowadzone wykopy, przemieszczanie mas ziemnych, prace „wysokich” maszyn tj. żurawie, dźwigi, które mogą być widoczne z dużych odległości.

Część z tych czynników można zminimalizować poprzez stosowanie działań ograniczających, a część zupełnie wyeliminować poprzez wdrożenie odpowiedniego systemu edukacji ekologicznej i prowadzenie działań naprawczo-prewencyjnych. Istotą jest więc zaplanowanie takich działań ochronnych, które ograniczą zjawisko degradacji powierzchni ziemi i przywrócą stan zgodny ze standardami w tym zakresie. Oceniono, że wyznaczone w projekcie Strategii zadania nie będą mieć znaczącego negatywnego wpływu na powierzchnię ziemi i krajobraz.

8.12. Hałas i promieniowanie elektromagnetyczne

Kierunki działań przewidziane w Strategii są związane z podjęciem nowych inwestycji i zadań na obszarze miasta, co będzie skutkowało budową lub rozbudową obiektów, a także zabiegami modernizacyjno-remontowymi. Oddziaływanie to będzie krótkotrwałe, odwracalne i występujące tylko na terenie prowadzonych prac i w ich najbliższym sąsiedztwie. Prace realizowane w ramach tych zadań będą źródłem hałasu, którego głównym emitorem będzie praca urządzeń mechanicznych. Zadania, których realizacja będzie się wiązać z użyciem ciężkiego sprzętu powinny być prowadzone w dzień, aby nie zakłócać ciszy w porze nocnej. Dla zminimalizowania emisji hałasu i spalin, podczas prac zostaną użyte maszyny w pełni sprawne, które zostaną wykorzystane do prac zgodnych z ich przeznaczeniem i możliwościami, tak aby nie powstały inne zagrożenia, np. dla pracowników i osób postronnych znajdujących się w pobliżu. Oddziaływanie to będzie krótkotrwałe i ustąpi z chwilą zakończenia prac. Modernizacja istniejących odcinków dróg przyczyni się do poprawy ich stanu oraz komfortu jazdy. Pośrednio zmniejszy to poziom hałasu drogowego.

Negatywne oddziaływanie w postaci promieniowania elektromagnetycznego może nastąpić w ramach pośredniego skutku kierunku działań: wspieranie przedsięwzięć budowy odnawialnych źródeł energii na terenie miasta opartych na energii słońca. Dotyczy to linii łączących instalacje z siecią energetyczną. Właściwa lokalizacja oraz

zastosowanie odpowiednich zabezpieczeń może niemal całkowicie wyeliminować narażenie na promieniowanie elektromagnetyczne. Przewidywalne uciążliwości związane z promieniowaniem elektromagnetycznym oraz dźwiękami wydawanymi podczas pracy takich urządzeń będą marginalne.

Podczas prac ziemnych i montażowych, w sąsiedztwie placu budowy wystąpią potencjalne bezpośrednie i krótkotrwałe uciążliwości, w tym: emisja hałasu, zanieczyszczeń do powietrza oraz wytwarzanie odpadów. Oceniono je jako krótkoterminowe. Prace związane z budową przedsięwzięć

wiązać się będą ze wzrostem poziomu hałasu, którego źródłem będzie praca sprzętu budowlanego, środków transportu. Hałas będzie miał zasięg lokalny. Praca przedsięwzięć przebiega częściowo w obrębie terenów chronionych akustycznie, zatem mieszkańcy i użytkownicy najbliższej zabudowy odczuwać mogą okresowe uciążliwości związane z realizacją inwestycji. Ewentualne uciążliwości będą minimalizowane poprzez prowadzenie prac w porze dziennej w godz. 6.00-22.00 oraz zastosowanie urządzeń i maszyn w pełni sprawnych.

ANALIZA ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA
CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE
LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ
NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA
ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ RE-
ZULTATEM REALIZACJI PROJEKTO-
WANEGO DOKUMENTU

9. Analiza rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Prognoza oddziaływania na środowisko wykazała, że niektóre z przedsięwzięć realizowanych w ramach projektu Strategii Rozwoju Gminy Lublin na lata 2021-2030 mogą negatywnie wpłynąć na środowisko. Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych m.in. z rozbudową sieci, budową i modernizacją obiektów czy modernizacją i rozbudową ciągów komunikacyjnych można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań.

Wykaz inwestycji zamieszczonych w Strategii Rozwoju Gminy Lublin na lata 2021-2030 powinien być realizowany zgodnie z zaleceniami wynikającymi z wydanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (dotyczy inwestycji, które rozpoczęły się w latach poprzednich i są obecnie kontynuowane). Podczas podejmowania nowych działań inwestycyjnych należy brać pod uwagę lokalizację form ochrony przyrody, zakazy i nakazy wynikające z aktów prawa miejscowego, uchwał powołujących dane formy ochrony przyrody lub planów zadań ochronnych i planów ochrony ww. obszarów. Każdorazowe podjęcie działań inwestycyjnych wymaga przeprowadzenia postępowania określającego wpływ na środowisko w drodze odrębnej procedury (decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach).

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą:

- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych;
- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych;
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu;

- odpowiedni wybór lokalizacji inwestycji, uwzględniający zapisy dokumentów lokalnych oraz dokumentów wyższego szczebla.

W przypadku gdy całkowite uniknięcie danego oddziaływania jest niemożliwe i istnieje niebezpieczeństwo nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie odpowiednio wcześniej działań kompensacyjnych. Należy m.in. zapewnić odtworzenie zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych, sztuczne zasilanie osłabionych populacji; tworzenie alternatywnych połączeń przyrodniczych i różnorodnych tras migracji zwierząt.

W wyniku realizacji projektu Strategii Rozwoju Gminy Lublin na lata 2021-2030 może potencjalnie dojść do oddziaływania na obszary chronione, dlatego ważne jest, aby wszelkie przedsięwzięcia wynikające ze Strategii były przeprowadzone zgodnie z przepisami dotyczącymi gospodarowania na obszarach objętych prawną formą ochrony przyrody.

Minimalizacja negatywnego wpływu na środowisko możliwa jest m.in. poprzez prowadzenie świadomej polityki przestrzennej popartej stosownymi zapisami w dokumentach prawa lokalnego oraz zachowanie walorów przyrodniczych miasta.

Poniżej przedstawiono propozycje zapobiegania, łagodzenia negatywnego wpływu na środowisko, będącego konsekwencją realizacji działań ujętych w Strategii na poszczególne komponenty środowiska.

9.1. Ochrona powierzchni ziemi i wód:

- Na etapie projektowania należy rozważać koncepcję organizacji placu budowy i jego zaplecza z uwzględnieniem zasady minimalizacji zajęcia terenu i przekształcenia jego powierzchni.

- W projekcie i wykonawstwie należy minimalizować zakres robót powodujących zdejmowanie warstw próchnicznych gleby, a także zaplanować wykorzystanie nadmiarów ziemi pochodzącej z wykopów.
- Po zakończeniu prac budowlanych, w razie konieczności, należy przeprowadzać rekultywację.
- W opisach technicznych projektów budowlanych należy zaplanować miejsca przeznaczone do składowania substancji podatnych na migrację wodną.
- Prawidłowe przechowywanie substancji ropopochodnych oraz innych materiałów.
- Właściwe postępowanie z odpadami.
- Prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów nadających się do odzysku lub unieszkodliwiania, a odpady niebezpieczne gromadzić w szczelnych, oznakowanych pojemnikach, w wydzielonym miejscu.
- Opracowanie procedury na wypadek wystąpienia awarii na placu budowy, by nie doprowadzić do zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego.
- Powstające podczas realizacji inwestycji oraz eksploatacji obiektu odpady należy przekazywać tylko wyspecjalizowanym jednostkom posiadającym zezwolenie na odzysk, utylizację, zbieranie i transport tych odpadów.
- Materiał pozostały po robotach ziemnych w miarę możliwości należy wykorzystywać na miejscu.

9.2. Ochrona powietrza:

- Wykonawcy wybierani do realizacji poszczególnych zadań powinni używać nowoczesnego sprzętu i wykazać się dbałością o prawidłową eksploatację i właściwą konserwację sprzętu i środków transportu. Takie zapisy mogą znaleźć się na odpowiednich etapach procedur przetargowych.
- Zminimalizowaniu ryzyka awarii poprzez stosowanie sprawdzonych rozwiązań i nowoczesnego sprzętu.
- Pogłębiona analiza lokalizacji przedsięwzięcia.
- Prowadzenie prac budowlanych poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu płazów.
- Niedopuszczalne jest palenie na terenie budowy papy, opon, rozpuszczalników, farb itp.
- Prowadzenie prac budowlanych i rozbiórkowych w porze dziennej.
- Zastosowanie do budowy nowoczesnego sprzętu, który emituje mniejsze ilości spalin.
- Stosowanie przepisów BHP.

- Na etapie eksploatacji – prowadzenie monitoringu powietrza.

9.3. Różnorodność biologiczna (w tym fauna, flora, obszary chronione):

- W przypadku prac termomodernizacyjnych budynków czy remontów elewacji bądź pokrycia dachowego budynków należy przeprowadzić inwentaryzację ornitologiczną i chiropterologiczną.
- Wykorzystanie rozwiązań technologicznych umożliwiających zachowanie istniejących stosunków wodnych.
- Minimalizacja negatywnych oddziaływań inwestycji infrastrukturalnych wymaga (oczywiście nie jest to konieczne w przypadku każdej inwestycji) wcześniejszych terenowych inwentaryzacji zasobów środowiska przyrodniczego. Inwentaryzacja pozwoli na precyzyjne dostosowanie ogólnych zaleceń do realiów danego zadania inwestycyjnego i uniknięcie spowodowania znaczących szkód w środowisku przyrodniczym i wiążących się z tym komplikacji w trakcie realizacji poszczególnych inwestycji.
- Ograniczenie na etapie planowania i wykonawstwa wycinki drzew i krzewów oraz naruszania cennych siedlisk.
- W przypadku braku możliwości nienaruszenia siedlisk rzadkich/chronionych gatunków, należy wziąć pod uwagę możliwość przeniesienia populacji.
- W przypadku istotnego zagrożenia hałasem, mogącego płoszyć chronione gatunki zwierząt w okresie rozrodczym (i/lub powodujące ponadnormatywną emisję na terenach mieszkaniowych), należy rozważyć zastosowanie ekranów.
- Nie należy prowadzić robót budowlanych w okresie lęgowym, jeśli na obszarze inwestycji lub w jej pobliżu gniazdują ptaki.

9.4. Ochrona przed hałasem i drganiami:

- Ograniczenie prac związanych z wykorzystaniem głośnego sprzętu, do pory dziennej między 7:00 a 20:00.
- Projektanci powinni zwrócić uwagę na propozycję lokalizacji baz zaplecza technicznego budowy tak, aby

- planować je możliwe z dala od okien budynków mieszkalnych.
- W miejscach szczególnie wrażliwych, obok zabudowy mieszkaniowej należy ograniczyć prędkość pojazdów dowożących materiały budowlane ze względu na drgania przenoszące się na konstrukcje budynków oraz wpływ na klimat akustyczny otoczenia.
 - Na terenach zwartej zabudowy mieszkaniowej należy tak planować roboty budowlane w ramach poszczególnych zadań by prowadzić prace związane z emisją hałasu w tym samym czasie tylko po jednej stronie budynku, aby w mieszkaniu były pomieszczenia nie-narażone na emisję hałasu.
 - Stosowanie harmonogramów prac, ograniczających narażenie na hałas.
- Organizacja pracy, ograniczająca liczbę osób i czas ekspozycji na hałas.
 - Stosowanie tzw. cichych nawierzchni.
 - Racjonalna gospodarka materiałami i minimalizacja powstawania odpadów.
 - Ograniczenie do minimum strefy bezpośredniej ingerencji w środowisko.
 - Sprawne przeprowadzenie prac.
 - Dobór gatunków roślin pełniących rolę dźwiękochronną dostosowanych do wymogów siedliska.
 - Ograniczenie do niezbędnego minimum usuwania drzew i krzewów będących w kolizji z planowaną inwestycją.

ZAPISY KOŃCOWE OCENY ODDZIA-
ŁYWANIA NA ŚRODOWISKO STRA-
TEGII ROZWOJU MIASTA
LUBLIN 2030.

10. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji Strategii

W przypadku zaprzestania dalszego inwestowania na terenie Miasta Lublin nastąpi utrzymywanie się istniejących problemów lub ich pogłębienie. Brak realizacji zapisów Strategii może prowadzić do utrzymania się na omawianym obszarze m.in. następujących uciążliwości:

- Zanieczyszczenie powietrza (m.in. z indywidualnych gospodarstw domowych, ciągów komunikacyjnych itd.).
- Problemów z wodą – suszą i podtopieniami.
- Hałas (głównie komunikacyjny).
- Emisja zanieczyszczeń związanych z gospodarką komunalną.
- Degradacja krajobrazu i środowiska naturalnego związana z brakiem zarządzania rozwojem budownictwa.

11. Propozycja działań alternatywnych

Art. 51, ust. 2, pkt. 3b ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2021 poz. 1973) nakłada obowiązek przedstawienia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

Dla zadań zawartych w projekcie Strategii Rozwoju Gminy Lublin na lata 2021-2030 można zaproponować następujące działania alternatywne:

- Zmiana lokalizacji danego działania.
- Zmiana technologii realizacji zadania.
- Wybór alternatywnych materiałów do realizacji zadania.
- Rozważenie różnych wariantów organizacyjnych realizacji zadania i dobór odpowiedniego.
- Modyfikacja zakresu zadania, częściowe lub całkowite odstąpienie od realizacji zadania, jeśli decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach dla danego zdania będzie wskazywać na taką potrzebę.

W przypadku projektu Strategii Rozwoju Gminy Lublin na lata 2021-2030 nie ma możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań ze względu na wysoki stopień ogólności dokumentu. Projekt jest koncepcją rozwoju i przebudowy społecznej, infrastrukturalnej i przestrzennej obszaru miasta, która jako wizja całościowa i spójna pozwoli osiągnąć zamierzone efekty. Dlatego też wprowadzanie na tym etapie rozwiązań alternatywnych zaburzałoby spójność wspomnianej wizji. Należy jednak podkreślić, że istnieją duże możliwości w doborze najlepszych pod względem oddziaływania na środowisko wariantów lokalizacyjnych, technologicznych czy organizacyjnych.

Podkreślając charakter dokumentu, o wysokim stopniu ogólności oraz brak możliwości precyzyjnego wskazania działań alternatywnych należy w przypadku wszystkich przedsięwzięć przeanalizować działania alternatywne na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

12. Potencjonalne oddziaływanie transgraniczne

Zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2021 poz. 1973), z rozdziału 3, działu VI dotyczącego postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku projektów polityk, strategii, planów i programów, opracowywany dokument nie będzie wywierał znaczącego oddziaływania transgranicznego.

Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach dokumentu ma charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny. Na etapie prognozy stwierdzono, że realizacja projektu Strategii Rozwoju Gminy Lublin na lata 2021-2030 nie wskazuje możliwości negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

13. Monitorowanie realizacji Strategii

By móc skutecznie wdrażać strategię rozwoju, istotnym jest posiadanie wiedzy na temat postępu w realizacji wskazanych założeń i kierunków. Monitoring prowadzony jest w celu zapewnienia ciągłości i prawidłowości realizacji strategii. Na system monitorowania i ewaluacji składają się cztery główne elementy, wzajemnie uzupełniające się i kompensujące swoje słabości:

- I. Monitorowanie ilościowych wskaźników i mierników.
- II. Monitorowanie realizacji zadań i projektów kluczowych.
- III. Badania społeczne.
- IV. Ewaluacja w formie debat eksperckich poświęconych ocenie realizacji celów w pięciu obszarach rozwojowych.

W Strategii podano dokładne wytyczne w zakresie analizy ilościowych wskaźników i mierników, analizy realizacji zadań i projektów kluczowych, badań społecznych oraz ewaluacji realizacji celów rozwojowych. Przedstawiono zakres i horyzont czasowy stosowania poszczególnych elementów. Wskaźniki i mierniki należy ukazać w szeregach czasowych. Wartością bazową w ocenach postępów powinny być dane za rok poprzedzający uchwalenie Stra-

tegi Lublin 2030., jednak dla pełniejszej oceny dynamiki w pierwszych latach monitorowania Strategii Lublin 2030. zaleca się, by wskaźniki prezentować w szeregach czasowych obejmujących okres co najmniej 5 lat. Sprawozdanie z realizacji zadań i projektów kluczowych dla całej Strategii Lublin 2030. lub – alternatywnie – osobne sprawozdania dla poszczególnych obszarów rozwojowych, będzie sporządzane nie rzadziej niż co 2 lata i zamieszczane w Raporcie o stanie Miasta Lublin. Głównym elementem monitorowania realizacji Strategii Lublin 2030. w obszarze badań społecznych będzie coroczne badanie społeczne, realizowane na reprezentatywnej próbie nie mniejszej niż 500 mieszkańców, czerpiące najlepsze wzorce z badań realizowanych dotychczas w Biurach Obsługi Mieszkańców. Raport z badań powinien być publicznie dostępny, a najważniejsze wnioski z badań należy zamieścić w Raporcie o stanie Miasta Lublin. Ewaluacja realizacji celów w każdym obszarze rozwojowym będzie przeprowadzana nie rzadziej niż co 2 lata i zostanie przekazana komórkom odpowiedzialnym za realizację celów Strategii Lublin 2030., a wnioski z tej ewaluacji zostaną zamieszczone w Raporcie o stanie Miasta Lublin.

14. Podsumowanie i wnioski

Przeprowadzona Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla projektu Strategii Lublin 2030. przyniosła następujące wnioski:

- Strategia Rozwoju Gminy Lublin na lata 2021-2030 jest zgodna ze strategicznymi dokumentami obowiązującymi na szczeblu europejskim i krajowym.
- Strategia Rozwoju Gminy Lublin na lata 2021-2030 jest zgodna ze strategicznymi dokumentami obowiązującymi na szczeblu lokalnym.
- Przeprowadzone w ramach niniejszej Prognozy analizy zgodności celów Strategii z celami nadrzędnych dokumentów strategicznych oraz podstawowych dokumentów opracowywanych na szczeblu regionalnym, wskazują na znaczną ich spójność oraz zharmonizowanie.
- Wykazano, że spójność regionalnej polityki ekologicznej ze strategicznymi celami rozwoju miasta jest podstawą równoważenia rozwoju w horyzoncie średnio i długookresowym, co sprawia, że Strategia może stać się skutecznym narzędziem koordynacji działań na rzecz wdrożenia rozwoju zrównoważonego w regionie.
- Strategia określa obszary problemowe i wyzwania w zakresie rozwoju społecznego, gospodarczego oraz ochrony środowiska na terenie Lublina oraz wyznacza cele i kierunki interwencji, mające na celu poprawę jakości życia mieszkańców oraz środowiska.
- Niektóre z zadań zaplanowanych do realizacji w ramach projektowanej Strategii mogą wywierać negatywny wpływ na środowisko, w tym na różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne.
- Uwzględniając zależności między wszystkimi elementami środowiska podano przykłady rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.
- W wyniku oceny wpływu planowanych zadań inwestycyjnych na środowisko przyrodnicze Miasta Lublin, w tym na funkcjonowanie i spójność Ekologicznego Systemu Obszarów Chronionych miasta, stwierdzono zarówno negatywne, jak i pozytywne oddziaływanie zaplanowanych do realizacji zadań.
- Analiza i ocena wpływu realizacji ustaleń projektu Strategii na zmiany klimatyczne oraz różnorodność biologiczną wykazała dużą uważność zapisów Strategii wobec przewidywanych zmian klimatu oraz wobec zachowania bioróżnorodności.
- W niniejszej prognozie zaproponowano szereg działań ograniczających negatywne oddziaływanie zaplanowanych zadań na środowisko oraz przykłady kompensacji przyrodniczej.
- Podczas podejmowania działań inwestycyjnych należy brać pod uwagę lokalizację form ochrony przyrody, zakazy i nakazy wynikające z aktów prawa miejscowego, uchwał powołujących dane formy ochrony przyrody lub planów zadań ochronnych i planów ochrony ww. obszarów.
- Każdorazowe podjęcie działań inwestycyjnych wymaga przeprowadzenia postępowania określającego wpływ na środowisko w drodze odrębnej procedury.

15. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do projektu Strategia Rozwoju Gminy Lublin na lata 2021-2030. Opracowanie zostało wykonane w oparciu o art. 46 oraz art. 47 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2021 poz. 1973).

Głównym celem prognozy jest ustalenie czy zapisy projektu Strategii Rozwoju Gminy Lublin na lata 2021-2030 nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego, a cele ochrony środowiska, zrównoważonego rozwoju i adaptacji wobec zmian klimatu są spójne z celami i priorytetami zaplanowanymi w dokumentach wyższego szczebla. Prognoza miała za zadanie także ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją postanowień ocenianego dokumentu oraz określić, czy istnieje prawdopodobieństwo powstawania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

Prognoza ponadto określa i analizuje:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na środowisko.

Przy sporządzaniu Prognozy zastosowano metody statystyczne i porównawcze, analizy i oceny dostosowane do stanu współczesnej wiedzy. Autor kierował się swoją wiedzą i doświadczeniem stosownie do stanu wiedzy współczesnej.

W projekcie Strategii Rozwoju Gminy Lublin na lata 2021-2030 obrano kierunki interwencji wynikające z dokumentów wyższego szczebla oraz dokumentów lokalnych. Na ich podstawie wyznaczono cele strategii, a także strategię ich realizacji na poziomie gminnym.

W rozdziale 7. Prognozy opisano szczegółowo istniejący stan środowiska na terenie Miasta Lublin z uwzględnieniem klimatu, jakości powietrza, wody, hałasu oraz zasobów przyrodniczych oraz obszarów chronionych (z uwzględnieniem Ekologicznego Systemu u Obszarów Chronionych Miasta Lublin).

W ramach tworzenia dokumentu prowadzona była szczegółowa ocena oddziaływania zadań pod kątem środowiskowym. Duża część zadań inwestycyjnych nie ma określonego zakresu, sposobu i charakteru prowadzenia prac, w związku z czym podanie konkretnych oddziaływań jest dosyć trudne i problematyczne. Zgodnie z powyższym w niniejszej Prognozie przedstawiono potencjalne oddziaływania, zidentyfikowane na podstawie oceny oddziaływania dla innych przedsięwzięć o zbliżonym zakresie. Zatem w ramach oceny skutków realizacji projektu Strategii Rozwoju Gminy Lublin na lata 2021-2030 na etapie opracowania Prognozy przedstawiono potencjalne oddziaływanie bezpośrednie pośrednie, wtórne, skumulowane, stałe/długoterminowe, chwilowe/krótkoterminowe, pozytywne, negatywne i neutralne na następujące komponenty środowiska wykorzystując metodę macierzy interakcji:

- Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000
- Różnorodność Biologiczna
- Ludzie
- Rośliny
- Zwierzęta
- Powietrze
- Klimat
- Klimat akustyczny
- Wody (w tym jednolite części wód – JCW)
- Powierzchnia ziemi
- Krajobraz
- Zasoby naturalne
- Zabytki

W przypadku Lublina istnieje prawdopodobieństwo bezpośredniego lub pośredniego ryzyka oddziaływania na

obszary cenne przyrodniczo. Należy jednak nadmienić, iż stopień, zakres oraz skutek oddziaływania (negatywny, pozytywny, neutralny) będzie mógł zostać oceniony z chwilą ustalenia dokładnego zakresu oraz rodzaju prowadzonych przedsięwzięć. W zależności od ich rodzaju może zostać nałożony obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, która może zakończyć się wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub odmową jej wydania, z uwagi na znaczne negatywne oddziaływania.

Projekt Strategii Rozwoju Gminy Lublin na lata 2021-2030 jest dokumentem o charakterze ogólnym i nie wskazuje zakresu ani szczegółów technicznych poszczególnych inwestycji. Należy mieć na uwadze uwzględnianie zasad ochrony środowiska podczas projektowania i planowania poszczególnych inwestycji.

Przedstawione przedsięwzięcia będą miały charakter lokalny, tzn. będą one terytorialnie realizowane w obrębie jednego miasta.

W związku z powyższym, przedsięwzięcia te charakteryzować się będą ograniczonym przestrzennie oddziaływaniem na środowisko. Ponadto, w przypadku takich przedsięwzięć jak budowa sieci czy modernizacje główne oddziaływanie na środowisko występuje w fazie realizacji przedsięwzięcia i ma ono również czasowo ograniczony charakter. Zadania inwestycyjne są zazwyczaj realizowane w obrębie terenów zmienionych antropogenicznie, tj. w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy. Do negatywnych oddziaływań na środowisko podczas realizacji inwestycyjnych można zaliczyć:

- zmiany stosunków gruntowo-wodnych;
- zmianę warunków siedliskowych;
- tworzenie barier w migracji zwierząt;
- wycinkę roślinności;
- użycie maszyn i urządzeń budowlanych (emisja hałasu, pyłu i wibracji);
- naruszeniem pierwotnego stanu obiektów zabytkowych;
- zajęcie terenów pod realizację zaplanowanych zadań infrastrukturalnych.

Pozytywne skutki realizacji planowanych zadań:

- rozwój terenów zielonych;
- pozytywny wpływ na bioróżnorodność;
- zapewnienie stabilności siedlisk przyrodniczych;
- mniejszy udział zanieczyszczeń bezpośrednio kierowanych do wód, ziemi i powietrza;
- poprawa stanu środowiska i jego elementów, w perspektywie długoterminowej;

- zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza;
- zmniejszenie zanieczyszczenia hałsem;
- wzrost retencji;
- zminimalizowanie negatywnego oddziaływania podtopień;
- minimalizacja zużycia zasobów naturalnych.

Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych m.in. z rozbudową sieci wodno-kanalizacyjnej czy modernizacją i rozbudową ciągów komunikacyjnych można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań.

Wykaz inwestycji zamieszczonych w Strategii Rozwoju Gminy Lublin na lata 2021-2030 powinien być realizowany zgodnie z zaleceniami wynikającymi z wydanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (dotyczy inwestycji, które rozpoczęły się w latach poprzednich i są kontynuowane). Podczas podejmowania nowych działań inwestycyjnych należy brać pod uwagę lokalizację form ochrony przyrody, zakazy i nakazy wynikające z aktów prawa miejscowego, uchwał powołujących dane formy ochrony przyrody lub planów zadań ochronnych i planów ochrony ww. obszarów. Każdorazowe podjęcie działań inwestycyjnych wymaga przeprowadzenia postępowania określającego wpływ na środowisko w drodze odrębnej procedury (decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach).

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych,
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu,
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych,
- odpowiedni wybór lokalizacji inwestycji, uwzględniając zapisy dokumentów lokalnych oraz dokumentów wyższego szczebla.

W przypadku gdy całkowite uniknięcie danego oddziaływania jest niemożliwe i istnieje niebezpieczeństwo nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie odpowiednio wcześniej działań kompensacyjnych. Należy m.in. zapewnić odtworzenie zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych, sztuczne zasilanie osłabionych populacji; tworzenie alter-

natywnych połączeń przyrodniczych i różnorodnych tras migracji zwierząt.

W kolejnych rozdziałach omówione zostały oddziaływania transgraniczne oraz rozwiązania alternatywne. W przypadku projektu Strategii Rozwoju Gminy Lublin na lata 2021-2030, rozwiązaniem alternatywnym jest brak realizacji Strategii lub modyfikacja niektórych jej elementów zgodnie ze wskazanymi ujętymi w rozdziale *Propozycja działań alternatywnych*. Wszystkie działania zaproponowane do realizacji w ramach projektowanego dokumentu z założenia mają na celu poprawę jakości życia mieszkańców, a także stanu środowiska na terenie Lublina, a co za tym idzie pozytywnie wpływać będą na zdrowie człowieka.

Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach dokumentu ma charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny. Na etapie prognozy stwierdzono, że realizacja projektu Strategii Rozwoju Miasta Lublin nie wskazuje możliwości negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

Przewidywane oddziaływanie działań zawartych w projekcie Strategii Rozwoju Gminy Lublin na lata 2021-2030 wybrane elementy środowiska oddziaływania w formie opisowej zawarto w rozdziale 9. Przeanalizowano: przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, oddziaływanie na różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta, ludzi, powietrze atmosferyczne, klimat, zabytki oraz dobra materialne, zasoby naturalne, wody, krajobraz i powierzchnię ziemi, hałas i promieniowanie elektromagnetyczne.

Kolejnym etapem przeprowadzenia prognozy oddziaływania na środowisko była analiza rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu. Zgodnie z Art. 51, ust. 2, pkt. 3b ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2021 poz. 1973) przedstawiono rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

W niniejszej Prognozie oddziaływania na środowisko opisano potencjalne oddziaływanie transgraniczne oraz przedstawiono sposoby monitorowania realizacji Strategii Rozwoju.

BIBLIOGRAFIA I SPISY

16. Spis tabel i rysunków

Tabela 1. Klasyfikacja stref zanieczyszczeń powietrza w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza	16
Tabela 2. Wynikowe klasy strefy Aglomeracja Lubelska dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2020 rok. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia.	17
Tabela 3. Klasy strefy lubelskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2019 rok dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin.....	17
Tabela 4. Wyniki oceny stanu JCWPd zlokalizowanego na terenie Miasta Lublin.....	20
Tabela 5. Wyniki oceny stanu JCWPd zlokalizowanego na terenie Miasta Lublin.....	20
Tabela 6. Pomniki przyrody na terenie Lublina	25
Tabela 7. Ocena oddziaływania na środowisko działań przewidzianych do realizacji w ramach projektu Strategii Lublin 2030.	37
Rysunek 1. Układ celów i priorytetów Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030.	11
Rysunek 2. Średnie temperatury i opady występujące na terenie Lublina.....	14
Rysunek 3. Róża wiatrów Lublina.....	14
Rysunek 4. Podział województwa lubelskiego na strefy ochrony powietrza	15
Rysunek 5. Główne ciek wodne na terenie Miasta Lublin	18
Rysunek 6. Obszary zagrożone powodzią na terenie Miasta Lublin.....	19
Rysunek 7. Obszary zagrożone podtopieniami na terenie Miasta Lublin.....	19
Rysunek 8. Lasy na terenie Miasta Lublin.....	20
Rysunek 9. Rezerwat Stasin na terenie Miasta Lublin.....	21
Rysunek 10. Obszary chronionego krajobrazu na terenie Miasta Lublin	22
Rysunek 11. Obszar natura 2000 na terenie Miasta Lublin	24
Rysunek 12. Korytarze ekologiczne wokół Miasta Lublin	32
Rysunek 13. Ekologiczny System Obszarów Chronionych Miasta Lublin	33

17. Bibliografia

- [1] Furmanek M., Gwozda M., Horosiewicz Sz., Maleszyk P., Opoka M., Sagan M., Stępiak M., Wolińska D., Żyśko R., *Strategia Lublin 2030.*, Lublin 2021.
- [2] Chmura U., Jaśkiewicz M., Kawulka D., Lochno A., Łuczak P., Rackiewicz I., Wikarek-Paluch E., Załupka M., *Program ochrony środowiska dla Miasta Lublin na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027*, Lublin 2019.
- [3] Chmielewski Sz., Łukasik A., Owczarek P., *Ekologiczny System Obszarów Chronionych Miasta Lublin a miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego*, http://telegeo.wgsr.uw.edu.pl/Teledetekcja_Srodowiska/czasopismo_pl.html [dostęp na: 10.11.2021].
- [4] Rozenau-Rybowicz A., Baranowska-Janota M., *Korytarze ekologiczne w planowaniu przestrzennym*, http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.desklight-ce04c2f9-669e-4121-9723-a7dd8d3f7b43/c/PRM_2007-1-2_09_Rozenau-Rybowicz_Baranowska-Janota [dostęp na:10.11.2021].
- [5] Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2021 poz. 1973).
- [6] Rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839).
- [7] Strulak-Wójcikiewicz R., Łatuszyńska M., *Metody oceny oddziaływania przedsięwzięć inwestycyjnych na środowisko naturalne*, Studia i Prace WNEiZ US [dostęp na" 10.11.2021].
- [8] Engel J., *Natura 2000 w ocenach oddziaływania przedsięwzięć na środowisko*, Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2009.
- [9] Jędrzejewski W., Ławreszuk D., *Ochrona łączności ekologicznej w Polsce*, Zakład Badania Ssaków, PAN, Warszawa 2009.
- [10] Rakoczy B., *Oceny oddziaływania na środowisko w praktyce*, Wolters Kluwer Polska SA, 2017.
- [11] Krystek J., *Ocena oddziaływania na środowisko*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2020.

Urząd Miasta Lublin
Wydział Strategii i Przedsiębiorczości
Plac Litewski 1, 20-080 Lublin
tel.: 81 466 25 00
e-mail: biznes@lublin.eu
2030@lublin.eu
www.2030.lublin.eu

Projekt „Wymyślmy wspólnie Lublin. Partycypacyjnie tworzymy inteligentną Strategię Lublin 2030” realizowany jest przez Gminę Lublin w ramach konkursu dotacji „Human Smart Cities. Inteligentne miasta współtworzone przez mieszkańców” zorganizowanego przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej. Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Funduszu Spójności - Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2014-2020 oraz z budżetu państwa.